

L'ELECCIÓ DE GRANOLLERS-BADALONA

TRIOMF D'EN TRIAS DE BES

Malgrat les coaccions i atropells de tota mena triomfa per 423 vots de majoria el candidat nacionalista. - Desordres a Badalona i Granollers. - Un mort i nombrosos ferits i contusos

A LA CIUTAT DE BADALONA

Les eleccions parcials de diputats a Corts celebrades abans d'ahir a Badalona, sota el Govern civil del senyor Portella, han superat en atropells, coaccions i escàndol a les del 29 d'abril, sota el govern del senyor Raventós.

Els indicis d'avant-elecció eren falsos.

Aquests darrers dies, els partidaris d'en Torras anaven dient que el dia de l'elecció en Rius i Rius (marqués d'Olerdola), a Granollers, i en Serradell a Badalona, farien i desfarien. Les persones que sabien que havien de fer propaganda a favor de la candidatura Trias han rebut anònims amenaçant-los de mort si intervenien en les eleccions.

Al respectable propietari agricultor, En Pau Giró (a) Marcenc, dies abans de l'elecció un regidor esquerrà va dir: «Pau: l'avis que si en aquesta elecció treballes com en l'anterior, canirà malament la cosa, perquè et mataran.»

L'alcalde actual cridà un dels regidors suspesos i li va dir: «Tingueu molt de seny perquè aquesta elecció, tal com es presenta, jo la temo molt, si no hagués de semblar una coacció deixaria accidentalment l'Alcaldia i me'n aniria de Badalona.» El regidor li va contestar: «Nosaltres sempre hem conservat el seny. Si ens porta al terreny de la violència, ens aguantarem fermes en el nostre deure de ciutadania.» (L'alcalde devia recordar que a Badalona, en el mateix dia 26 d'agost de 1918, es va matar l'alcalde, per inèpcia d'ell en el compliment dels deures que imposa el càrrec, amb motiu d'una vaga violenta, hi hagué cinc morts.)

Un ciutadà humil i modest pescador, però respectable tant com el més escabellat, dividrent passat, en sortir del Centre Regionalista, fou detingut per un addicte a en Torras i delegat governatiu, i li va dir: «Si tornes a venir més a aquesta casa (al Centre), et prometo que no tornaràs a tibar l'ari» (de pescar).

El delegat l'acompanyà davant del cap de la policia municipal, i aquest agafà pels braços i li va dir: «Demà, dissabte, et vull aquí (a la Casa Consistorial) i si no vens et recordaràs de mi.»

Vuit dies abans de les eleccions foren cridats a la Casa Consistorial els que estaven nomenats presidents dels adjunts de les seccions electorals, els interventors i apoderats del candidat Torras, i el tinent d'alcalde directament ha portat l'elecció, i va donar instruccions de com havia d'impedir o dificultar l'emissió del vot als partidaris de la candidatura Trias, i com s'havia de facilitar el vot als electors de l'altra candidatura, fossin veritables o falsos electors.

Els empleats municipals, addictes a la candidatura Trias, foren obligats, per ordre superior, a fer servei durant onze hores seguides, des de les sis del matí a les sis del vespre, sense permetre'ls deixar el servei ni els moments precisos per anar a votar. A la inversa, els addictes a l'alcalde, i per tant a la candidatura Torras, fins els que vigilen les vinyes, no ple fruitar, no prestaren servei tot el diumenge i amb les insignies d'empleats municipals en el vestit, es dedicaren tot el dia a «treba-

llar» vots al mig de la plaça de Casa la Ciutat i als voltants dels col·legis electorals, i a seguir cafetins, casinos i tavernes amenant amb agafar als que votessin la candidatura Trias, i oferint diners als que votessin En Torras.

Diumenge, dia de l'elecció, a les set del matí, amb el tren, arribaren a Badalona nombrosíssims a centenars de subjectes de mala fama, coneguts ja majoria d'ells a Barcelona com «electors» llerpuxistes, pistoles, pinxos, papallones, de cases de joc, etc., el solatge més corromput dels barris baixos del districte V, i «marcialment» passaren pels carrers dirigint-se a la Casa del Poble, a la Casa de la Ciutat i escampant-se per tota la ciutat, especialment pel districte II, on es proposaven «treballar» sembrant el pànic entre els electors pacífics i honrats i atropellant i matant si convingués, als que votessin o propaguessin la candidatura Trias.

Oïmes hi arribaren dos cotxes del tramvia i un camió ple de subjectes tals com els que arribaren amb el tren.

De Barcelona hi arribaren més de 20 automòbils que estaven a disposició dels dits subjectes, i tot el dia no pararen ni un moment, «manobrant» ostensiblement i escandalosament a «ciència i presència» dels caps i dels individus de la policia municipal i governativa.

Abans de les vuit, hora de constituir-se les taules de les seccions electorals, nombrosos delegats governatius (amb documentació expedida per l'autoritat governativa), acompanyats dels pinxos i pistolers, i per la policia municipal que comandava personalment el seu cap i el caporal de serenos, s'escamparen per tots els carrers dels voltants de les seccions electorals, i agafaren 42 interventors i apoderats del candidat senyor Trias, els prengueren les credencials i nomenaments i els empresonaren, tennint-los tancats darrera les reixes dels calabossos de la presó fins a les sis de la tarda. Entre els presos hi havia regidors dels suspesos, ex-regidors i altres persones de representació i honorabilitat a la ciutat de Badalona.

La funció electoral s'exercí durant tot el dia de la manera més violenta per part dels defensors de la candidatura Torras.

Al moment d'obrir-se els col·legis electorals en tots ells hi havia «cues» d'electors (7) als quals ningú coneixia com a veïns de Badalona, i els més informats els recordaven per haver-los vist arribar amb el tren, tramvia i camió dels pinxos i pistolers.

La resistència dels interventors i apoderats del candidat Trias a deixar votar a aquests falsos electors motivà un seguit de discussions que de seguida es convertien en disputes i baralles i agressions violentes per part dels pistolers i pinxos. Aquests, tots anaven ostensiblement amb grolluts garrots que no deixaven entrar al col·legi a votar i que no els ho exigia la policia governativa quan era reclamada per a fer complir la llei.

Aquests actes de violència foren nombrosíssims arreu, però més encara als districtes II i V. Hi hagué garrotades dels invasors dels col·legis que ocasionaren molts ferits, afortunadament lleus la quasi totalitat d'ells.

Els interventors i apoderats d'En Trias, amb una serenitat i un seny admirables, exigiren el compliment de la llei i enèrgicament s'oposaven a l'admissió dels vots falsos. Fou una tasca penosíssima, fatigosa, perquè durà hores i hores la persistència de les «rodes» de falsos electors.

Aquests interventors i apoderats foren atropellats violentament a garrotades i ferits.

Esmentarem l'interventor Sitjà, el qual rebé una garrotada al cap que li ocasionà una sagnant ferida i no volgué abandonar el seu lloc d'honor durant tota l'elecció. S'ha curat de primera intenció i allí ha restat defensant la llei i la veritat.

La policia municipal i governativa contemplava impassible aquestes violències, sense intervenir-hi, en defensa dels atropellats defensors de la llei i la legalitat.

El diputat de la Unió Monàrquica Nacional, Serradell, tot el dia va circular pels carrers, fent un miting continu, encoratjant els falsos electors. Si la guàrdia civil no podia excusar-se d'agafar-ne alguns, de seguida ell s'hi presentava al·legant sa condició de diputat, i dient que ell responia de l'honorabilitat d'aquell subjecte, i exigia que fos posat en llibertat. I la guàrdia civil el deixava anar.

En Serradell entrava pels col·legis i ajudava a pertorbar i dificultar la funció electoral dels veritables electors.

Durant tot el dia, totes les oficines electorals dels partidaris de la candidatura Trias foren envaïdes pels delegats governatius, reforçats amb la policia governativa i municipals; regiraven tota la casa, posant en alarma les famílies que hi vivien, prenent tota la documentació electoral i anul·laven llur funcionament.

En algunes d'aquestes cases els seus veïns s'hi han encastellat i no han obert la porta i els exigien la presentació de l'autoritat judicial per a penetrar-hi, i com que no el tenien es retiraven després de provar si podien forçar violentament les portes.

Com que Badalona ha estat envaïda per aquesta mena de gent, quan el jove Coderch es dirigia al seu domicili del carrer d'En Prim, s'ha vist atacat per una colla que, després de robar-li els diners i la clau que portava, li ha pegat una garrotada que li ha obert el cap, havent d'ésser auxiliat pels veïns.

Cal admirar l'abnegació, la serenitat i l'energia moral dels apoderats, interventors i cos electoral de la candidatura Trias, perquè analgrat tot el que acabem de relatar, han estat molt pocs els que han deixat de complir llur deure patriòtic. Els uns han votat i altres aguantant perennement i constantment a les seccions electorals fins a haver fet l'escrutini; tota la documentació certificant el resultat, la qual documentació ha estat tramesa íntegrament i perfectament a les lletres del Cens Central i local i al candidat nacionalista En Josep M. Trias.

En la votació passada, aquest a Badalona, va triomfar d'En Torras per uns 700 vots. En aquesta elecció, malgrat totes les coaccions i atropells dels electors d'En Torras, emparats ostensiblement i descaradament pels delegats de l'alcalde i del governador senyor Portella, sols han aconseguit fer minar de pocs vots aquest triomf, que ha estat complet.

Si els defensors de la candidatura Trias s'haguessin deixat portar per l'esperit de violència dels seus adversaris a Badalona s'haurien reproduït les sagnants escenes que allí es recorden.

El candidat senyor Trias, acompanyat dels diputats nacionalistes N'Albert Rusiñol, N'Antoni Miracle i En Narcís Pla i Carreres, En Bulart, de la Joventut Nacionalista de la Lliga, En Josep Agulló, En Narcís Fuster i altres personalitats, tot el dia s'estigué a Badalona circulant pels carrers i visitant col·legis, recomanant calma i serenitat, però la més ferma energia en el compliment del deure patriòtic.

Malgrat això, lluny del camp de la lluita electoral, la masia Piferrer, habitada per l'honorable propietari agricultor En Pau Giró i Mas (a) Marcenc es veu envaïda per una colla de pistolers de Barcelona i d'empleats municipals badalonins amb la gorra d'uniforme, els quals forçaren la porta del vestíbul.

S'han sentit gran nombre de trets d'arma de foc que alguns fan arribar a un centenar. Ha resultat l'amo de la casa, l'honorable senyor Giró greument ferit, amb el maxilar inferior travessat per una bala, i mort un dels invasors.

El senyor Giró fou portat a la clínica del doctor Corachan.

A GRANOLLERS, CIUTAT

Una part de l'èxit de les eleccions d'En Trias depenia d'evitar a la ciutat de Granollers, dominada completament pels torristes que disposaven de totes les autoritats i operen sobre un poble que no té prou força de voluntat i de dignitat ciutadana per a sortir de l'esclavatge, la falsificació de la votació i de les actes.

Els fets de diumenge confirmaren aquest criteri. Més de cent cinquanta «croupiers», consumers de Barcelona, pistolers, etc., arribaren a Granollers dissabte i diumenge. L'alcalde, prenent-se atribucions que no té, nomenà uns vint-i-cinc «policies municipals», tots forasters, castellans la majoria.

Els presidents i adjunts de les meses eren servidors incondicionals del candidat ministerial: la força pública, com és natural, a les ordres de l'alcalde. Tot era organitzat, tot era a punt perquè En Torras tingués mil tres cents o mil quatre cents vots: els que poguessin «fer», ja en la votació, ja en l'escrutini.

Per sort, hi ha a Granollers un petit grup conscient del seu deure ciutadà i que estima Catalunya. Els vint-i-quatre interventors d'En Trias, els apoderats — entre els quals hi havia alguns significats prohoms d'Acció Catalana — l'acció de sis notaris que heroicament resistiren les invasions dels col·legis, evitaren centenars de vots falsos; s'aconsegui que l'escrutini fos el resultat de l'elecció i que les actes oficials fossin remeses a l'Administració de Correus.

Tot l'esforç dels torristes es desenrotllava, després de Badalona, a Granollers, i els senyors Torras, marqués d'Olerdola, Fournier i altres coneguts prohoms de la U. M. N. a penes deixaven la ciutat; l'alcalde anava de col·legi en col·legi, el secretari de l'A-

juntament no es va moure en tot el dia d'un d'ells... Tot es va provar, tot es va fer...

Els electors falsos — forasters en sa majoria — rodaven continuament; malgrat les protestes i l'actitud viril dels nostres amics, molts per voluntat del president votaren... i votaren molts ciutadans de Granollers sotmesos per les amenaces dels que disposen del repartiment municipal i d'altres mitjans del poder... vergonya per ells! Però ja ha arribat el moment de l'alliberació i veurem si sabem aprofitar-ho.

Els incidents no pararen un moment i s'arriba, en una confusió, a trencar una urna, però continuà l'elecció; foren detinguts cinc apoderats d'En Trias, entre ells, En Magí Sandiumenge, un interventor, i abans de les quatre, la guàrdia civil obligà els apoderats a sortir d'un col·legi. Els escrutinis foren llargs, entretinguts pels torristes que provaven d'extrafer-los, però no ho pogueren aconseguir.

L'elecció a Granollers era dirigida per N'Agustí Riera, senador per Barcelona, i el secretari de la Lliga Regionalista, En Ferran Agulló.

A quarts de vuit del vespre, reunides totes les dades, En Santiago de Riba, acompanyat dels senyors Riera, Comas i Agulló, sortí al balcó del Centre Nacionalista, i en mig del silenci de la gentada que omplia el carrer, va dir:

«Ciutadans: tinc la satisfacció d'anunciar-vos que En Trias és diputat, com ja ho era per la voluntat del districte. (Grans aplaudiments.)

He sortit triomfant per 404 vots (visques i aplaudiments), malgrat els successos de Badalona. Una altra nova consoladora: en el Vallès hem tingut 500 vots més que en l'elecció passada. (Ovació.)

Visca Catalunya! (Els aplaudiments i visques ressonaren forts i la gentada s'anava renovant sota els balcons del Centre.)

AL RESTANT DEL DISTRICTE

El Vallès va demostrar abans d'ahir com se sent amarat de catalanitat.

La majoria que en els pobles vallesans obtingué la candidatura Trias de Bes, comparada amb la del mes d'abril, acusa un notable augment.

L'escriure en català els cartells — els injuriadors del català a Madrid — el fer manifestacions gairebé «sapa-ratistes» pels pobles, no ha servit de res al candidat ministerial, agolat pel que restava a Catalunya dels republicans a l'espanyola.

A última hora En Torras digué que acceptava el programa dels «rabassaires», cosa que s'havia negat a signar. Un polític republicà comunista li va presentar el document i de seguida es féu córrer la veu de que se'l feia seu.

Entre la gent sensata dels pobles de seguida es tingué la mateixa impressió de l'actitud esmentada: En Torras es veia ja perdut. L'elecció per endavant estava jutjada.

I al Vallès respongué aixugant de sobre les perdes que les coaccions ocasionaven al triomf del candidat nacionalista en les dues dissorts de ciutats del districte.

En Pere Buxareu de Siria

Redactor de LA VEU DE CATALUNYA

morí diumenge a la tarda, víctima d'un desgraciat accident

(A. O. S.)

El seu director espiritual, la família, LA VEU DE CATALUNYA i l'Associació de la Premsa Diària participen als amics i coneguts tan sensible pèrdua i els preguen que tinguin la caritat d'encomanar-lo a Déu.

L'enterrament tindrà lloc demà dimecres, dia 29, a les deu del matí, sortint de l'Hospital Clínic

Alguns prelats han concedit indulgències en la forma acostumada.

Barcelona 28 d'agost de 1923.

EL NEN

Llorens Piñol i Muns

ha pujat al cel el dia 25 d'aquest mes, a Calaf
a l'edat de 21 mesos

Els que el ploren, els seus pares Josep i M.^a dels Angels, germanetes M.ª Salomé i Josefina, àvia, oncles i cosins, tenen la pena d'assabentar a llurs amics i coneguts d'aquesta sentida pèrdua

Barcelona, 27 agost 1923

La senyoreta

Carme Maria Nebot i Zaldo

morí el dia 18 del corrent
havent rebut els Sants Sacraments i la Benedicció Apostòlica

(A. O. S.)

Els seus afligits pares, germanes, oncles i cosins (presents i absents), família tota i la raó social Durán y Compañía, en recordar als amics i coneguts tan irreparable pèrdua, els preguen que li tributin un record en llurs oracions i se serveixin assistir als funerals que, per l'etern descans de la seva ànima, se celebraran demà dimecres, dia 29 de l'actual, a dos quarts d'onze, a l'església parroquial de Sant Pere de les Puel·les, pel qual favor els quedaran sumament agraïts.

LES MISSES DESPRES DE L'OFICI I DE SEGUIDA LA DEL PERDO

EL DOL ES DONA PER ACOMIADAT NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

L'Emm. i Rvdm. Sr. Cardenal-Arquebisbe de Tarragona i els altres prelats de Catalunya s'han dignat concedir les indulgències de costum.

EL SIGLO

DURANT EL MES D'AGOST **GRANS DESCOMPTES DE FI DE TEMPORADA**

En cartells fixats en les respectives seccions s'anuncia la quantia del descompte que correspon a llurs articles.

DEL 16 AL 30 D'AGOST

IMPORTANTES DESCOMPTES

SOBRE LES PECES CONFECCIONADES EN EXISTENCIA

75 per 100 en models de vestits per a senyora i capells per a senyora i nena.
75 per 100 en models de vestits per a nena.
60 per 100 en models de bruses, faldilles, refajos, abrics de senyora i formes per a capells.
30 per 100 en plastrons i corbates per a senyora i capells per a nens.
30 per 100 en davantals per a nena.

TROSSOS

50 per 100 en trossos de llana i seda.
30 per 100 en trossos de cotó.

Espardenyes «Nacional» pis de goma

	per a	Senyor	Senyora	Noi
el parell a ptes.		4'95	4'50	3'90

Secció de Sabateria per a Senyora (Pla primer) **SALDO** en calçat de lona; el parell des de pessetes **2'75**

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4

BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1

Telèfons números... 4530 A.
4531 A.
4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

Dr. Montaña dels Hospitals de París. Peli i Veneri. Sant Pau, 28. principal, 2

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

Dimissió de l'Alt Comissari espanyol al Marroc?

EL CUIRASSAT «ESPAÑA», EMBARRANAT

Madrid, 27, 2 tarda.
La notícia del dia, que ha produït a Madrid la natural impressió, ha estat l'accident ocorregut a la corral de Tres Forques, prop de Melilla, al cuirassat «España», de 15.800 tones.

Els periodistes han acudit al ministeri de Marina, on han facilitat la següent nota:

«El cuirassat «España» embarrancat a causa de l'espessíssima boira ahir, a les onze del matí, sobre el Cap Tres Forques, tenint inundats els compartiments de màquines i calderes, però conservant-se estancat la resta del vaixell.

Ha estat demanat a Gibraltar, amb urgència, el tren de salvament, que, segons notícies, era esperat aquesta matinalada al lloc de l'accident.

El temps està bé, per la qual cosa s'espera que es pugui fer surar el vaixell amb l'auxili del tren de salvament.

De Cartagena surt cap a Tres Forques el remolcador «Ciclope» i l'almirall de l'esquadra, amb els vaixells que disposa i són apropiats per a prop del lloc de l'accident per a prestar els auxilis que sigui possible.

Afortunadament no han ocorregut lesgràcies personals.

Altra nota d'última hora diu:

Segons notícies rebudes d'Algeciras, el material de salvament de vaixells havia sortit d'Alger, Gibraltar i Lisboa cap a Tres Forques.

El temps continua bo, però el vaixell continua fent més aigua.

Comandava el vaixell, com a primer comandant, el capità de navili don Pere Sanz.

El segon comandant és el capità de fragata don Eduard Badia.

DE GOVERNACIÓ

El ministre de la Governació ha rebut avui a mitja els periodistes.

Els ha manifestat que ahir, diumenge, s'efectuaren les eleccions parcials convocades.

Delles sols es té notícia concreta de les de Sàlia, per on triomfà el candidat ministerial senyor Sierra.

De les altres eleccions no es coneixen detalls concrets, perquè falten les llistes de moltes seccions.

De Màlaga no tenia el ministre noves notícies.

Com un periodista li manifestés que havia circulat el rumor d'haver-se efectuat aquesta matinalada cinc, afilaments, el ministre ha contestat:

«No hi ha execució, ni sentència an sols».

El ministre ha facilitat després als periodistes la notícia que el cuirassat «España» havia embarrancat a Tres Forques, encara que es remetia als detalls que facilités el ministre de Marina.

AJORNAMENT DEL CONSELL

El Consell de ministres, anunciat per avui, no se celebrà fins dimecres vinent.

S'han tingut per això dues raons: que el president vindrà demà cantant i que el senyor Alba esperava a Sant Sebastià l'ambaixador de França, per a celebrar amb ell una conferència.

TORREJADORS ENGANXATS

Ahí es va celebrar a la plaça de Madrid una cursa d'ebraus, torrejant el bestiar de Cobaleda, per Gregori Garrido, Pepete, Antoni Lamas i Belmonte.

En banderillejar el setè brau, on Lamas fou enganxat i ferit horrosament.

En l'infirmeria li aprecien:

Una ferida de 25 centímetres d'extensió a la cara interna del terç superior de la cuixa dreta que li interessa la pell i teixit cel·lular amb aneurisme en els músculs de la cuixa en direcció descendent amb escissament del recte intern.

Una altra ferida situada al terç mig del mateix que li interessa la pell i el quadriceps.

Una altra al terç inferior de la cuixa externa de la cuixa interessant la frega, molt greu.

El Sr. Sebastià també resultà ferit.

de la «corrida» allí celebrada els següents ferits:

El matador Saleri II amb una puntada al colze, i Paradas sofreix una banyada de 12 centímetres d'extensió a la cuixa esquerra.

ELS PARES DELS SOLDATS DE QUOTA

Madrid, 27, 4'15 tarda.

Ahí continua les seves sessions el Congrés de pares de soldats de Quota. En la sessió del matí es llegiren les adhesions dels comitès de Bilbao, Larra, Liria i altres poblacions.

A continuació començaren a discutir-se les bases proposades per la comissió corresponent.

Després d'ample discussió, en la qual intervingueren principalment els delegats de València, Santander i Bilbao, s'aprovaron les sis primeres conclusions.

A les deu de la nit es repréngué la sessió, aprovant-se les restants bases.

Les conclusions aprovades són les següents:

Primera.—Demanda la repatriació immediata dels soldats i classes de quota en un termini no major del 15 de setembre.

Segona.—El Comitè Nacional convocarà una reunió magna, a Madrid, si no compleix el Govern la proposta anterior.

Tercera.—Per constar que els soldats de quota que es troben a l'Àfrica són els que no tenen influència, car els que en tenen no sofreixen les penalitats de la campanya.

Quarta.—Demanda la supressió del Capítol XX de la Llei de Reclutament perquè desaparegui el soldat de quota i regredi un règim d'igualtat per a tots els ciutadans espanyols.

Cinquena.—Visitar els poders públics, per a demanar la repatriació dels quotes.

Sisena.—Establir la reclamació per incompliment de contracte, per a obtenir la indemnització corresponent.

Setena.—Abandonament del Marroc, per ésser la causa de la ruïna nacional.

Vuitena.—Demanda al govern que ajorni el temps per a pagar les quotes dels soldats de 1921, fins que siguin repatriats.

S'corda visitar el ministre per a lliurar-li les conclusions.

L'INCENDI DE LA DUANA D'IRUN

L'arquitecte que el ministre d'Hisenda va enviar a Irun per a examinar els danys causats a conseqüència de l'incendi causat en aquella Duana, ha emès informe.

Segons aquest informe, trames al ministre, els danys són més importants del que es creia en un principi.

Els treballs de neteja es fan amb grans dificultats.

APREHENSIO

La Direcció general de Carabiners comunica al ministre de Finances que al moll de Barcelona han estat capturades vint caixes, amb un pes total de 1.870 quilos de perfumaria que es pretenia passar com a sabó.

L'INFORME DE L'ESTAT MAJOR

En l'express d'Andalusia ha arribat a Madrid la comissió de l'Estat Major Central que anà amb el general Weyler a Melilla per a estudiar sobre el terreny, la situació de les nostres tropes.

Han estat rebuts els comissionats a l'estació pel general Ardanaz i caps de l'Estat Major Central.

Cridat pel Govern, aquesta nit arribarà a Madrid el cap de l'Estat Major Central, general Weyler.

Aquest examinarà la memòria confeccionada pels comissionats de l'Estat Major que avui han tornat de Melilla i demà serà lliurat el document al ministre de la Guerra.

LA SITUACIÓ DE L'ESPAÑA

Madrid, 27, 5'15 tarda.

El ministre de Marina ha rebut a primeres hores de la tarda els periodistes i els ha dit el següent:

—La situació de l'«España» no és bona.

El vaixell embarrancat per la boira

a les onze del matí, d'ahir, donant-se la casualitat que poc després d'ocorregut l'accident s'aclari la boira.

Han sortit tres trens de salvament, de Lisboa, de l'Estret i d'Alger.

El de l'Estret havia sortit un xic abans d'ocorregut l'accident a l'«España», per auxiliar un transatlàntic alemany que per la mateixa causa havia sofert un accident semblant al de l'«España».

El de Lisboa ha sortit també i el d'Alger sortí ahir a les cinc de la tarda, suposant-se que arribarà al Cap de Tres Forques aquesta nit o demà a la matinalada, però de totes maneres abans que el de Lisboa.

Fóra molt lamentable — ha afegit — que no arribés a temps, perquè depèn d'això que se salvi o no l'«España».

Ha acabat el ministre de Marina la seva conversa amb els periodistes dient que havia informat detalladament al Rei i al president del Consell de l'ocorregut.

Notícies particulars, però d'absoluta credibilitat, diuen que l'«España» embarrancat al gic anomenat El Cap.

L'averia ateny a 140 quaderns, entre altres les cotrespones als compartiments de màquines i calderes.

De Gibraltar ha sortit el vaixell-bomba.

La situació de l'«España» és molt compromesa, però no desesperada, sempre que abans de l'arribada del tren de salvament no es produïxi vent de Llevant o Ponent, la qual cosa podria ocasionar l'enfonsament del vaixell.

El cuirassat «España» fou botat a l'aigua a el Ferrol, l'any 1912.

Desplaça 15.800 tones.

Està armat amb vuit canons de 305, vint de 107 i altres peces de menys calibre.

La dotació completa està constituïda per 850 homes.

EL GENERAL MARTÍNEZ ANIDO

Ahí, diumenge, en el ràpid d'Andalusia, arribà a Madrid, des pas cap al Nord, el general de divisió don Severia Martínez Anido.

A l'estació del Migdia esperaven el viatger molts amics particulars i diversos caps i oficials de l'exèrcit.

Un periodista preguntà al general Martínez Anido sobre les veritables causes de la seva dimissió, a la qual cosa respongué l'ex-comandant general de Melilla manifestant que per la seva situació especial, res podia dir, tancant-se en el silenci més absolut.

Un amic del general ha dit que aquest ve molt descontent d'Àfrica, per l'estat en què troba la zona de Melilla, en la qual hi ha coses ben censurables que fa temps que haurien d'haver estat remediades.

El general Martínez Anido marxà ahir passada en el ràpid a Sant Sebastià.

PENA CAPITAL

Viatgers arribats avui a Màlaga asseguren que ahir al matí es presentà en aquella plaça l'auditor militar de la segona regió, amb la sentència aprovada pel capità general, referent al caporal del regiment de Navarra, Josep Sánchez Barroso, el qual ha estat condemnat a l'última pena.

PARLA EL MINISTRE DE LA GUERRA

El ministre de la Guerra, davant la insistència dels periodistes, ha rebut a aquests al seu despatx.

—No hi ha res de particular, senyors — ha dit el general Aizpuru —. Estic mancat en absolut de notícies.

A l'Àfrica regna tranquil·litat.

Aquest matí ha arribat a Madrid la comissió de l'Estat Major Central que anà a l'Àfrica per a estudiar i proposar el pla d'operacions a Melilla, i aquesta nit arribà el general Weyler, al qual vaig cridar dissabte per telègraf, amb l'objecte que estigué aquí quan el Govern estudié el pla proposat, que ho serà en el Consell de ministres que se celebrà dimecres vinent i en el qual quedarà decidit el límit de la nostra acció a l'Àfrica.

Un periodista ha preguntat al ministre si tenia notícia de s'hagués començat la sentència de mort que

sembla s'ha imposat al caporal Sánchez Barroso, promotor dels successos de Màlaga, contestant al ministre que des del dissabte que està mancat de notícies de Sevilla, per qual motiu no sabia res.

Ha acabat dient que l'havia visitat una nombrosa comissió de pares de soldats de quota per a parlar-li de la repatriació d'aquests reclutes.

MILITARS I PAISANS

Ahí a la tarda es trobaven al Passeig de la Verge del Port un nodrit grup de soldats que beraven en una de les taules col·locades a la porta d'una taverna, i en altra taula propera hi havia una família composta de cinc individus.

Per causes que s'ignoren es va promoure una forta baralla entre l'esmentada família i els militars, en la qual sortiren aviat les balonetes.

En la col·lisió resultà ferit el paisà Josep Bravo García, de 19 anys, al qual se li aprecià a la casa de socors una ferida contusa de cinc centímetres d'extensió, amb hematoma a la regió parietal, i una contusió al braç dret, totes dues qualificades de pronostic reservat.

La família del ferit i els soldats que intervingueren en la baralla es personaren a la casa de socors, on armaren un fort escàndol, en el qual ben prompte intervingueren nombrosos grups de veïns d'aquella barriada.

Des de la casa de socors es cridà a la Comissaria perquè baixessin a fer-se càrrec de la certificació, i en presentar-se un guàrdia per a complimentar la diligència, hagué de desistir-ne davant l'actitud dels militars, que es negaven que fos lliurada la certificació.

Com que el tumulte adquiria caràcter de motí, hi hagué necessitat d'avisar al ministeri de la Governació, d'on sortí cap al dit lloc una secció muntada de seguretat que a dures penes pogué aconseguir que el públic descomgestionés aquell lloc.

Donat compte del succés al jutjat militar, aquest es persona al benèfic establiment, fent-se càrrec de les diligències i dels soldats que intervingueren en la baralla.

LA GUARNICIÓ DE MALAGA

El governador militar de Màlaga comunica al ministre de la Guerra que en la «corrida» de toros celebrada ahir fou invitada la guarnició, i en ocupar els soldats llurs seients foren acollits pel públic amb visques a Espanya, al Rei i a l'exèrcit.

DEL SALVAMENT DE L'ESPAÑA

Madrid, 27, 6'15 tarda.

En el ministeri de Marina han facilitat aquesta tarda la següent nota:

«El comandant general de l'esquadra telegrafa per radi que ha estat a bord del cuirassat «España» i que està esperant el «Ciclope», que a aquestes hores deu haver arribat per a començar el buidament d'aigües de partament.

Com que la totalitat de la dotació no és necessària, ha deixat a bord de l'«España», ultra el comandant, caps i oficials, sols cent mariners.

Estan anovats en les proximitats de l'«España», el «Lauria», el «Alcázar», el «España» núm. 3 i dues gasolineres.

L'Alfons XIII i el «Cadalso» en els voltants, a la vista.

La dotació, sense novetat.

El temps, molt bo.

El tren de salvament demanat a Gibraltar no podrà arribar fins a primeres hores de demà, per trobar-se en altres treballs, entre ells el del salvament d'un vaixell alemany embarrancat a les proximitats de Punta Canero, en l'Estret de Gibraltar, també en els dies d'ahir, per causa de la boira baixa.

ENTERRAMENT D'EN BARBER

Ahí fou enterrat l'ex-governador de Barcelona don Francesc Barber.

El dol, que era nombrosíssim, el presidien els germans del finat i el ministre de Finances, senyor Villaverde.

El cadàver rebé sepultura al cementiri de Sant Just.

AGRESSIÓ A LA ZONA DE TETUAN

Tetuan. — Ahir passada, quan es retiraven les forces de cavalleria de Vitoria del servei de protecció de Ben-Karrich, foren agredides sobtadament per gent del capítol Jerero, resultant set soldats morts.

L'oficial que comandava la secció quedà desmuntat per la mort del seu cavall, romanent tota la nit al camp. Les forces abandonaren a aquest i marxaren a llurs llocs.

Es recordava que l'esmentat capítol vingué amb ocasió de la sotmissió del Raisuni, assistint a la recepció celebrada a l'Alt Comissari.

Artífex, lloctinent del Raisuni, ha començat a actuar contra Jerero i ha ordenat com a primera providència la detenció de la seva família i el segrestament dels béns de la dita família.

S'afegix que el major contingent de la partida al formen sols de 16 a 17 anys.

PARLANT AMB EL GENERAL CORREA

Madrid, 27, 6'30 nit

A l'estació del Migdia els periodistes han tractat d'obtenir algunes manifestacions del general Correa, president de la Comissió de l'Estat Major Central.

—No els puc dir a vostres — ha manifestat — sinó que ha quedat terminada la missió que ens portà a Melilla. I avui mateix farem la nostra presentació oficial al capità general de la regió i al ministre de la Guerra.

—La premsa ha publicat una referència del contingut del pla redactat per vostè, la qual no ha estat desmentida. Es, doncs, cert — ha interrogat un periodista.

—Sentint-ho molt — ha contestat el general — no puc contestar concretament a ço que vostès em pregunten, puix això equivaldria a revelar el pla i seria una falta imperdonable pe a mi.

La nostra missió ha estat absolutament reservada, i jo em limitaré a fermetre l'informe al meu cap al capità general Weyler, al qual ho faré al mateix temps, al ministre de la Guerra.

Sense afegir res més, el general Correa ha pres comiat afectuosament dels informadors.

RECTIFICACIÓ

Diuen als corresponents de Santander:

Degudament autoritzats podem desmentir la notícia publicada per un diari madrileny de la nit, el qual afirmava haver dimitit la comtessa vídua de los Llanos el càrrec d'acompanyant de SS. AA. RR. les infantetes, i afegia que havia estat nomenada per a substituir-la la comtessa del Puerto. Continúa, doncs, en el seu elevat càrrec la comtessa de los Llanos.

NOTA BURSATIL

Madrid, 27, 9'15 nit

Els cabals públics es presenten, en general, fluïxos, podent la partida de l'Interior un quart, en tancar a 71'50.

L'Exterior i l'Amortitzable cinc per cent de 1917 també baixen en determinades espècies, romanent inalterable l'Amortitzable antic i per cent.

Tresors i Cèdules hipotecàries, encalmades.

Dels valors industrials mereixen destacar-se els Explosius, que passen de 345 a 362.

També ascendeix millora en els seus canvis, el Rio de la Plata, els Tabacs, les Sucreres, els Ferrocarrils i el Unió Elèctrica.

La majoria de les divises estrangeres que es negocien, ho fan en alça, pujant els francs a 42'25; les lliures, a 33'93; els dòlars, a 7'43, i els francs belgues, a 34'25.

UNA SENTÈNCIA

Persones arribades avui de Màlaga asseguren que ahir, diumenge, arribà a la dita ciutat, procedent de Sevilla, l'auditor de guerra que ha intervingut en les actuacions que s'estan realitzant a conseqüència dels successos desenrotllats el darrer dijous a Màlaga.

L'esmentat auditor, segons arres-

tes referències, era portador d'una sentència aprovada pel capítol general de la segona regió.

NOTES DE GUERRA

Madrid, 27, 10'30 nit
Al ministeri de la Guerra han facilitat avui les següents notes oficials:

«El capítol general de la segona regió, en telegrama de 26 de l'actual, participa a aquest ministeri que segueix: Forces Cossos Regió, i especialment regiment Granada, acuden a la meua autoritat per conduir reglamentari, lamentant-se de falsos rumors publicats en la premsa sobre suposats actes d'indisciplina a l'esmentat regiment, i fan present d'ur sempre provada lleialtat i disciplina, així com també veement desig d'ésser útils a la pàtria en moments i llocs de més gran perill.

Em congratulo en ésser interpret davant V. E. d'aquelles manifestacions.»

«Alt Comissari, en telegrama dirigit al cap de la Secció de Sanitat militar del ministeri de la Guerra, li diu que segueix: Felicitat fluida actuació personal Sanitat combat dia 22. Servels sanitaris últims combats, són dignes d'elogi.»

INFORMACIÓ COMENTADA

S'ha comentat durant el dia d'avui la notícia que l'Agència Havas de Londres ha comunicat a París, a diversos periòdics, entre els quals «Le Temps», pel seu agent general del Rif, de què en els darrers combats haguts al Marroc hem tingut 734 morts i que s'han invertit dos dies en recollir els ferits, mentre els moros no han deixat sinó 13 morts i 31 ferits havent-se destruït un exèrcit de 100.000 homes.

Tot això es considera obra dels colonistes francesos, fent-se nombrosos comentaris.

SIGNATURA DE FINANCES

Ascendint reglamentàriament a cap d'Administració de segona classe a don Eufraasi Belda.

Ascendint reglamentàriament a cap d'Administració de segona classe a don Francesc J. de Medina.

Concedint honors de cap superior d'Administració a don Eugeni Rodríguez i Ruiz de la Escalera, que ho és de primera classe jubilat.

Concedint honors de cap d'Administració a don Enric de la Cid i Velasco, comptador del Tribunal de Comptes del Reialme.

SIGNATURA DEL TREBALL

Regulant la intervenció del Poder públic en les vagues i aturs.

DISSISSIO DE L'ALT COMISSARI?

Ha circulat aquesta tarda per Madrid el rumor de què don Lluís Silveira, Alt Comissari d'Espanya al Marroc, havia presentat la dimissió.

Sembla que la dimissió obedi a un desacord amb el general Marzò, qui en l'exercici de la seva autoritat no ha procedit com entenia l'Alt Comissari que havia de procedir en relació amb la jerarquia anexas al càrrec que ocupa. El Govern té con-

fiança que s'esvairà ço que no ha estat sinó una interpretació equivocada.

SOBRE LA DEPRECIACIÓ DE LA PESSETA

«La Epoca» dedica el seu fons a parlar de la depreciació de la pesseta; i referint-se a una informació procedent de Barcelona atribuint la dita depreciació a una maniobra d'agi internacional, diu que en matèria de canvis monetaris sempre hi ha agi, sempre hi ha maniobra.

Per a impedir aquestes maniobres, seria precís que tots els Estats del món es posessin d'acord, i tot i això no es remediaria totalment el mal. Però de reconèixer l'existència de l'agi i de les conseqüents maniobres, a no veure en aquests fenòmens monetaris sinó això, o principalment això, hi ha una distància que no es pot salvar i menys pels governants sense greu dany per a l'interès públic, sense agravació notoria del mateix mal.

Fa pocs dies el ministre de Finances francès es dirigí a la premsa per a dir que en la baixa del franc hi havia intervingut principalment una maniobra amb tendència política de la banca anglesa. Tant la premsa francesa com l'anglesa, es tiraren damunt M. Lasteire acusant-lo d'inexperiència i de ceguera per a les veritables causes.

I el cas francès és molt semblant al cas aquest espanyol al qual ens referim.

Recorda les diverses mesures adoptades a Espanya en època que la pesseta estava molt depreciada, i afegeix:

Doncs això no s'ha d'oblidar. Ens posa carn de gallina la nota oficial que sobre això de la depreciació de la pesseta ha donat el ministre de Finances, tan prodig ara en expansions periodístiques, que com a periòdic ho agraim, però com a contribuent ens espanta.

Cert article de la nova llei del Banc i la reserva especial que per a això s'hi va constituint oferteix marge a l'arbitrarisme per a llençar-nos a intervencions molt perilloses i que poden ésser absolutament inútils per al remei d'aquella preocupació mentre no s'acudi al veritable remei, que està en el foment de les exportacions.

Fixi's amb les dades de les duanes el ministre de Finances, i veurà com en el que va d'any s'accentua el terrible desnivell: més del 50 per 100 del que importem, no queda cobert pel que exportem.

Els Pomells de Joventut

En la primera quinzena d'agost han estat ingressats amb destí al Pavelló de nens, les següents quantitats:

Per particulars, 25 pessetes.
Pomells: «L'Odà Infàntils», 307'10 pessetes; «Sant Josep de Calassanç», 14; «Corona de Roses», 232; «Roser Oriola» i «Plançons del Roser», 21; «Cors d'Or», 100; «Escolans de Molins de Rei», 3; «Sant Tarcissi», 54'25;

«Coralina de la Verge», 100. Total ingressat fins a la data: 11.987'91 pessetes.
L'Ajuntament de Molins de Rei, seguint l'exemple del de Barcelona i altres ha satisfet la suma de 100 pessetes al P. de J. «Corona de Roses», de la dita vila; també el Foment Agrícola Industrial i Comercial de Molins de Rei, ha satisfet la quantitat de 50 pessetes al dit Pomell, perquè les ingressés a la Caixa d'Estalvi.

El Patronatge ens comunica haver rebut un xec de 500 pessetes del Centre Català de Buenos Aires. Després de la primera suma que ens ve dels catalans d'Amèrica ho remerciem doblement perquè sens dubte servirà d'exemple als altres catalans que lluny de la pàtria senten els batecs de les grans obres socials i patriòtiques de la nostra terra.

El govern i el Marroc

EL QUE DIUEN A MELILLA I CEUTA

Les representacions de la ciutat de Tetuan, han tramès a l'Alt Comissari la protesta següent:

«Las fuerzas vivas de Tetuan reunidas en la Cámara de Comercio de acuerdo con el reconocimiento de la gravedad que revistieron los sucesos desarrollados en la noche de ayer, acuerdan significar al alto comisario interino, rogándole la transmita al Gobierno, la más enérgica y viril protesta ante el hecho inaudito presenciado en la capital del protectorado, después de diez años de ocupación, de que siguiendo un plan estudiado, el enemigo se haga dueño de la situación durante un tiempo determinado, produciendo no sólo natural y justificadísima alarma, sino víctimas, en la realización de asuntos a establecimientos situados en el barrio más céntrico de la población.

Estima, Tetuan, responsable de lo ocurrido a la política de indecisión y a la falta de orientación y energía de que están dando muestra los Gobiernos españoles por el desconocimiento real de los problemas marroquíes, que alienta al enemigo para penetrar hasta el corazón de la capital del Protectorado, matando a mansalva a indefensos paisanos i pobres mujeres.

Los elementos de diferentes razas que constituyen las clases mercantiles de esta ciudad al amparo de cuyas leyes viven, se consideran en inminente peligro si el Gobierno no toma inmediatamente las medidas necesarias para garantizar la vida y hacienda, amenazadas por hechos como el sucedido que habrían de repetirse en mayores cuantías, si se retardasen las represiones enérgicas y ante tal perspectiva, están propicios a solicitar del Gobierno les sean facilitados los medios de repatriación a todos los habitantes que integran la población.

Como el vecindario, anóde, se dió exacta cuenta de que las fuerzas que constituyen la guarnición no son suficientes para atender los servicios, considera que de no procederse a un aumento suficiente que dé máximas garantías de seguridad y tranquilidad, debe el Gobierno dictar las medidas necesarias para que se constituya el somatén en Tetuan con armamento suficiente a los elementos na-

cionales, residentes en la capital de protectorado.

La asamblea acuerda, por unanimidad, que una comisión ostentando su representación, se traslade a Madrid para hacer presente ante el Gobierno y la opinión nacional, cual es su estado de ánimo; lo que Tetuan entiende más conveniente, por su experiencia, para los intereses del país y por último, hacer ver que el vecindario de la plaza no está dispuesto a cadyuvar y favorecer con su mutismo el engaño en que se tiene al pueblo español, en lo que se refiere a la tranquilidad y seguridad de esta zona y consignar su enérgica protesta contra las versiones dadas por las autoridades que quieren demostrar que todo está pacificado.

Las representaciones de la ciudad de Melilla, han adreçat també al Govern una protesta molt enèrgica pel que passa al Rif.

L'«Exit», doncs, del Govern és unànime a les zones oriental i occidental del protectorat espanyol del Marroc.

Jocs Florals de Mallorca

Organitzats per l'Associació per la Cultura de Mallorca, els quals se celebraran a Felanitx el dia 2 de setembre pròxim.

VEREDICTE

Reunits els senyors que componen el Jurat encarregat de fallar i adjudicar els premis a les millors composicions rebudes han dictat el següent veredict:

Flor Natural. — S'adjudica a «La Trobada». L.: «En campis sylves».

Primer accésit. — A «Donzelles obligades». Sense lema.

Segon accésit. — A «L'Odà tumultuosa». L.: Retorn a Felanitx.

Englantina. — S'adjudica a «Terra amiga». L.: Felanitx.

Primer accésit. — A «Déu no em va fer per cavall». L.: «Camina caminaria».

Segon accésit. — A «La felanitxera». Lema: «Correta de conifes».

Viola d'or. — S'adjudica a «Fra Lleó». Sense lema.

Accésit. — A «Eucaristiques». L.: Triptic.

Copa artística. — S'adjudica a «Resignació». L.: «Goiç sense alegria».

Premi extraordinari. — A «Vida nova». L.: «La llum brillà dins les tenebres».

Premi per obra escènica. — S'adjudica a «Nines i ninots». Sense lema.

Premi extraordinari. — «El germà gran». Sense lema.

Conte per a infants. — Desert.

S'adjudiquen tres premis extraordinaris als següents treballs:

«El retrat de la mare morta». L.: «Conte».

«La Corona del Poder». L.: «Perquè és tan dolça pel cor la paraula d'un infant».

«Dinda de Sant Pere». L.: «Festa Major».

Premi Felanitx. — S'adjudica a «L'encontrada». L.: «En memòria».

Mallorca 19 d'agost de 1923. — Joan Rosse, llo de San FORTESA, president; Joan Alcover; Llorenç Ribot, Fvri; Elvir Sans; Pere Reus, secretari.

Canvis facilitats per la Casa Soler i Torra Gans

PREUS DE COMPRA

Bitllets: Francesos, 42'25

Anglesos, 33'65

Italians, 32'00

Belgues, 33'50

Suïssos, 134'50

Portuguesos, 0'22	
Alemanya, 0'002	
Austríacs, 0'0125	
Holandesos, 2'73	
Russos, 0'00	
Grecs, 0'0'0	
Suecs, 1'50	
Noruega, 1'05	
Dinamarca, 1'20	
Romania, 3'20	
Turquia, 3'50	
Estats Units, 7'35	
Canadà, 7'25	
Argentins, 2'34	
Uruguais, 5'10	
Xilens, 0'75	
Brasilers, 0'55	
Bolíviens, 1'75	
Peruans, 25'00	
Paraguais, 0'10	
Venezuela, 0'000	
Japonesos, 2'90	
Algerins, 41'25	
Egipte, 33'65	
Filipines, 3'25	

Canvis facilitats per la Banca Marsans, S. A.

BORSA DE MADRID

4 per 100 interior, comptat	71'50
» fi mes.....	00'00
» fi pròxim.....	00'00
Amortitzable 5 per 100 (1920)...	98'00
Banc d'Espanya.....	580'00
Arrendatària de Tabacs.....	247'00
Stat. Gral. Sucr.-Obligacions	00'00
» » Ac. preferides	63'75
» » ordinaries	34'25
Francs.....	00'00
Lliures.....	00'00
Banc Espanyol Rio Plata	231'00
» dules hipotecàries	59'50

L'ús del xiulet

La «Jefatura» de policia ha publicat les següents instruccions per a l'ús del xiulet pels cossos de vigilància i seguretat:

Primera. — Tres pitades naturals indiquen que s'ha començat un delict de sang amb rima de foc o blanca.

Segona. — Dues pitades naturals i tres curtes amb so agut, que s'obtenen tapant una de les obertures del xiulet, indiquen alteració d'ordre públic.

Tercera. — Donada la primera senyal d'auxili amb el xiulet, ha de deixar-se que transcorri un minut per a repetir el senyal, i així successivament s'aniran repetint els senyals, si hi ha persecució de fugitius; perquè puguin acudir, i els que ho sentin, en auxili dels perseguïdors o al lloc on passin els fets.

Quarta. — Tot individu dels esmentats cossos de vigilància i seguretat que sentís els senyals indicats acudirà ràpidament cap al lloc d'on els senyals surtin per a prestar l'auxili que sigui necessari.

Fulletó de LA VEU DE CATALUNYA

23 28 AGOST 1923

LA FAMÍLIA DELS GARRIGUES

PER

J. Pin i Soler

pirades per camps, mar, aires i estrelles.

Pensà en l'amo, potser agonitzant, en l'heretge tancat en aquella ferestega morada, en son company Jaume cercant un nom que sols podria obtenir a còpia de sofriments, i es veia a si mateix emparat per un home que sos fills acusaven de cor dur, pensant amb amargor en lo pa que ell menjaria i del qual se trobarien privats los qui més dret que ell hi tenien.

S'acusava d'haver contribuït amb son èxit escotar a irritar lo pare contra el fill i es reptava de no haver sigut sempre lo darrer de l'aula.

Per altra part, pensava que el Garri-ga s'hauria disgustat veient-li malgaster lo temps.

Després de tot no és culpa meua!

Mai he sigut millor estudiant ni més aprofitat deixeble que el Jaume.

La causa de ses males notes són les objeccions irreverents que sovint oposa als mestres; ses controvèrsies sobre punts essencials, sos dubtes sobre articles innegables.

Li venien a la memòria los més petits incidents de la infantesa; lo record de sa mare, morta quan ell era encara tot petit, la visita que el Garri-ga féu a la gent que el guardaven i parlaven de baixarlo als «Ortens», la seua entrada al Mas, donant la mà a l'amo... Lo fredament que el rebé la mestressa, que essent tan bona, fou quasi cruel... Ni mirar-lo volgué!

Li semblava oïr encara, quatre o cinc anys després, la dolça veu de la nena que amb prou feina sabia piular, dient: «mama buy zizet» i l'èxit produït per l'amistat de la nena, que per tot lo cercava; en la senyora Tecla, que per fi, cedint a son bon geni, esforçant-se potser, acabà per poder-lo suportar.

Pensant en la Mercè li muntà d'eix calin desconegut que per falta de nom ne diem lo cor tal bufada de benestar i delícia que fins sos llavis s'agitaren pronunciant paraules de cap llengua... besant en l'aire les tendres manetes de la nena que s'havia interessat per ell, que havia crescut en bondat i gràcies, mentre ell s'enfonsava en un camí del qual l'eixida donava a una vicària perduda per la muntanya... lluny d'amors i coneixuts, lluny de la Masia, lluny de la Mercè... que es casaria amb un hereu del Camp i que mestressa de casa nova oblidaria al companyo que li col·lia les més fragants flors a la cecava

los més bonics moixonnets, agafava per ella les més enlluernadores papellones... per a no parlar més que de lluny en lluny, d'un «Mossèn Narcís», vicari de tal poble o rector de tal llogaret. Se veia ja capella i començant una vida nova... Fins ara he viscut entre amics i baix l'afectuosa guia de gent que considero com ma família, però quan me «guanyí el pa», los lligams que em retenen s'afuixaran i acabaré per viure sol, trist...

Quin cor més pecador lo meu! Perdóneu-me, Senyor... La meua ànima és com la nau que navega de buit. Pendré com a nòti, la fe i la caritat.

Les llacades del món són causa de la nostra pèrdua... Quin més feliç que jo?

Quan amb l'ajuda de Déu sigui pastor d'ànimes, se formarà al meu voltant un ramat d'ovelles esperant de mi confort en llurs penes, prau-les de pau que responguin als udols de llurs passions.

Los afligits seran mos germans, l'Església ma muller, los malalts i pobres mos propis fills... Què més pot desitjar l'home en aquesta vali de llàgrimes?

Pels benefactors, un record d'agraïment, i el restant del meu ser al servei de Déu!

Amar-lo, amar al pròxim, per Déu i el pròxim viure, elxà serà ma missió.

Amar al pròxim i per què no ser-ne amat?

Qui trobaré al retorn d'una visita al maleit per a preguntar-me d'on vinc? Qui per a compartir prop dels llars de mon foc lo meu pa de treball, mes aspiracions d'home jove?

Al de mi! Lo sacerdot res deu tenir en propi... ni llars, ni aspiracions, ni foc que l'escalfi. Ses idees seran les que permet la «disciplina», ses aspiracions lo Cel, sa propietat lo cor dels pobles... Missió gran i sublim!

Ne seré digne?

Abatut com per un gran esforç físic, lo front ardent, los polsos plens, tancava els ulls i es recollia en una oració mental que parava de cop sos dubtes i flaqueces.

En aixecar lo cap, un llarg sospir s'exalà de son pit. Mirà la muntanya, la mar i els núvols, cercant en la matèria motius de meditació menys agitada.

Mes los núvols que lleugers com fumeroles d'encens bromejaven per l'espai, la mar que lluisava de ses quime-res, en les fosques muntanyes, reconcs plens d'ombra, on dos éssers que visquessin l'un per l'altre trobarien lo paradís.

Los galls de la Masia cridaven llur «desperta ferro» als del Mas veí, eixos als de la Conca; que responien ja a cants vinguts de llevant.

Aviat, de totes les coses solanes de l'entorn eixiren veus estridents o graves anunciant la caiguda nit i la proximitat de l'alba.

D'entremig de grans fulleraques venien passades de rossinyol. Tan aviat son cant n'era d'alegria com sembla-

va plany de viudesa. Estava content Tris? Altres vegades xirricava com rient de ses quimeres.

De totes les plantes, types ja de cristallina rosada, se desprendien emanacions embalsamadores... De cada mota, de cada gram, de cada fil d'herba s'aixecava un dolc brogit ocasional pel bellugador insecte, per la lleugera brisa, per la corrent alçada... Tot era frescor, tot perfums, tot dolça conversa entre la Terra i el Cel, les herbes, los insectes, la rosada...

Sols l'estudiant germà...

Lo cim dels arbres i l'ossadura de la muntanya es començaven a dibuixar amb colors encesos: groc, mangra, rosat, ataronjat... tot confús, cap color era ben franc.

Los núvols més enjogassats, a torça d'empaitar-se i de passar per Orient, se tornaven roigs. Los més tranquils conservaven allà lluny sa forma majestuosa i llur argentada blancor.

Per fi, lo cansament arribà al punt de fer sentir al Narcís cert cruiximent en les junteres, cert pes en les canes, que el forçaren a deixar la mirada.

Entrà tot un altre home: resolt, decidit, menys jove que mai, més capella que sempre.

Sentint-se tan desvelat, volgué un llibre, i per a cercar-lo a l'estudi passà per la cambra de la Mercè que hi donava.

En lo llindar d'aquella porta sempre oberta, però mai franquejada ni per lo mirar ni per la idea, s'aturà per a pendre alè, com si es tractés de saltar un rec...

Entrà de pressa, mes l'estància es sent espaiosa, a mig camí s'aturà, contemplant amb ulls cobdiciosos

A la Joventut Nacionalista de Montblanch

«MENTRE ESPANYA DAVALLA...»

Conferència d'En Joan Vallès i Pujals

Abans d'ahir, a dos quarts de quatre de la tarda, en l'espai Teatre Principal de Montblanch, tingué lloc l'anunciada conferència, organitzada per la Joventut Nacionalista, a càrrec del conseller de la Mancomunitat i president de la Diputació de Barcelona senyor Joan Vallès i Pujals, davant d'un públic nombrosíssim.

L'anunci de la conferència havia despertat arreu vivíssim interès; de tota la rodalia, en autos, tren i carretges, anaren nodrides representacions.

De Valls hi havia el diputat senyor Montserrat Cuadrada, Francesc Planas, Vives Castellet, Castañà, Montserrat Llopis i altres. De Blancafort, el secretari senyor Izquierdo i altres. D'Esplugas de Francolí, En Salvador Porta, Miguel, Josep M. Boquer i altres. De Vilaverd, En Rosell, amb una nodrida representació de la Joventut Nacionalista que acaba de constituir-se, adherida a la Lliga. Altres, també de Barberà, Solivella, etc.

A l'hora anunciada formaren la presidència el conferenciant amb els senyors Joan Poblet, batlle de la vila; Montserrat Cuadrada; Maseras, president de la Joventut; i Vendrell, director de l'Orfeó Montblanquí.

El president de la Joventut senyor Maseras obre l'acte, i el secretari senyor Josep M. Poblet dona compte de la iniciativa de la Joventut, agraint l'assistència i pregant que escoltin atentament les ensenyances del conferenciant.

PARLA EN VALLES I PUJALS

Finits els aplaudiments que esclaten, comença per exposar la satisfacció de trobar-se a Montblanch, ciutat tan gloriosa i d'una història tan noble i tan íntimament lligada amb la Nacionalitat catalana.

Vivim — diu — uns moments transcendentalíssims de la història. Mentre Espanya davalla cap a un abism sense fons, Catalunya segueix amunt amb una nova empena i amb una consciència molt ferma. Mentre Espanya ha deixat passar uns moments únics, sense aprofitar-los, i mentre roman hemmètica i amb una fatalitat musulmana, Catalunya procura furgar endins i aprofitar cada dia més les seves energies.

Catalunya és de nosaltres, dels catalans, i a ella hem de servir.

Això ens diu que hem d'estar molt amatents al compliment de la nostra patriòtica obligació. D'ençà que el geni d'En Prat de la Riba definia tan magistralment el concepte de la nacionalitat catalana, l'esperit nacionalista s'ha afirmat i un sol batec passa i sacseja ja tot Catalunya.

Passaren aquells temps que hom ens parlava de «nuestra historia» i de «nuestra lengua», referint-se a una història i a una llengua que no és la nostra, confonent els termes en una barreja elxorca. Avui comencem de saber quelcom de la «nuestra historia» i de la «nuestra lengua».

Hem arribat a solidificar una voluntat, que és l'element cabdal per obtenir el triomf del nacionalisme.

En el nostre nacionalisme hi ha totes les característiques per al seu triomf i per a la seva immortalitat.

Fa uns quants il·lustres que uns pocs homes iniciaren un moviment que semblava purament literari, i encara ben just, que en els mateixos inicis tal vegada no hi havia altra intenció sinó establir un moviment de cenacle, una mena d'institució d'estima i correu d'una llengua arqueològica.

Però el renaixement no s'aturà i a grans gambades el poble es deixondia; i avui, ja ho veieu, arribem fins a la concentració i a la conquesta de la Mancomunitat, que ja plasma la unitat de la Pàtria i dona una forma externa de govern del nostre poble.

Això ens obliga a mirar l'esdevenidor amb una gran serenitat i amb una gran equanimitat, per tal de no malmetre el camí ja tan avançat.

Fins suara — afegeix — tot hom a Catalunya, totes les forces, totes les tendències, totes les idees, des de les

Bases de Manresa fins als nostres tractadistes, s'esforçaven a deixar ben establert que no eren separatistes. Però a Madrid s'esforçaven a clamar que no, que tot era separatisme, més o menys ben encobert. La cançó ha durat anys i anys; i avui, realment, ja es dibuixa el separatisme; poden, doncs, estar contents a Madrid.

Jo, enfront del problema del separatisme, us parlaré amb tota sinceritat, parlant en representació del gran sector de la Lliga. Repetiré, com ja vaig dir a Barcelona, que el separatisme ni el desitja ni el defuig.

Crec que fóra millor que les satisfaccions de Catalunya s'acomplissin d'una manera harmònica.

Però deia que el separatisme tampoc no el rebutja; si després de fets tots els esforços i tots els sacrificis, la gent d'allà s'entesta a fer que no hi hagi solució sinó amb el desintegrant, jo no tinc més remei sinó acceptar-ho; perquè per la meua pàtria jo no puc acceptar cap mena de limitacions.

Temo que els camins de l'Espanya tradicional van per aquest cantó. Ho temo tant més quan en la història trobem exemples continus de la concepció política espanyola, que menen al separatisme.

A Flandes, a Portugal, a Cuba, a Amèrica en general, observareu el camí seguit per l'Espanya unitària. Aquella gent es queixava de la manca de justícia, de les exaccions extraordinàries, de la invasió del mandatari castellà, que no tenia cap respecte a les gentes dels països que formaven les colònies de l'imperi espanyol. Exactament el que passa avui.

Avui tenim també un exemple en l'actualitat tràgica del Marroc. Fa pocs dies que el general Weyler, parlant del Marroc deia que «hay que tratarlos con dureza». El mateix digué de Cuba. El mateix deia el cardenal Borja, en parlar del problema català pels volts del 1640... I què n'han tret de «tratarlos con dureza»? Desintegracions i més desintegracions.

Dic, doncs, que em sembla que els camins de l'Espanya unitària van per aquí, i que fan tots els possibles per tal que no hi hagi més solució sinó el separatisme.

Però també us diré que crec que fóra molt perjudicial per la nostra causa que el sentiment separatista dominés arreu. Crec que voler definir per endavant certes posicions, pot ésser al menys inútil i perdre el temps.

Vegeu el cas de les Bases de Manresa. Aquells catalanistes, que no dubtaria a qualificar de «grans catalanistes» i mestres nostres, en nacionalisme, redactaren un programa complet, una constitució del Govern de Catalunya. Semblava que d'allí no podia passar-se. Han vingut nous temps i s'ha vist que podia fer-se un gran camí sense necessitat de junyir-se a aquell programa ni esperar-ne la realització prèvia.

Crec que no s'hi val a rebutjar una solució o uns procediments que, si no tot, poden dur-nos a alguna realització estimable.

Es el cas de la Mancomunitat. La Mancomunitat representa un pas d'aquell sistema de conquestes. I saben tots que més que no totes les campanyes i propagandes, ha fet la Mancomunitat per la renacionalització de Catalunya amb les seves obres, amb el seu exemple.

Constitució, República, Revolució, Regeneració, Responsabilitats... Heu's aquí unes paraules que enlluernaren successivament períodes de generacions; i avui, la darrera, encara està a l'ordre del dia, i la gent se n'anava adaladrada darrera d'elles, i tot plegat no res.

Hem de tenir molt de compte en no caure en el defecte, en la màgia d'una paraula, encara que aquesta paraula es digui separatisme. Sinó que la nostra salvació està en el nostre treball, en el nostre esforç de cada dia i de cada moment.

La Lliga Regionalista va predir que a l'ensens de dur, arreu, la propaganda nacionalista, per la Llibertat de Catalunya, havien també de

pendre's i de fer-nos aquesta llibertat, assaltant posicions i apoderant-se de llocs de govern i de direcció, una mica cada dia.

Hi ha pobles que s'han trobat sotmesos per pobles d'una gran esplendor i d'una gran cultura: en aquests casos hi havia, per part dels sotmesos, solament un problema de llibertat, problema respectabilíssim, però en definitiva un problema exclusiu de llibertat.

Però el cas de Catalunya és molt més fort i molt més tràgic: perquè el poble que la té sotmesa no és pas un poble superior i que no sols no ens oferia una probabilitat de donar-nos una riquesa i un patrimoni de cultura, ans al contrari que ens arrabassava i ens mata la nostra que tenim, que era floridíssima.

Un cas d'aquests el tenim en el de la marina. La marina catalana era de les primeres del món, i de les seves lleis se n'omplien els pobles de la terra. Qui va matar aquesta marina? D'ençà de la unió de Catalunya amb Castella hom donà un cop mortal a la marina catalana, i la fa morir per asfixia.

Quant a la cultura podria dir-vos altre tant. Catalunya tenia una mitja dotzena d'universitats i grans col·legis. Espanya ens ho arrabassava i ens deixa una sola i trista universitat burocràtica.

Per això el nostre problema no és un problema senzill i exclusiu de llibertat, sinó que és un problema molt més complex.

Esfereix pensar que si en temps de les Bases de Manresa hi haguessin hagut a Madrid algun home mal intencionat i ens haguessin atorgat la llibertat, hauria estat per esclafar-nos, i temo que ens hauriem esclafat; no hi havia preparació, no hi havia consciència ciutadana, no hi havia aquell estat de cultura nacional indispensable.

Catalunya, com tot poble, com tot individu, té la seva ànima i té el seu cos. Per l'un cantó i per l'altre hem de treballar amb gran esforç. Pel primer hi ha, per exemple, el cas de la llengua, en el qual hem d'ésser intransigents. I en aquest respecte, no hem d'anar pas a tustar a Madrid; ens ho hem de fer nosaltres. Quants n'hi ha que tenen el diari castellà, que escriuen la correspondència en castellà, que tenen els retols i porten la comptabilitat en castellà... Com volem nosaltres encarar-nos amb l'Espanya unitària i exigir-li la llibertat i el reconeixement de la nostra llengua, si nosaltres som els primers a no reconèixer-la. Per això deia qu'ens ho hem de fer nosaltres mateixos.

Però, al costat de les coses de l'esperit, hi ha les coses del cos, de la part material de la Pàtria, de Catalunya. Hi ha l'economia, la producció, la terra. El problema, sobre tot de la terra, és cabdal. La grandesa d'una nació no consisteix tant en l'extensió de la terra, sinó en la intensitat del correu i en l'aprofitament, fins a l'últim extrem, d'aquesta terra.

El correu de la terra us dona el nivell de la civilització dels pobles. A Espanya hi ha les estepes, els trossos dedicats al pasturatge de toros, els reservats i acotats de caça, i aquells altres trossos que només es fan produir un any per altre. D'això en donen la culpa a la terra; i no és veritat; i per a demostrar-ho n'hi ha prou amb fixar-se com fins en allò que en diem l'estepa, trobem vestigis que us demostren que en segles passats allí hi ha hagut una civilització que feia produir aquella terra, procurant dur-hi l'aigua.

En aquests llocs, on no hi ha el correu de la terra, trobareu l'home que viu encara com en l'època troglodítica, en coves; això, tal vegada ho haureu vist molts de vosaltres. I quan no viuen en coves, viuen encara com en les tribus en l'Edat Mitjana. Aneu per aquelles terres i veureu aquest tipus de què us parlo. Trobareu aquells pobles com a monts, sense cap expansió de vida; creixen al costat i allí veureu uns pobles que són com a monts.

nes, parlant de què?... dels empleus, de les nòmines de l'Estat... i, les noies, parlant de l'esdevenidor casament, també amb un «empleado».

El que diem de la terra, podem dir-ho de l'aigua. Recordo un cas que em sembla que recordaré per sempre, d'un dia que vaig trobar-me en un poblet d'Extremadura, afectat per un persistent eixut. Feten pragres de la manera més patètica per a implorar del cel la pluja, mentre, tocant al poble, un riu abundós remorejava. Volien que baixés del cel allò que tenien a l'abasi de la mà.

Avui, en l'aplicació i aprofitament d'aigua per la terra, fem més rica la terra, també s'assegura i s'eixampla la Pàtria.

Podria, encara, esmentar el problema de la població. Catalunya té 32.000 quilòmetres quadrats de terra i té uns dos milions d'habitants; quan a Bèlgica i Holanda, amb una àrea igual o més petita, hi viuen sis o set milions d'habitants, i hi viuen bé. Doncs heu's aquí el gran problema de la població de Catalunya: sense prou gent, sense prou catalans, Catalunya va en perill d'estabellar-se.

Altre problema és el de mantenir o millor restablir l'equilibri entre el camp i la ciutat. Avui a Catalunya, entre sis o set ciutats tenen molt més de la mentat de la població total de Catalunya. Una gran ciutat, unes grans ciutats, en les nacions són un factor absolutament indispensable; però cal que entre elles i el camp hi hagi la deguda proporció: un excés de desenvolupament de

ciutats podria constituir un cas monstruós perjudicial.

D'aquests problemes que afecten a l'esperit i al cos de Catalunya, la Mancomunitat se'n capta amb amorosa sollicitud, preparant la gran Catalunya de demà; i amb tan pocs cabals!

Podem calcular que avui Catalunya paga a l'Estat espanyol uns sis cents milions de pessetes. I calculem que l'Estat espanyol inverteix a Catalunya uns cent cinquanta milions de pessetes: de manera que per ell resulta un benefici de quatre cents i tants milions de pessetes.

La Mancomunitat de Catalunya, amb un pressupost aproximat de trenta milions de pessetes, en canvi, realitza tota la tasca d'un any, que ara no puc explicar, i que vosaltres ja coneixeu i estimeu.

Heu's aquí la Pàtria: heu's aquí el fer Pàtria: aquest ha d'ésser el nostre patriotisme: treballar cada dia i treballar en tot i per tot, anar guanyant cada hora alguna cosa per l'esperit i pel cos de Catalunya: catalanitzar-nos fins a la saturació; això tinguu, la llibertat és assegurada.

Grandiosa ovació. El senyor Vallès i Pujals que, en diferents indrets havia estat molt aplaudit, en acabar rep moltes felicitacions per la seva magnífica conferència.

La gran concurrencia sortí satisfetíssima de l'acte en animadíssims comentaris.

En sortir de la població el senyor Vallès, amb la distingida família, rebé del públic, que estava estacionat pel carrer, una nova ovació.

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

Dimenge passat, retornaren a la nostra ciutat, les cinc Colònies Escolars de la «Protectora», procedents de Pineda Sentmenat, les de notes; de Vilaverd, i Sant Andreu de Llavaneres, les de nois; i de La Llacuna, les de pàrvuls. Tots els infants sortiren amb recança d'haver deixat un lloc on hi estaven tan bé, desitjant tots ells tornar-hi.

La recepció va efectuar-se en l'estatge de la «Protectora», on foren lliurats a les seves respectives famílies. Foren rebuts per diversos membres de l'Associació.

Cal felicitar-nos per l'èxit de les Colònies Escolars d'enguany, i desitjar vivament que l'any vinent hi puguin anar tots els infants que assisteixen a les Escoles Catalanes.

Els fets de Màlaga

ELS INCIDENTS DURAREN DOS DIES

La forma en la qual el Govern exercí la censura la setmana passada i donà les primeres notícies dels fets de Màlaga, ha produït certa confusió en la ressenya dels successos. El Govern parlà primerament dels soldats de Garellano que havien pres part en els fets de Màlaga, i després rectificà aquesta versió. I el que passà fou el següent:

Dimarts, dia 22, en embarcar els soldats de Garellano en el vapor «Lázaro», esdevingueren els primers incidents, que «El Cronista», de Màlaga, sintetitzà en la forma següent:

«Antesnoche, poco antes de zarpar el «Lázaro», un grupo de soldados, según la voz general, pertenecientes al regimiento de Garellano, prorrumpió en gritos subversivos al entonar la banda la Marcha Real.

No contentos con esto, sacaron los revólveros una bandera de Vizcaya, que intentaron hacer ondear en el buque, lo que, naturalmente, no les fue permitido.

De añadidura, los soldados del grupo, sobre las gradas de su embarcación,

rrismo», arrojaron al suelo las munitiones.

Un cargador completo le fué entregado — según nos aseguran — al jefe de Estado Mayor, comandante Alfaroche, por un paisano.

En medio de tal escándalo zarpó el barco, i en aquel instante oyéronse algunos disparos sueltos de fusil.

Dijous, dia 23, en anar a sortir el vapor «Barceló», amb soldats de diferents unitats, esdevingueren els greus successos que ja coneixen els nostres lectors, amb la mort del sub-oficial En Josep Ardós.

Un Govern conscient de la seva responsabilitat, es fixaria en aquestes fets i en els incidents de Sevilla, Valladolid, Orense i València, no tan sols per a deduir-ne l'estat de consciència que revela, sinó també l'estat d'esperit amb el qual entrarem aquestes tropes en combat quan arribi l'hora.

De Societat

Dissabte al vespre, amb motiu del sant de la xamora senyoreta Na Lluisa Roig, de la Colònia Franquesa de Viladriera, i en l'estatge de don Joan Llibre, qui va adonar esplèndidament el seu jardí, es va improvisar una festa íntima que acabà a la mitjanit.

Els concurrents foren obsequiats per don Joan Roig i senyora, que feren els honors als visitants, restant aquest agrafíssim a llurs moltes atencions.

FIVE

Sardanes

Avui, dimarts, dia 28 d'agost, nit

Paralel, 125. Grup sardanístic «Non Esclat». Cobla La Principal Barcelonina. Plaça Sant Agustí Vell. Cobla Barcelona. Viladriera. — Plaça Messén Cinto. Cobla Cathaldina.

AUTORIZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGA CONEGUDA.

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 27 d'agost de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les vuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 758'5, 759'1, 759'3.

Termòmetre sec: 25'2, 27'4, 25'7.

Termòmetre humit: 21'2, 22'5, 23'0.

Humitat (centèsimes de saturació): 68, 64, 78.

Direcció del vent: SO., SO., SSO.

Velocitat del vent en metres per segon: 1, 6, 1.

Estat del cel: Quasi serè. Nuvols.

Classe de núvols: K.C., K.N., K.N.C.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 28'2; mínima, 19'5; mínima prop del sol: 17'0.

Oscil·lació termomètrica: 8'7.

Temperatura mitja: 23'8.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, insignificant.

Recorregut del vent en igual període: 125 km.

Observacions particulars: Boira.

El director, E. Alcòb

Als banys de Sant Miquel, el banysta Segon Verajategui, habitant a Assessoradors, 25, va tenir un treball. Veient que no tornava en si, va ésser traslladat al dispensari, on va morir.

— Fost-Gluc-Kola-Lectinat cura inapències. B. Doinenech, Ronda Sant Pau, 71.

Al carrer Mitjà de Sant Pere ocorregué ahir un crim.

Joan Castells Valls, casat, donà sis punyalades a la veïna del pis de sota, Maria Sotias, de 40 anys, també casada.

La víctima morí.

Sembla que la víctima tingué intimitat amb el matador i que aquest ha declarat que ella el perseguia amb amenaces.

Tant l'un com l'altra vivien amb els respectius cònjuges.

El Castells ha estat detingut.

Vaixelles PORCELLANA

J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

En virtut de manament estatutari, ha quedat format el Consell de govern de l'Associació de Llicenciats en administració local, de la següent manera: President, En J. Fossas Romans; vice-president, En Joaquim Ardevol; tresorer, En J. Estil·les; bibliotecari, En J. Perelló; i secretari, En Josep M. Oriols Vard.

- JOIES VILANOVA Unió, 8.

Un caporal d'artilleria anomenat Jesús Gil, per reons de faldilles, al carrer de l'Arc del Teatre, es barallà amb Josep Fenés. Aquest últim fou assistit al dispensari d'una ferida punxant al cap de pronòstic reservat.

El caporal fou detingut per una parella de soldats i lliurat al jutge militar.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

Es declarà un incendi a un magatzem de capes de cotó del carrer de la Ignat, d'En Ramon Vifas Guix.

El sinistre consumí existències i edifici.

- Sabó La Creu Blanca

Econòmic superior
Es ven a tot arreu

Ha quedat constituïda a Barcelona, amb domicili provisional al carrer d'En Salmeron, 45, una entitat cultural, titulada Catalunya Cultural, el fi de la qual és organitzar aplecs de cultura arreu de Catalunya.

Tots aquells que vulguin ajudar als organitzadors poden trametre l'ur adhesió, amb noms i adreça, a En Manuel Valldeperas, al domicili esmentat.

Ha quedat constituïda en aquesta ciutat la «Unió Sindical de les Indústries del Llibre» (continuadora de la Unió Patronal de les Arts del Llibre), havent-se procedit a l'elecció de les corresponents directives de llurs seccions professionals, així com també a la del Consell per al govern de la Unió, quedant elegits president, don Josep Thomas; vicepresidents, don Ramon Miquel i Planas i don Victòria Selix; tresorer, don Pere Dalmau; comptador, don Miquel Henrich; secretari, don Aroadi de Bòbes; vice-

A través del guant

la mà, perfumada per l'ús del Sabó Heno de Pravia, exhala l'intens i persistent aroma característic d'aquest sabó de tocador. El Sabó Heno de Pravia perfuma delitósament

les mans que l'usen i aquestes comuniquen als guants el seu perfum, que permet apreciar la distinció i el gust refinat de la seva mestressa.

Heno de Pravia

Es un sabó pur, sense barreges ni adulteracions de cap mena. El seu inconfundible perfum es manté tan intens al final com al principi de la pastilla. Si vostè compra una capsa de tres pastilles,

observarà, en consumir la tercera, que amb el temps ha millorat en duresa i fragància. El veredict del públic és unànim en reconèixer aquestes bones qualitats.

1'50 ptes. pastilla

Demanda a les perfumeries i drogueries. — Perfumeria Gal. — Madrid

secretari, don Marian Galve; i consellers, els senyors J. M. Arnau, F. Arnau-Ors, Lluís Auber, Lluís Barral, Joan Bellot, Josep Borràs, Josep Duran, J. J. Fabre, don Joaquim Ferrer, don Romul Goharró, Enric Gómez, Joan Izquierdo, Joan Martorell, Angel Ortega, Miquel Pios, A. Roca Rabell, Emili Rosés, Joan Roura, i Ramon Tobella.

- Bateries completes diferents composicions en alumini garantit. Preus de fabrica. Llorens Germans. Rambla Flors, 30.

Amb motiu de la propera festa major de la barriada de la Salut, la Junta directiva del «Salut Esport Club», està organitzant diverses festes per als dies 8 i 9 del vinent mes de setembre.

- MOBLES OFICINA, SALMERON, 75

Ha sortit cap a Madrid, amb l'objecte d'assistir a l'enterrament del que fou president de la Comissió d'Apellació dels Tribunals per a Nots de Barcelona, don Ramon Albó i Martí.

Ha millorat de les ferides que rebé en topar la moto que muntava amb un automòbil a la carretera de Badalona, el comissari de policia senyor Castellanos.

També es troben millor de les lesions que sofríren els guardies Tomas Ubéda i Carlos Garcia, que l'acompanyaven.

Les mullers dels subalterns de l'Estat han dirigit a la Reina una exposició explicant les penalitats que havien de passar els seus marits per a sostenir les seves llars i les contrarietats que els ve por-

tant el plet que sostenen amb l'Estat per tal que se'ls facin efectives les millores que tenen demandades.

Al vespre d'ahir s'interrumpí a Barcelona algunes vegades per manca de fluid, la circulació tramviària i s'apagaren alguns fanals de l'illumament públic, igualment que en diverses cases.

La pluja, tan desitjada a Barcelona, sembla que es presentava ahir a la nit, però es limità a mullar els carrers.

Al carrer de Marques del Duero, l'auto d'aquesta matrícula 6445, atropellà al noi de deu anys, Blai Rodríguez Sánchez, causant-li la fractura de la clavícula esquerra.

Se'l curà de primera intenció al dispensari de Santa Madrona, i en greu estat, fou traslladat a l'Hospital Clínic.

Ahí passada, a les nou, a la plaça de la Concordia, es va despendre un cable dels tramvies, agafant a una noia de 17 anys, Emilia Paniella Mananet, la qual passava per aquell lloc junt amb la seva germana. La infel·lic, la qual vivia amb els seus pares a la carretera de Sarrià, 4, quedà morta a l'acte.

El cadàver, per ordre del jutjat, fou traslladat a l'Hospital Clínic.

De la pastida on estava treballant al carrer d'Ignat, 14, el paleta Ricard Barceló, de 26 anys, tingué la desgracia de caure, fracturant-se el còccix i el terç inferior de l'avantbraç dret.

Després d'assistir al dispensari del Poble Nou, passà a l'Hospital de la Santa Creu.

Vida religiosa

Avui: Sant Agustí, bisbe, doctor i fundador. — Demà: La degollació de Sant Joan Baptista, Sant Hipaci, bisbe, i Santes Sabina i Basilisa, màrtirs, i Càndida, verge.

Quaranta hores: Avui a l'església de la Divina Pastora (Eixample de Sant Pere, carrer de Bailèn). Hores d'exposició: De dos quarts de set del matí a dos quarts de vuit de la tarda. — Demà, a la mateixa església.

La missa d'avui: Sant Agustí, color blanc. — La de demà: La degollació de Sant Joan Baptista, color vermell.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de les Misericòrdies, a la seva església. — Demà, Nostra Dona de Maig, a Santa Anna.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de la Corona d'Espines, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn del Mont Calvari, a la mateixa capella.

L'Exposició del Moble

EL DECORAT DE LES HABITACIONS

A mesura que s'acosta la data nyalada per a la inauguració de l'Exposició Internacional del Moble i Decoració d'interiors, que ha de celebrar-se a Barcelona el pròxim dia 13 de setembre, augmenta l'interès despertat a tot arreu per el magna esdeveniment, que tan alt ha de posar el nom patri en el món artístic i industrial.

Dintre de l'especialitat del moble, els organitzadors de l'Exposició han tingut l'encert de fer extensiu aquest aspecte de la llar a quant es relaciona amb el decorat de les habitacions.

Formosejar l'habitació és contribuir a l'educació de l'esperit en un ambient d'art que endolga les amargors de l'existència fent amables les hores que transcorren en la intimitat de la família.

Així, doncs, ultra la indústria del Moble, tan florent en la nostra patria i a l'estranger, els visitants podran admirar en els nombrosos departaments dels Palaus d'Art Modern i Industrial la diversitat de productes propis per a la decoració de les habitacions.

S'oferiran a la curiositat del públic, mostres de teles per a mobles, sedes, valuts, brocats, damascos, alfombres, els iguals productes revelaran els ulls de l'observador l'estat de les indústries en els dits rams i el gust artístic dels directores de la fabricació no mancaran teles, i tel·lins, que, sense ésser luxosos, pel seu bon gust i per la seva economia, bé podran servir d'element decoratiu en les habitacions de les classes humils.

Tindran també un lloc preferent als Palaus de l'Exposició els productes diversos de la ceràmica aplicada a l'ornament de l'habitació i la destinada als usos domèstics, com són les diverses classes de vaixelles, que amb tant art es fabriquen a Espanya el mateix que a l'estranger.

L'orfebreria i l'argenteria estaran degudament representades, i pel que respecta a la secció espanyola, en ella brillarà sens gènere de dubtes, l'habilitat, el bon gust, la distinció i la riquesa, qualitats sobresortint en els nostres orfèvres i argenteres.

Una altra de les indústries que tindrà lloc propi en la pròxima Exposició, serà la d'aparells per a la il·luminació.

Encara que l'electricitat hagi rellat a últim terme l'ús del candelebre, de l'espelma i encara de la mateixa làmpara monumental, no obstant, l'art s'ha imposat, i els aparells per a la il·luminació elèctrica han reclamat el concurs d'hàbits metal·lúrgics que sapigan aprofitar les antigues formes per a aplicar-les als usos i necessitats de la moderna il·luminació.

Aquests aparells, que es distinguen pel seu art i per utilitat, podran ésser admirats per tots els que visitin l'Exposició que s'ha d'inaugurar el dia 13 de setembre vinent, al Parc de Montjuich, els boscos, jardins i grans avingudes del qual, constituiran per al públic una doble atracció.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na Maria Bòg i Martner. Avui a dos quarts d'onze. Diagonal, 160. En Pere Buzareu de Siró. Demà, a les deu. Hospital Clínic.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'n articles o notes suplicants, qual no ens és possible fer-ne la necessitat absoluta sense la el menor cas d'avatar degudament els originals amb un segell a una firma n n n n

Fórmula patentada a Espanya

per a fer miralls, Tothom pot fabricar miralls i adobar a casa els tacats. No es necessiten aparells, experiència ni capital. Fabriqueu miralls en hores perdudes i guanyareu diners. Tinc fórmules i procediments alemanys per a tota classe de preparats o indústries. Consulteu-me sobre el que disitgeu fabricar o preparar. Demaneu Catàleg gratuït.

Antoni Formoso Permy
Inventor
Santa Catalina, 12. — La Corunya

Capses de luxe

per a bodes i bateigs Antiga Casa BARGUES, carrer de Sant Pau, 39

NOTICIES DE L'ESTRANGER

L'evacuació de Constantinoble

Constantinoble, 27. — Es probable que les oficines de Correus estrangers deixin de prestar els seus serveis a partir del 23 del pròxim setembre.

Els subdits estrangers no seran, en el successiu, condecorats. — Havas.

Londres, 27. — Telegrafien de Constantinoble al «Morning Post» que les tropes de la Gran Bretanya han començat la l'evacuació acordada en el tractat de pau de Lausana. — Havas.

Comentaris al discurs de Stresemann

París, 26. — Els circolo oficials es mostren molt reservats referent a la impressió produïda pel discurs pronunciat pel canceller alemany senyor Stresemann.

Es limiten a fer constar que les paraules del canceller són de tot distint del d'aquelles dels seus predecessors, i no enclouen una negativa per a la realització de temptatives conciliatòries.

En els esmentats circolo es dol que el canceller alemany no hagi fet cap al·lusió a la cessació de la resistència passiva, la qual cosa, com se sap, és indispensable i essencial per a reprendre les negociacions.

En ço que es refereix als oferiments de garanties i avantatges positius fets per Alemanya, es diu que difereixen molt poc dels oferiments que foren fets pel senyor Cuno.

La xifra de les prestacions fetes per Alemanya, fou fixada imparcialment en 7.800.000.000 de marcs o per la Comissió de Reparacions i les evaluacions alemanya i nord-americana no poden provenir més que de la sobreestimació dels béns cedits per Alemanya, vaixells mercants, ferrocarrils, etc., etc.

S'acaba dient en els referits circolo oficials que la comptabilitat relativa als subministres en espècie portats a cap per Alemanya, no deixa lloc a cap error. — Havas.

Stanley Baldwin a França

París, 26. — Ha arribat a aquesta capital el primer ministre anglès senyor Stanley Baldwin, el qual tornà a marxar a darrera hora de la tarda, amb direcció a Aix-les-Bains. — Havas.

Assassinat de Daskaloff a Praga

Praga, 27. — L'ex-ministre de Bulgària a Praga, senyor Daskaloff, que s'havia negat a reconèixer el nou Govern, ha estat assassinat per un subdit búlgar. — Havas.

Les escoles franceses del Sarre

Roma, 26. — La Santa Seu ha decidit que les escoles de religioses franceses del Sarre depenguin, d'ara endavant, de l'autoritat de monsenyor Raymond, almoner en cap de l'exèrcit del Rin.

Aquesta decisió ha estat adoptada en vista que l'Episcopat alemany demanava que restessin sota la seva jurisdicció. — Havas.

La nota de Bèlgica

París, 26. — El Govern francès ha informat al Gabinet belga que no tenia cap objecció a fer en el fons i en la forma de la resposta de Bèlgica a la nota britànica, i que, per tant, deixava a Bèlgica en completa llibertat per a enviar-la a Anglaterra, tal i conforme es troba redactada. — Havas.

Arribada del «Sphinx» a Constantinoble

Constantinoble, 27. — El dissabte al vespre arribà a aquest port el paquebot «Sphinx», en el qual viatgen monsenyor Vaudrillart i els peregrins que acompanya a Palestina. Avui es celebrarà una recepció a bord. — Havas.

El preu del carbó a Berlín

Berlín, 27. — A partir del 22 de l'actual, el preu del carbó ha augmentat en un 100 per 100. — Havas.

Dimissió del govern japonès

Toquio, 27. — El Gabinet japonès ha presentat la dimissió. — Havas.

Els treballadors italians

Roma, 26. — Després d'alguns dies d'apassionades discussions, la Confederació General del Treball ha donat per acabades les seves tasques, aprovant una ordre del dia en la qual proclama la seva independència amb respecte a tots els partits i en interès de la classe treballadora no s'oposa ni s'oposarà a cap Govern.

Aquesta decisió té gran importància perquè, fins ara, la Confederació General del Treball estava considerada com un organisme revolucionari, anàleg al partit socialista italià.

Es de notar que la Confederació no es mostra oposada ni tan sols a l'actual Govern feixista.

Amb això queda demostrat que les afirmacions dels comunistes italians residents a l'estranger — segons els quals el senyor Mussolini i el seu Govern són enemics dels treballadors i de la llibertat — no tenen cap fonament i són totalment inexactes, no prenent les seriosament els elements directors de les organitzacions del proletariat italià. — Havas.

Acabament de la vaga d'Atenes

Atenes, 26. — Ha acabat la vaga de transports. — Havas.

Gestes de l'aviador Maneyrol

París, 27. — Telegrafien de Vaudigil a «Le Matin» que l'aviador francès Maneyrol, dirigint un avió sense motor, ha aconseguit una elevació de tres mil vuit cents metres, altura no aconseguida encara amb aparells d'aquesta mena. — Havas.

Les finances alemanyes

Berlín, 27. — Ahir es publicà un decret pel qual s'exigeix amb caràcter d'urgència la lliuració obligatòria de valors estrangers, lliuració que haurà d'efectuar-se abans del 15 de setembre vinent.

El Comitè central del Reichsbank ha concedit un vot de confiança al president del dit establiment, bancari, senyor Haverstein. — Havas.

Berlín, 27. — S'ha publicat un decret en el qual es diu que, en ordenar-se la lliuració de divises estrangeres, sota la dita denominació es comprenen així mateix la moneda d'or i lingots d'or i plata. — Havas.

Berlín, 27. — El Deute flotant d'Alemanya pujava el 20 del corrent a la suma de tres cents seixanta tres bilions quatre cents mil milions de marcs. — Havas.

La Reina Margarida i Mussolini

Roma, 26. — El periòdic d'aquesta capital diuen que un periodista italià ha celebrat un interviu amb S. M. la Reina donya Margarida.

La sobirana va declarar que el senyor Mussolini havia estat el salvador de la nació italiana, afegint que l'actual president del Consell era un home d'un caràcter veritablement meravellós, dotat d'una resistència increïble, acredescuda per inextinguible reserva d'energia. — Havas.

El nou Ministeri alemany dels territoris ocupats

Berlín, 26. — Per un decret del president de l'Imperi, senyor Ebert, queda instituit el nou ministeri de les Regions ocupades. — Havas.

El general De Robeck, ferit

Londres, 26. — A conseqüència d'haver sofert un accident automobil·listic ha resultat greument ferit el general De Robeck. — Havas.

Stresemann a Munic

Munic, 26. — Avui ha arribat a aquesta població el canceller de l'Imperi senyor Stresemann, marxant seguitament amb direcció a Luekenwald, on es reunirà amb el senyor Knilling. — Havas.

Munic, 27. — El canceller Stresemann ha visitat al senyor Knilling. A la dita entrevista es discutí principalment quines han d'ésser d'equi endavant les relacions entre el Govern del Reich i els diversos Estats alemanys, i es fixaren les condicions d'una futura col·laboració entre Baviera i el Reich.

El canceller ha tornat a Berlín. — Havas.

Catàstrofe a la India

Londres, 27. — Comuniquen de Calcuta al «Daily Telegraph» que entre les poblacions de Tidi i Mangalore el mar ha causat una terrible inundació, destruint 200 pobles i inutilitzant 10.000 habitacions.

Han quedat sense alberg unes 47.000 persones. — Havas.

L'ocupació del Ruhr

Berlín, 27. — El «Servet Parlamentari Socialista» assegura que el Govern ha començat les gestions preliminars per a entaular les negociacions necessàries per a posar fi a la qüestió del Ruhr. — Havas.

Londres, 27. — Segons una informació del «Daily Mail» sembla que el fill de Hugo Stinnes ha proposat a les autoritats d'ocupació que la firma comercial Stinnes tingués participació en el Monopoli franco-belga de ferrocarrils del Ruhr. — Havas.

Desordres a Simla

Simla, 27. — Durant la celebració d'unes festes religioses es produí una violenta col·lisió entre musulmans i un grup d'indostanics, resultant nombroses víctimes. — Havas.

El locat de Dortmund

Dortmund, 26. — Els patrons han donat per acabat el locat que havien declarat als obrers, i en sa conseqüència, aquests han reprès el treball en totes les mines.

En una reunió celebrada a Neumühle, a la qual assistiren uns nou mil miners, aquests decidiren cessar en llur actitud de resistència pas siva i reprendre immediatament el treball sota el control de les autoritats d'ocupació. — Havas.

Mort de Mary Dorsca

París, 27. — Els diaris d'aquesta capital publiquen la notícia de que Mary Dorsca, cantant del teatre de l'Opéra Comique, s'ha suïcidat. — Havas.

Un atracament a Soissons

París, 27. — Comuniquen de Soissons a «Le Matin» que un grup compost de sis individus italians, penetrat, armat, en un establiment de begudes, agredint i ferint l'amo de l'establiment i a alguns parroquians.

Seguidament fugiren amb el calaix que contenia el diner, essent perseguits per la població, la qual va matar un dels atracadors. — Havas.

Els francesos al Marroc

París, 27. — Telegrafien de Rabat a «Le Matin» que el grup mòbil de Tadia ja ha acabat les operacions que se li havien assignat per a aquest any.

Ha quedat completament restablert el front de la regió de Marrakech. — Havas.

Topada entre separatistes i imperialistes a Munchen Gladbach

Dusseldorf, 27. — Les autoritats belgues d'ocupació adoptaran mesures de sanció contra les autoritats alemanyes que no van pendre cap mesura d'ordre contra la col·lisió de Munchen Gladbach (Prússia).

Els separatistes renans, arribats a aquesta localitat amb el fi d'assistir a una reunió, toparen als voltants de l'estació amb alguns milers de manifestants nacionalistes i comunistes, acabant-se per nombrosos agitadors prussians.

Per una i altra part hi hagué nombrosos ferits. La policia intervingué molt tard, després de la topada. La reunió començà fent ús de la paraula diversos oradors; entre ells el senyor Mathews, redactor en cap d'un diari; l'esmentat orador expressà la seva indignació contra els partidaris d'una guerra de venjança, i acabà pregonitzant la resistència de tots contra els tripijocs militaristes prussians terminant amb l'expressió del seu convenciment de que en un esdevenidor pròxim, serà un fet la llibertat de Romania. — Havas.

La moneda al Rhur

Dusseldorf, 27. — En un ban publicat pel general Degoutte, es prescriu la fixació en lloc visible dels bancs i establiments de canvi de la cotització diària del marc, expressada en moneda belga i francesa. — Havas.

L'assassinat de Donmizani

Ferrara, 27. — Ha estat detingut un oficial de la milícia feixista acusat com a autor de l'assassinat de monsenyor Donmizani. — Havas.

Diner incautat a Essen

Dusseldorf, 27. — A Essen les autoritats d'ocupació s'han incautat de la suma de set mil milions de marcs, amb destinació al pagament dels ferroviaris vaguistes i de 67 milions de marcs en bitllets municipals. — Havas.

Manifestacions de Poincaré a Gondrecourt

Gondrecourt (Mosa), 27. — Amb motiu de la inauguració del monument erigit a Chassey a la memòria dels deu fills de l'esmentada localitat morts en la gran guerra, el senyor Poincaré pronuncià un discurs, i entre altres coses, digué:

«Si la desgràcia hagués volgut que Alemanya vengués als aliats i hagués estat per tant, mestressa de dictar-nos la seva voluntat, en quin caos no hauria estat precipitat el món?

L'imperi germànic, que hauria aleshores, no ho oblidem, conservat la seva dinastia tan donada als deliris de grandesses, hauria elevat la seva hegemonia definitiva damunt les despulles dels pobles vençuts.

Tant la civilització sajona, com la civilització llatina, haurien així quedat afeïdes fins els fonaments. Alemanya hauria estat l'emperadriu del gènere humà.

Es dirà potser que això són somnis i suposicions inverosímils; però no hi ha tal cosa. Hem estat moltes vegades a punt de veure com aquestes sobries hipòtesis es podien transformar en realitats. Sense la unió dels aliats i sense la valentia dels nostres soldats, totes aquestes monstruositats s'haguessin complert.

Per a reconstituir-nos, des de 1870 — acabà dient el senyor Poincaré — hem treballat donant sempre proves de bona fe i de bona voluntat. Si els nostres enemics d'ahir decidixen no procedir de la mateixa manera, ens obligaran a executar l'amenaça que aleshores ens dirigiren: «Pagueu, o romandrem on estem». — Havas.

Gondrecourt, 27. — En la cerimònia d'inauguració de la làpida commemorativa de l'arribada de les tropes americanes, el president del Consell de ministres, senyor Poincaré, pronuncià un discurs en el qual féu constar que els Estats Units, malgrat haver retirat les seves tropes del Rin, i no haver conservat en la Comissió de reparacions sinó un observador, no han cessat per això de seguir amb simpatia el formidable treball de reconstrucció realitzat per França en les seves regions alliberades, així com també les reivindicacions que França exerceix per a salvaguardar els seus drets.

El poble americà — digué el senyor Poincaré — troba molt legítim que, a falta de pagament per Alemanya, haguem pes garanties de les quals no ens en volem despendre per inútils promences.

La millor manera d'ésser ajudats és el de començar per ajudar-nos nosaltres mateixos. Aquesta convicció és la que ens portà al Ruhr. Els esdeveniments s'han encarregat de demostrar-nos que procedint així tenim raó.

Aquestes darreres paraules del senyor Poincaré, com tants altres paràgrafs del seu discurs, foren acollides amb una gran ovació i visques a França i als Estats Units. — Havas.

El Congrés internacional d'Instrucció

Fraga, 27. — Ha arribat a aquesta capital la delegació espanyola que ha d'assistir al Congrés internacional d'Instrucció en nom de l'esmentat país. — Havas.

Sabotatge a Hattingen

Dusseldorf, 27. — S'han comès diversos actes de sabotatge, un d'ells a Hattingen.

La policia alemanya ha declarat que havia detingut als autors d'aquest últim, havent-se obert una enquesta per a posar en clar la veracitat d'aquesta declaració.

En tant que es coneixi el resultat de l'esmentada enquesta, s'ha decretat el tancament dels cafès i s'ha prohibit tota reunió pública. — Havas.

Disposicions del general Degoutte

Dusseldorf, 27. — El general Degoutte ha publicat un ban pel qual s'ordena la fixació, en lloc visible de tots els bancs i establiments de canvi, de la cotització diària del marc en front la moneda francesa i belga. — Havas.

Essen, 27. — Les autoritats d'ocupació s'han incautat de set mil milions de marcs destinats al pagament de salaris als ferroviaris vaguistes, així com de seixanta mil milions de marc en bitllets municipals. — Havas.

La situació a Grècia

Atenes, 27. — Ha estat publicada la ratificació del Tractat de Lausana.

En el mateix Decret es deroguen les lleis extraordinàries dictades per a davant el període de la guerra i es manté l'estat de setge i la censura. — Havas.

Els obrers parats d'Alemanya

Magúcia, 27. — El dia 24 de l'actual uns 3.000 obrers parats, celebraren una reunió a Ludwig Shafen, en so de protesta contra la poca diligència que posa el Reich en pagar-les les indemnitzacions que els deu.

La policia dispensà als manifestants a cops de cabra, havent resultat alguns ferits. — Havas.

Desgràcia automobilista a Monza

Monza, 27. — Durant les proves oficials de la volta automobil·listica intencional volcà un dels cotxes conduït pels pilots Giaccone i Bor Bino.

Giaccone resultà amb l'os frontal fracturat, havent mort als pocs moments d'haver ocorregut l'accident.

Bor Bino sofria lesions en la columna vertebral, però el seu estat no sembla ésser greu. — Havas.

Alemanys agredits al Ruhr

Dusseldorf, 27. — Un sentinel·la encarregat de vigilar un goal del Ruhr a Stippel féu foc després de les intimacions d'ordenança contra un grup d'alemanys que intentava travessar el Ruhr nedant.

Segons informes de la policia alemanya, sembla ésser que a conseqüència dels disparats, resultà una nena ferida.

S'ha obert una enquesta per a aclarir els fets. — Havas.

L'interès britànic del Marroc

Londres, 27. — El «Daily Telegraph» en un article que publica sobre les dificultats amb que topa Espanya per a portar a cap la seua al Marroc, es dol que s'hagi caigut a Espanya en l'equivocació d'imaginar que França hagués pogut ajudar als espanyols d'una manera més amistosa en la frontera sud de la zona espanyola.

Termina dient que ha de conderar-se com a cosa essencial el manteniment de la mútua solidaritat entre França i Espanya amb l'objecte d'evitar la generalització al Marroc dels disturbis i discòrdies deguts, en part, al nou despertar de l'esperit musulmà, despertar produït per les victòries recents dels turcs.

El «Daily Telegraph» parla després del mariscal Lyautey, elogiant la seva prudent gestió a la zona francesa. — Havas.

Etiòpia vol entrar a la Societat de Nacions

Marsella, 27. — Avui ha arribat a aquesta el vapor «Athos», a bord del qual ve procedent de Djibouti, una missió d'Etiòpia.

Aquesta missió, que presideix el senyor Bellefond, Conseller jurídic del govern etiòpe, es dirigeix a Ginebra per a sol·licitar l'admissió d'Abisinia a la Societat de les Nacions. — Havas.

Marins francesos a Londres

Londres, 27. — Procedent de Portsmouth, han arribat el destructor francès «Gloire» i els monitors també francesos «Somme» i «Meuse», portant a bord als alumnes de l'Escola naval i oficials de marina. — Havas.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTÍCIES

Dimarts, 28 d'agost de 1923

La victòria de Granollers

HAVEM triomfat altra volta.

El Tribunal d'Actes, cedint a les pressions del govern, lliurat a les inspiracions de la *Unión Monàrquica Nacional*, anul·la l'acta que el poble nacionalista del districte de Granollers-Badalona havia donat el dia 29 d'abril d'enguany al seu representant autèntic, el nostre volgut amic En Josep M. Trias de Bes. El mateix poble ha tornat l'acta al seu legítim diputat en les eleccions del dia 26 d'agost.

La victòria era ineludible i no han pogut evitar-la les coaccions intolerables i increïbles d'un caciquisme que ha obtingut de les autoritats governatives de Barcelona tota mena de complicitats il·lícites.

Endebades el govern i la *Unión Monàrquica Nacional* han volgut estrafar l'expressió de la voluntat popular i entrebancar la lliure emissió del sufragi, arribant a límits sense precedents, àdhuc al districte de Granollers-Badalona, i que han motivat un lamentable vessament de sang.

Damunt del govern, la conducta del qual esdevé cada dia més inqualificable, recaurà la responsabilitat per les víctimes de Badalona.

Els fermes nacionalistes de la ciutat germana i de tot el districte mereixen lloances i agraïment de tot Catalunya, car en una lluita terrible, en la qual l'enemic ha utilitzat tota mena d'armes, han sabut dur a la victòria electoral la bandera gloriosa de la nostra terra.

Aquestes victòries electorals mai no són eixorques. Són, en primer lloc, una afirmació autèntica i clamorosa de la voluntat nacional de Catalunya. Representen, altrament, la seguretat dels districtes contra les escomeses del caciquisme. I mobilitzen eficaçment els nuclis patriotes i entrenen les organitzacions foranes. Es per això que diumenge al districte de Granollers-Badalona s'aplegaren tots els nacionalistes de tots els matisos per a lluitar contra l'enemic comú.

El resultat d'aquest esforç col·lectiu fou l'esplèndida victòria de la candidatura nacionalista. Això ens demostrarà que els catalans, com tots els pobles, triomfem sempre que sapiguem conservar la nostra unió, car els enemics de la causa catalana, després d'un quart de segle de campanyes inoblidables del catalanisme polític, no poden tenir sinó una esperança de victòria: que els catalans ens dividim i ens barallem.

Catalunya ha triomfat. Felicitem-nos-en. I procurem amb la tasca constant, de cada dia, de cada hora, guanyar noves victòries que ens garanteixin el fruit de les victòries passades i les victòries futures i que ens atansin a la victòria definitiva.

«Els pobres enemics de Catalunya...»

En el primer jorn de la festa major de La Bisbal, va tenir lloc la inauguració oficial dels nous i elegants salons que actualment hostatgen la catalaníssima entitat L'Escut Emporista.

Entre els diversos festeigs, sardanes, balls, etc., va haver-hi un, el primer, de purament patriòtic, i que, gràcies a l'oposició que va fer-hi un mal bisbalenc, per tal que no pogués realitzar-se va tenir aquest una més marcada transcendència.

Ens referim a l'hisament de la bandera de l'Escut, en quin festeig solennement novament va quedar palesada la catalanitat del nostre poble.

Va haver-hi, però, un mal bisbalenc, un enemic de Catalunya, un d'aquests homes que per desgràcia nostra abunden encara en la nostra terra i que s'oposen sistemàticament a tot ço que representa nacionalisme, que va fer tots els mitjans possibles per tal que la bandera patrià no pogués hissar-se en la façana del novell casal. No obstant i les traves posades per aquest senyor, tot un senyor de carrera, — encara que avui a Espanya qualsevol pot tenir-ne mentre tingui cabals — a l'hora anunciada la bandera barrada, grossa i majestuosa, era alçada solennement envers el seu pall, entre els aplaudiments de la grandiosa multitud congregada.

I quan la bandera arribà a dalt la façana, l'orquestra va tocar edicant popular «Els Segadors», que fou chorejat entusiàsticament, confortant-se les últimes estrofes amb

els aplaudiments i visques a Catalunya. Visquem moments emocionants.

Fou indubtablement l'acte més brillant de la festa.

Ha mereixut elogis la serena actitud del nou jutge de primera instància, en que aquell pobre enemic pensava trobar-hi un èmul del tristement cèlebre «Don Benito».

Municipi

PROFESSORS NORD-AMERICANS A BARCELONA

A l'Alcaldia s'ha rebut un telegrama redactat en llengua catalana, datat a París, i signat per don Joaquim Ortega, director de l'excursió de professors nord-americans que estigueren fa poc a Barcelona, els quals, en embarcar de tornada a llur país, saluden afectuosament l'Alcalde, renovant l'expressió d'agraïment per l'afectuosa acollida i les atencions que foren objecte durant llur breu estada a la nostra ciutat.

VISITA A LES SOCIETATS DE SANS

El tinent d'alcalde del Districte VII, senyor Tusell, acompanyat del secretari accidental d'aquella Tinència, senyor Jordà, i de l'oficial de Cerimonial senyor Puigdomènech, visità abans d'ahir, amb motiu de la festa major de Sans, totes les entitats del districte i carrers engalanats, essent molt ben rebut per totes les Junttes i comissions de veïns.

El senyor Tusell, corresponent a les mostres d'atenció de que era objecte, s'oferí per a tot allò que pogués ésser beneficiós per al districte.

En diversos llocs se li feren observar algunes diferències i la conveniència d'algunes obres d'escassa importància que milloraria l'estat d'alguns carrers, manifestant el senyor Tusell que agraïria se li comunicassin per escrit les aspiracions dels veïns, a fi de posar-se d'acord amb els regidors del districte i procurar amb la major urgència la realització de les obres.

ACABAT L'ESTUÏEIG

Acabada la seva llicència, ha tornat d'estudiador, i s'ha fet novament càrrec de la *«Jefatura»* de la seva Secció, don Manuel Ribé.

Dietari nistòric

27 d'agost de 1466

SURTEN DE BARCELONA AMBAIXADORS PER A OFERIR LA CORONA A RENAT D'ANJOU

A la mort del conestable d'Aragó, anomenat Pere IV de Catalunya, els diputats de la Generalitat, amb intervenció de la ciutat de Barcelona, elegiren per rei d'Aragó i comte de Barcelona a Renat, que respectivament ho era de Sicília i Provença.

En aquest dia va sortir de la plaça de la ciutat la nau d'En Nicolau Pla, embarcant-s'hi els ambaixadors de Catalunya, l'Abat de Ripoll, mossen Arnau de Vilademany i mossen Miquel Cardona, elegits pels diputats i el Consell, com a representants del Principat per a oferir-li la corona.

Sovintegen aquells dies les expedicions a Provença, de resultes de les quals el príncep primogenit arribà a Perpinyà, enviant aquí un poderós exercit, i remetent-li la Generalitat pólvora i municions i artefactes d'artilleria, situant Girona i començant la guerra contra Joan II per aquelles comarques.

Entremig vingué a Barcelona, posant modestament a casa d'un tinor, celebrant-se grans festes i jurant els privilegis de la ciutat en la típica plaça del Born. Després rebé el jurament de fidelitat dels representants de la ciutat i noblesa, tornant a la palestra, on prengué el castell d'Empúries, de l'Empordà i de Bagur, fent enderrocar aquests dos darrers.

Venia a Barcelona a presidir actes de justícia, dels qual en sortien greus penes, i després tornava a nous combats, per a netejar la línia fronterera de França, permetent l'arribada de tropes de reforç per a la seva causa.

28 d'agost de 1806

S'ESTABLEIX EL COL·LEGI DE FARMACIA DE BARCELONA

Els esdeveniments ocorreguts al poc temps, féu que no s'establís fins a 1815, titulant-se el Col·legi de Sant Victòria, constituint-se a poc de la seva fundació, tres gabinets: d'Història Natural, de matèria farmacèutica i de física, química i farmàcia experimental, a més d'un laboratori i un jardí botànic.

Estigué per molts anys establert al carrer d'Escudellers, prop del de Gignas. Durant el regnat de Carles III, es segregà de les Facultats de Medicina i Cirurgia, i repetint-se les Reials ordres per Carles IV en 1800, 1801 i 1804.

En aquesta data quedà definitivament establert, llogant els catedràtics Joan Ameller i Josep Anton Savall, comissionats per la Reial Junta Superior Governativa, un hort al carrer de Trentaous, on després s'afixà un passatge anomenat dels Banys. Es construí un edifici amb una aula, laboratori i altres dependències, sembrant el jardí botànic i preparant l'obertura de classes pel primer d'octubre de 1808, a fi d'ensenyar Història Natural i química aplicada a la farmàcia.

La invasió napoleònica ho malbaratà tot, establint-se en 1815, com hem dit, amb el nom de Sant Victòria, data del dia de l'entrada de Ferran VII a Espanya (23 de març de 1814), amb dues catedres i quatre assignatures: mineralogia, botànica i zoologia; físico-química; matèria farmacèutica i història natural dels medicaments, farmàcia experimental.

Més tard, la Farmàcia s'incorporà a la Medicina i després es segregà. Tingué els següents domicilis: Riera, Santa Anna, Escudellers, i per fi a la Universitat, on tingué pavelló especial, en la de l'ex-convent del Carme.

ESPIGOLAIRE

Generalitat

L'ASSEMBLEA DE LA MANCOMUNITAT

Avui, a dos quarts d'onza, a la Capella de Sant Jordi es dirà la missa de començament de l'Assemblea.

La Mancomunitat de Catalunya

TENIM damunt la taula de treball el llibre dels projectes d'acord presentats pel Consell Permanent a l'Assemblea de la Mancomunitat de Catalunya en la seva dinovena reunió. Es, sense cap mena de dubte, un bell llibre. No conté fantasies, ni cabòries, ni promences gratuïtes. Concreció de la tasca realitzada pel govern germinal de la nostra terra, hi batega el seny ancestral.

Comença, seguint un costum laudabilíssim, amb una acurada i minuciosa liquidació del pressupost de l'any econòmic 1922-1923, amb els annexos complementaris. Els diaris de Madrid que, vetllant pel prestigi hipotètic del famós *Tribunal de Cuentas*, es planyen que la Mancomunitat no li'n rendeixi, poden estudiar i discutir aquests comptes en el llibre publicat suara, com cada any. La Mancomunitat rendeix els seus comptes a l'Assemblea elegida pel poble de Catalunya i directament al poble de Catalunya, davant del qual n'és responsable. Prou voldrien els contribuents espanyols que l'Estat rendís els seus comptes amb la mateixa escrupolositat i amb la mateixa aptitud remuneradora!

Aquest llibre dels projectes d'acord, tan sincer, tan humil, és, taumateix, com deïem suara, un bell llibre. Demuestra la persistència en la tasca de la Mancomunitat, l'eficàcia de les nostres institucions, la normalitat del nostre incipient govern propi, que contrasta amb el desgavell i l'anormalitat crònica de l'Estat espanyol. Mentre Espanya davalla, com deia a Montblanch el nostre il·lustre amic En Joan Vallès i Pujals, el govern rudimentari que gaudeix Catalunya segueix el ritme ordenador de la civilització occidental.

N'és una prova definitiva aquesta segona part del llibre dels projectes d'acord. Darrera la liquidació dels pressupostos, vénen les memòries explicatives de la inversió de les quantitats lliurades per la Mancomunitat de Catalunya a les entitats i institucions de cultura i beneficència que subvenciona.

Aquestes memòries constitueixen una esplèndida antologia que incorpora la cultura i l'eficiència d'Estat de Catalunya als corrents europeus. El català més escèptic, en llegir aquestes dades, sent necessàriament l'abrivada de l'entusiasme patriòtic i diu amb tot el seu cor i amb tota la seva ànima: Quina Catalunya més gran fariem si no ens entrebanquessin! I sembla com si una veu interior li contestés: Quina Catalunya tan gran estem fent, malgrat el que ens entrebanquen!

Aquest pur i viu sentiment de patriotisme, motor ideal que mena tots els pobles envers l'engrandiment i la puixança, inspirarà les deliberacions i els acords de la dinovena Assemblea de la Mancomunitat, com n'ha inspirat totes les anteriors. Mentre l'Estat espanyol davalla, Catalunya va fent la seva via.

Butlletí internacional

27 d'agost de 1923

ELS DISCURSOS DOMINICALS DE M. POINCARÉ

M. Raimond Poincaré segueix amb fidelitat infrangible el seu costum de pronunciar els diumenges discursos que tant enutgen Mr. Lloyd George.

Ara el lloc del discurs ha estat Chassey a l'Alt Saona. Si l'escenari ha canviat, l'argument de l'obra ha sigut el mateix. M. Poincaré ha repetit la seva tesi que França no evacuarà la conca del Ruhr mentre Alemanya no pagui. Ha retret, altra volta, el record i l'exemple de 1871, que, segons la interpretació britànica, no és aplicable a la conca del Ruhr, sinó als territoris del Rin.

I ha afegit una observació que, si ha estat recollida i tramesa amb fidelitat, originarà segurament rèpliques molt vives. Ha recordat quines haurien sigut les conseqüències de la victòria d'Alemanya, potència que, ha assegurat, hauria esclavitzat el món, sense el nostre esforç, és a dir, sense l'esforç de França.

Reconeixent tota la importància i tot l'heroisme de l'esforç de França, cal confessar que alguna part tingueren en la victòria final dels aliats el concurs formidable de la Rússia tsarista, la intervenció d'Itàlia, la col·laboració japonesa, la resistència èpica dels belgues i dels serbis i, per damunt de tot, les esquadres i els exèrcits de l'imperi britànic i de la república nord-americana.

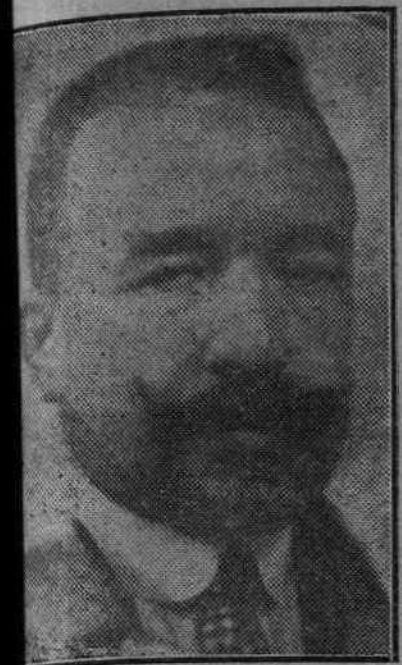
El fet central que M. Poincaré sembla oblidar massa sovint és que la guerra no la guanyà ni França, ni Bèlgica, ni la Gran Bretanya, sinó l'esforç col·lectiu dels aliats. I ara, a la llum dels esdeveniments notoris de la gran campanya, ningú no pot dubtar que en una guerra entre Alemanya i Rússia, soles, hauria guanyat Alemanya. En una guerra entre França i Alemanya, soles, hauria triomfat Alemanya. En una guerra entre Alemanya i Anglaterra, soles, hauria guanyat Anglaterra. Una guerra entre Alemanya i els Estats Units, tots sols, hauria estat impossible.

M. Poincaré ha exterioritzat al seu discurs de Chassey l'estat d'esperit de França, que creu haver guanyat la guerra amb el seu esforç. Aquesta creença causa veritable sorpresa, fronterera de l'astorament, a Londres. A Washington no en parlen, amb una elegància intel·ligent que sembla més francesa que nord-americana.

El discurs de Chassey no contribuirà gens a endegar el problema de les reparacions ni a resoldre la crisi europea. Els esplais dominicals de M. Poincaré no tenen la consistència de la darrera nota del govern francès. Serviran tan sols per a donar tema a Mr. Lloyd George per a un altre dels seus articles.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

En Pere Buxareu és mort!

trament. El senyor jutge del Nord, en febre al company senyor Costa i Déu que l'ha visitat en representació de LA VEU, ha donat les instruccions oportunes, per tal que l'enterrament pogués fer-se ben aviat, aplanant obstacles que, com és sabut, es presenten en aquests casos dolorosos. També el senyor Portela ha contribuït a donar tota mena de facilitats.

LA VIDA D'EN BUXAREU

Es molt difícil escriure una necrologia d'En Buxareu. Home excessivament modest, apartat generalment, de penyes, d'ells els companys en saben ben poca cosa. Sabien, però, que era un home virtuosíssim i un excel·lent ciutadà, i que era un dels millors periodistes barcelonins.

D'altra banda, el fet ens atueix prou per a deixar d'escriure avui una biografia del company que ens ha deixat.

Direm solament que En Buxareu era barceloní, fill d'una família modesta, i que molt jove i fets els estudis preliminars, va entrar al nostre Seminari Conciliar, on va seguir amb gran llum i la carrera eclesiàstica, ocupant un lloc preminent entre els seus condeixebles.

Quan s'acostava la data en què havia de rebre Ordes Sagrats, la situació especial de la seva família va fer que deixés la carrera per a guanyar la vida per als seus, cosa que va fer donant lliçons de dibuix i de piano, en tot el qual era avantatjadíssim, entrant en la redacció d'«El Correo Catalán», on tot seguit es va distingir com excel·lent periodista.

La tasca que li fou encomanada, ben aviat va absorbir-li bona part del temps, havent de deixar les lliçons que tenia i dedicant els moments lliures a la pintura, exposant algunes teles a Can Parés, que la crítica, amb tot i ésser completament desconegut, va rebre amb general elogi.

Als pocs mesos de sortir LA VEU DE CATALUNYA, va ésser cridat per En Casellas, entrant a aquesta casa, on hi ha dedicat les millors activitats de la seva vida. A LA VEU ha estat encarregat de totes les seccions. Durant alguns mesos, i en vida d'En Prat de la Ribera, va fer-hi molts editorials; ha fet la secció de Política internacional, la Crítica Artística i moltes d'altres. Havia fet una secció pintoresca, amb el nom de «La Setmana al Paral·lel», i en certa ocasió, una informació figurada sobre el suposat incendi d'un teatre d'aquella barriada va produir una forta sensació a Barcelona, i va fer que les autoritats prenguessin disposicions sobre les males condicions que tenien aquelles barraques i la poca seguretat que oferien als espectadors.

Era, amb En Figuerola, el gran reporter de carrer. Se'l veia entre els grups de combatents o entre multitud i policia, i sabia sortejat tan bé les dificultats, que mal havia pres mal. Les qüestions socials les dominava com poca, i així les seves informacions, sempre portaven la garantia de la serietat i del coneixement de la causa que tractava.

Durant molts anys, més d'una dotzena, va fer la informació del Municipi, essent considerat per tothom com un dels millors reporters municipals. El fet de tractar les qüestions de la Casa Gran amb l'esperit català que el distingia, no va ésser obstacle perquè els caps del radicalisme que hi actuaven, sempre el consideressin com un amic i el distingissin en moltes ocasions amb proves de simpatia.

Era un excel·lent humorista. En «La Barretina» i en altres setmanaris va donar-li repetides proves del seu ingeni. Té pàgines, en aquest sentit, delicioses. Els mateixos successos que redactava per a LA VEU, eren llegits amb la mitja rialla als llavis.

Actualment feia, entre altres de les seccions citades, la de «Curiositats Mundials». En aquest número surten les darreres que va escriure el nostre pleurat amic.

Com bon treballador, era corresponent de diferents periòdics de Catalunya i de fora, i col·laborava en diverses revistes catòliques i en l'«Almanac de les Conferències de Sant Vicens de Paul», a les quals pertanyia.

Perquè, En Buxareu era un cristià fervorós i pràctic, d'aquells que ho són tots d'una peça. Ell no deixava un sol dia d'oir missa, ni mancava cap vespre a algun temple barceloní a practicar-hi les seves devocions. La lluita de la vida va fer-li deixar la carrera sacerdotal, però

dintre l'estat seglar, bé pot considerar-se com un model de cristians.

Fa poc temps que va haver de sofrir una operació i va voler anar a l'Hospital. L'operació fou de les més doloroses que es practiquen, i el nostre company va haver de passar al llit sense canviar de posició més de tres mesos. Mai se li va oir una exclamació. De tant en tant, solament, besava tot dient una jaculatória, un petit escut del Sagrat Cor de Jesús, que portava clavat a la camisa. Tots els que el voltaven restaren edificats.

La seva modestia era comparable només al seu talent. Per aquestes poques ratlles que escrivim sobre la seva personalitat, es pot veure el que valia i l'extraordinari de la seva producció.

Molt rares vegades havia signat un treball! Trista missió la del periodista que passa treballant tota la seva vida, sense que ningú es doni compte de la seva vàlua ni de la tasca que realitza!

Abans de tancar aquestes ratlles, hem de recordar la contribució d'En Buxareu a l'obra del Teatre Liric Català. En la Sala Mercè va estrenar hi algunes obres, que assoliren un extraordinari èxit. Així mateix havia estrenat algunes produccions en teatre de societats catòliques.

En Buxareu va ésser un dels trenta socis fundadors de l'Associació de la Premsa Diària, havent figurat durant molts anys en la seva Junta Directiva, i exercint ordinàriament el càrrec de censor. Darrerament, en ésser reelegit, com de costum, va dimidir el càrrec, degut al seu estat de salut delicadíssim.

Dins d'aquella Junta va tenir iniciatives molt lloables, entre elles la del Concurs de gabies d'ocells, que va constituir un veritable èxit.

A. C. S.

Dels atropells de Badalona

El mort en l'assalt que els elements ministerials de Badalona donaren a una masia de la Riera de Folch amb motiu del desentrellat del diumenge, era empleat de l'Ajuntament de Badalona, i es deia Salvador Oliver i Rodríguez.

El ferit, el ciutadà En Pau Giró i Masoler, de 59 anys, casat, ha estat portat a la clínica Corachan, havent-se-li posat guardies de vista.

Segons notícies del Jutjat, el ferit declarà que es trobava al primer pis de la masia prenent cafè amb alguns amics quan senti passos a baix. Sortí a veure què hi havia i veí alguns funcionaris municipals d'uniforme i diversos subjectes. Els preguntà què volien i fou agredit a trets. Se sentí ferit a la cara, i amb els amics seus fugí per darrera la casa, anant a curar-se al domicili de la seva mare, proper al lloc del succés. Se sentiren bastants trets.

Fet un registre per part de l'autoritat, es diu que trobaren: dues escopetes de dos canons, l'una marca Lafoucheux i l'altra Central, estant una carregada i l'altra descarregada; una canana amb setze cartutxos, un revòlver Colt, 38 capsul·les sota una estora i entre mig d'un matalàs 280 pessetes. Una de les escopetes — que eren del fill de l'amo de la casa, per les quals té la llicència corresponent — presentava taques de sang.

El mort Oliveres fou trobat darrera d'una porta empenyent una Star. L'arma tenia diverses capsul·les disparades de poc i una bala estava encasquetada.

Estant detinguts els municipals Joan Pérez i Jaume Martí i els paisans Josep Queralt, Avel·l Hernández, Salvador Lliana i Agapit Xicola.

Curiositats mundials

UN INDULTAT

El rei d'Itàlia ha indultat un tal Sisillini, que estava condemnat a presidi per tota la vida, i que ha passat 44 anys tancat i purgant el seu delict.

Sembla que, quan va sortir fora del penal, no sabia que fer. Talment, tothom hauria dit que la llibertat li feia nosa.

Sisillini deu ésser un home de gran resistència quan no s'ha mort en veure la diferència del món, tal com el va deixar i tal com el troba després de 44 anys.

ELS NASSOS LLARGS

Un professor americà, després de pacients estudis, ha trobat que el nas d'un home està en proporció directa de la seva vàlua intel·lectual. A més talent, nas més llarg.

De Madrid estant

Compromís incomplert

A son temps comentàrem el triomf obtingut pels elements socialistes en les eleccions legislatives. Els vots que obtingueren els consideràrem com vots en contra del Govern. Pel demés, aquesta mateixa apreciació els fou donada, en cert sentit, per tots els estaments polítics. D'una manera inequívoca i clara l'opinió pública vingué a fer dels socialistes una força d'oposició en tot el que es refereix a l'aventura del Marroc, tant en el plet específic de les responsabilitats com en l'afer genèric de la campanya.

Vist que el partit socialista era l'únic que clarament preconiava l'abandó del Marroc i la màxima exigència de responsabilitats — dos corrents ben palesos en el pensament col·lectiu —, l'opinió s'hi repenjà i el féu dipositari, representant i banderer d'aquesta aspiració popular. La victòria electoral del socialisme — que sorprengué al mateix socialisme — o tenia aquesta significació o no en tenia cap.

Orfe o endarrerit de contingut ideològic, amb pocs partidaris fervents que el comparteixen, votat per homes positivament allunyats de les seves doctrines, el socialisme espanyol s'incorporà aleshores de fet un programa concret, taxatiu i determinat. Amb un instint que no sol tenir en masses ocasions, el cos electoral, l'opinió viva de Madrid, prengué fermaça, mitjançant el triomf dels candidats socialistes, que seria respectat, defensat i, si el cas arribava, imposat, llur criteri pacifista i justicier.

En conseqüència, d'aquella victòria ençà els homes del socialisme espanyol contraguieren un compromís, tenen una obligació, un programa concret, a part llur ideologia política, als quals vénen obligats per virtut del resultat de les darreres eleccions legislatives.

Han complert aquest compromís? Han servit aquesta obligació? Han desenrotllat aquest programa?

Objectivament, tal com mirem nosaltres aquestes qüestions, com a espectadors al marge, bé podem afirmar que no amb tota rotunditat.

Ben eloqüents són els fets esdevinguts i ben pública l'actuació política del socialisme espanyol en relació a ells.

Quatre declaracions d'En Prieto — socialista encara? — i la participació de la minoria a la comissió dels vint-i-un no poden ésser preses seriosament com una campanya en ço que es refereix al Marroc. Què ha fet el partit socialista davant els darrers desgabells? Què, en front el terrible desnivell econòmic que produeix la campanya del Marroc? Quina ha estat la seva actitud, la seva protesta, la seva tasca oposicionista efectiva i eficaç en els darrers dies, quan altra vegada la fantasma Fatalitat embrollava la troca? Què han fet els socialistes per a correspondre al manament imperatiu del cos electoral? Com han correspost a aquell dipòsit de confiança que els féu l'opinió pública?

No és el més greu — amb ésser-ho molt — que no hagi fet res, sinó que es veu que no sap què ha de fer, que no farà pas res.

No pot pas el socialisme excusar-se, en aquest cas concret, amb l'isolament i la soledat. El plebiscit popular havia de donar-li consciència que existia difús i profús un corrent d'opinió que l'enrobestia, i girant els ulls cap a l'estructuració política, vers el camp limitat de la política en funció, s'hauria adonat que almenys els tres nacionalismes peninsulars compartien en llurs idearis, aquella posició doctrinària i pràctica que ell mateix era obligat a defensar.

Una qüestió curiosa i força interessant ens surt al pas en aquest punt. El socialisme espanyol no se n'ha adonat d'aquesta coincidència o se n'ha adonat massa? Perquè potser tot adonant-se'n ha tingut la migrada tàctica de desentendre-se'n pel seu odi estret al nacionalisme, per bé que aquest sigui abandonista. Això entra de ple en els costums polítics espanyols. Samsó fóra aquí un gran cap de partit. (Recordem que, quan la seva gran facècia, Samsó era orb.)

Sigui com sigui, el cert és que el partit socialista espanyol no ha complert el seu compromís.

L'opinió pública se'n surt desencantada i desesperançada. Aquesta falla del que es creia darrer recurs i últim baluard pot dur la gent, el cos electoral, l'opinió, al definitiu desengany amb la seva inevitable seqüència de defalliment i de renunciament.

Aleshores, sense que ni tan sols existeixi, com ara, una ombra fefaent de resolució col·lectiva. Quin escríptol, quina por, quines consideracions podran aturar l'obra dels governs i la prujia de les esbojarrades aventures?

Si no es dona aquest cas i en la seva desesperació i en la seva ira el poble es troba sol i emprèn altres viaranyes, també pot arribar, sense direcció ni guia, a perillósos resultats.

En qualsevol dels dos casos, el socialisme espanyol hi tindrà una responsabilitat evident.

RAFAEL MARQUINA

24-VIII-23.

I esmenta, en prova, homes tan coneguts com Descartes, Luter, La Fontaine, Liszt, Van Dyck, Lamar-tine, Tasso, Goethe, Copèrnic, etc.

Però hi ha casos que ho desmenten, com el de Miquel Àngel, de na-

pla i talent colossal, i el de Ferran VII d'Espanya, que tenia un gran nas, però en quant a talent.

Segons la teoria del savi americà, l'home de més talent d'Espanya se-

ria el senyor Sánchez de Toca.

LA PRIMERA NOTICIA

La primera notícia referent a l'accident ens fou comunicada anit passat, rebent-la el nostre company, En Pagès i Ruada, el qual va traslladar-se immediatament al Clínic, on restar fins a primeres hores del dia.

Les deu de la nit, segons un «parle» de la guàrdia urbana, una parella Someten va trobar un home mort al port del Dragó. Avisat el jutge de guàrdia, va comparèixer al del succés i va disposar el trasllat del cadàver a l'Hospital.

La documentació que va trobar-se a la butxaca, era En Pere Buxareu de Siria, redactor de LA VEU DE CATALUNYA.

COM VA OCORRER EL SUCCÉS

El nostre company va sortir de la seva per a anar a donar un petit peis afores de la ciutat. Tots dies festius sortia al camp, tornant a Barcelona entrada la nit.

Des d'ahir, segons conjectures que ha fet, tornava quan ja era fosc, i passar, pel pont esmentat, un trenet o un petit sust va fer que caigués al fons, on va quedar mort.

En a especial coincidència, com que feia pagues setmanals, ell mateix, en ressenyar una desgràcia, vinguda en el mateix pont, dels companys.

No sé perquè hi passen, amb aquell que ofereix.

L'altra nit, devia comptar la seva agilitat, o amb el cos que tenia, com a bon excursionista, de passar per llocs de perill, i de preveure que podia ésser un dels molts que han pagat amb la vida el fet de passar per aquell pont.

ALS CENTRES OFICIALS

La notícia als centres oficials — en els quals havia fet informació — ha anat, tant entre autoritats com entre reporters, un veritable sentiment. En Buxareu no tenia enemics, i s'explicava que el sentiment proper a la seva mort hagi estat generalment, tanta al seu càrrec la informació al Govern civil. El senyor Portela, en conèixer la nova, donat el condició a un company que fent un xardónes elogi del

cal agrair les facilitats que trobet en tots els centres, per disposar el cadàver a l'enterrament.

NOTIONS PER A L'ENTERRAMENT

cal agrair les facilitats que trobet en tots els centres, per disposar el cadàver a l'enterrament.

LES TERRES CATALANES

VALENCIA

Incident amb motiu de la sortida de tropes

Dimenge al matí sortiren de la caserna de Sant Domènec, deu soldats del regiment de Guadalajara, destinats a cobrir baixes en el batalló expedicionari d'Àfrica.

Anaven comandats per un oficial i havien d'embarcar en el tren andalus per a dirigir-se a Almeria.

Arribaren a l'estació del Nord sense incidents, quedant els deu soldats formats en el vestíbul, mentre l'oficial que els conduïa parlava amb el caporal sobre la confecció de la llista d'embarcament.

Alleshores, un noi de 18 anys, fèu dos disparos a l'aire, i va cridar: «Soldats, no us embarqueu!».

L'oficial, en donar-se compte del que passava, desembainà el sabre i anà directament cap al noi, el qual va fugir.

Uns guàrdies de seguretat van sortir en la seva persecució, aconseguint agafar-lo.

Se li ocupà una Star i un carregador.

L'oficial el va interrogar sobre les causes que l'havien impulsat a obrir cam ho fèu, i el noi va respondre que per a evitar que anessin a l'Àfrica aquells soldats, un dels quals és cosí germà seu.

Les detonacions van produir gran alarma.

L'embarcament es va suspendre, però no per l'incident, sinó perquè faltava la firma del comissari de Guerra en les llistes d'embarcament.

Ahí al matí es realitzà l'embarcament sense incidents.

El detingut s'anomena Alexandre Olmedes Torres, i és fill d'un guàrdia civil retirat.

Se'l va conduir a la presó, des d'on fou traslladat a les presons militars de les Torres de Quart, perquè així ho ha disposat el jutjat militar, el qual es fèu càrrec de les diligències instruides.

Costes de Garraf

VILANOVA I GELTRÚ. — Continua la manca d'aigua potable per al servei públic i particular sense saber a què és degut, però ocasionant les consegüents dificultats i molèsties al veïnat que ha de fer llargues cues a les fonts públiques per a obtenir tan indispensable element.

Seria irrisori ço que està passant si no fos indignar de debò, car mentre les companyies restringeixen cada dia més el subministre, llurs empleats diuen i repeteixen que d'aigua n'hi ha de sobra, i... qui vulgui esbrinar el per què passa això, que es trenqui el cap buscant la solució. Per altra part, el batlle ordena i mana de regar els carrers dues vegades al dia, i amb aigua neta, quan la gent té prou mals de cap per anar nets de roba i obtenir l'aigua més preciosa per a beure i condimentar els àpats.

Co ha fet que sorgissin algunes iniciatives particulars que són molt d'agrair, facilitant-se entre veïns l'aigua de cisternes i pous, la qual és provada com a potable. Cal esmentar el gran servei que es proporciona a la barriada de Cap de Creu per iniciativa de don Manuel Marqués, qui ha fet canalitzar l'aigua d'un pou (analtitzada i certificada com a potable) que neix dintre la fàbrica de la seva propietat (fita de Sant Joan), i la subministra abundant i gratuïtament als veïns de l'esmentada barriada. Els veïns de les Rambles esperen com un do del Cel que passi l'aigua pels recs de l'arbrat per a poder regar una mica davant de llurs domicilis i evitar una mica la polseguera que els envaïx, degut al continu tràfec dels vehicles.

Abans es deia que als veïns pobres tenien aigua de la nostra i feia molt enuig tal procedir, però ara ens assabentem que tampoc en tenen, i, per tant, encara fa més estrany que aquí tinguem la mateixa. Males llengües diuen que és per la gran demanadissa de gel, però això podria comprendre's en una de les companyies, però l'altra no en produeix.

Per altra part, amb tant de temps que no ha plogut, la nostra vila,

abans tan rica d'aigües, ara sembla aquell poble empolsegat que tan gràficament descriu En Rusiñol.

— Les ballades de sardanes que cada dissabte a la vetlla es donen davant del Centre Català, es veuen extraordinàriament concorregudes i dansades amb incansable entusiasme pel gran nombre d'ardits balladors que, afortunadament, ja n'hi ha molts per aquí. També cada dijous, i davant de la Societat Unió Vilanova, entre els ballables que toca l'orquestra, s'executen algunes sardanes que són també ballades pels amants de la més bella dansa.

— Actualment s'estan recollint signatures per iniciativa del Buldró «Fortitud» per a demanar a l'Ajuntament el canvi de l'actual denominació de la «Plaza de la Constitución» pel de «Plaza de Catalunya». No cal dir com aplaudim, sense reserves, tan il·loable idea, secundant la iniciativa que proposa el benemèrit president de la Diputació de Barcelona, En Joan Vallès i Pujals, i que sigui ben prompte un èxit esplendent.

— Amb motiu de la festa major de la veïna vila de Sitges han estat en gran nombre els vilanovins que s'han traslladat per a fruitir les nombroses i escollides festes típiques que es celebren.

— La premsa d'aquesta vila reproduceix els gravats dels cinc segells que han adoptat els pomells de joventut de la Federació Pomellista dibuixats per artistes vilanovins, alguns de molt bon gust i apropiada alegoria.

Ens assabentem que ha assolit un èxit falaguer el concurs de segells, amb bonics premis, anunciat pel Pomell de Joventut «Castell de la Geltrú», car s'han rebut una vintena de dibuixos que el Jurat competent examinarà i oportunament publicarà s'en veredict.

— La distingida esposa del nostre bon amic En Miquel Comas, ha entrat en període de franca convalescència, la qual cosa celebrem infinitament.

— Per al distingit jove president de la Joventut Nacionalista Almogàvers, En Lluís Esteve, ha estat demanada la mà de la formosa damisella pomellista Na Teresa Samòs. La nostra completa enhorabona.

— El moviment de l'estalvi a la nostra vila, durant el mes de juliol, ha estat com segueix: Caixa de Pensions: imposicions, 126.354'90 pessetes; reintegres, 75.019'97 pessetes; llibretes noves, 26. — Caixa d'estalvis: imposicions, 32.094'00 pessetes; reintegres, 25.590'55 pessetes; llibretes noves, 11.

— Al Centre Apolo s'ha celebrat un concert selecte, organitzat per la colònia estiuenca, prenent-hi part el notable tenor català N'Emili Vendrell, qui obtingué molts aplaudiments, per la seva meravellosa tasca artística, satisfent a bastament les més exigents esperances.

— En la darrera sessió municipal es tiraren, com acostumem a dir, els plats pel cap, els de la coalició republicano-monàrquica per proveir una plaça d'auxiliar de secretaria. Es canviaren mutus parlaments entre els caps d'una minoria i altra, i es van dir moltes coses importantíssimes a retenir en la memòria pel que atany als afers locals; perquè ara resulta que tot allò del patriotisme, administració, l'amor a la vila, els deures del partit, els sacrificis, etc., etc., ha estat només l'escambell per a tenir el batlle que patim i aquest poder-se revengiar d'un alt empleat que hi havia l'Ajuntament i ja ha pogut aconseguir foragitar-lo a fàstics; assabentant-nos també de pactes i conxorxes entre dinàstics (U. M. N.) i republicans per al repartiment amical de les prebendes que guarda la «Pubilla».

— Ens assabentem que prossegueixen amb gran activitat i prometedors del més esolatat èxit els treballs pertinents per a la celebració de la diada d'affirmació nacionalista que s'ha de celebrar a la veïna vila de Vinyet el dia 9 del vinent setembre, consistent la tal diada en escollides funcions religioses dedicades a la Verge del Vinyet, sardanes, àpat de germanor i un grandíol mífing a l'aire lliure, en la deguda preparació de tot el qual, estan treballant de ferm els entusiastes nacionalistes de Sitges, «La Falç», de Barcelona, i els Almogàvers vilanovins.

GIRONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

La festa nacionalista de Castelló d'Empúries

Han resultat un èxit les festes nacionalistes de Castelló d'Empúries amb motiu de fer ofrena a l'alcalde senyor Bordes de la vara de comandament comprada per subscripció popular.

LA VEU DE CATALUNYA ne publicarà una ressenya detallada en les pròximes edicions com mereix la importància dels actes celebrats.

Detenció

A Culera ha estat detingut Joan Piu i Serra, de Barcelona, de 19 anys, ocupant-se-li una Star amb dos carregadors i les bales llimades de la punta per a fer-les més verinoses.

Ha manifestat que havia treballat a les fundicions de Modest Garcia i vídua Font, havent-se'l detingut el desembre del 21 a Saragossa i conduït a València on el tingueren tancat onze mesos.

Ha estat traslladat a la presó de Figueres.

L'estat del temps

Temperatura màxima 30. Mínima 14'5. Aigua evaporada 4. Humitat 45. Vent N. Velocitat 2. Núvols cúmuls quantitat 5. Pressió baromètrica 758'8.

Altres noves

L'auto menat per Rosend Gelada ha agafat, a Besalú, el noi de set anys Josep Tardà, produint-li ferides greus.

— A la casa de Celrà, nomenada «Solana», s'hi ha calat foc, cremant-se gran quantitat d'useda valuada en 1.500 ptes.

— A Torroella de Montgrí diumenge van jugar a futbol la U. D. G. i la U. S. de Sans, guanyant els gironins per un a zero.

Avui han jugat el de Sans i el Palafrugell, guanyant els de Sans per 4 a 2.

— Demà, a les tres, arribaran les colònies escolars de l'Ajuntament de Girona, essent llavors recollits els nens per llurs famílies.

BLANES

Notícia tendenciosa i Jocs Florals Joventuts

Ha causat gran indignació la tendenciosa notícia donada al governador de Girona, per enyor que habita temporalment a Blanes, i confirmada per una entitat, de que per manca d'higiene del nostre digne Ajuntament hi havien malalties infeccioses, resultant la notícia completament falsa, doncs no s'ha donat ni un sol cas d'aquestes malalties.

El poble reclama que es posi el consegüent correctiu als que tan lleugerament o intencionadament obren.

El pròxim diumenge, dia 2 de setembre, es tanca l'admissió de treballs pels Jocs Florals organitzats pel periòdic «Recull», que no hi poden concórrer més que la joventut que no passi de 22 anys. Els premis que hi ha oferts són valuosos i promet la festa veure's una importància extraordinària.

El nombre dels forasters que estuegen en aquesta població és grandíol.

LLEIDA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

L'estalvi

Durant la passada setmana la Caixa d'Estalvis i Pensions per a la Veïlla feren les següents operacions: Lleida: imposicions, 118.572 pessetes; reintegres, 115.863.

Tarrega: imposicions, 50.224 pessetes; reintegres, 43.331.

Balaguer: 52.578 pessetes; reintegres, 21.743.

Cervera: imposicions, 50.475 pessetes; reintegres, 35.163.

Seu d'Urgell: imposicions, 33.814 pessetes; reintegres, 31.665.

Totes juntes obren 31 llibretes noves.

Altres noves

L'Ajuntament ha recordat als pro-

pietaris del servei vell de l'aigua que el termini per a canviar-lo pel nou fineix a l'octubre.

— Ha cridat l'atenció que aquest temps hi hagi més asilats a les Cases de Beneficència que cap any; havent-se cobert amb excés les places disponibles. Per aquest motiu no serà possible admetre nous asilats fins que quedin vacants.

— Han tornat de llur excursió de l'alta muntanya els diputats de la Mancomunitat senyors Vidal Farré, Serafi Casanovas i Pol, sortint cap a Barcelona per a prendre part a l'Assemblea.

— Ha estat detingut a Torre de Capella Manuel Puchero, reclamat pel cap de la Zona de Recrutament de Balaguer.

— En el partit de futbol jugat ahir al camp del Joventut, pels equips infantils de l'Europa, de Barcelona, i Ardits, de Lleida, guanyaren els lleidatans per tres a un, quedant en possessió óde la copa que es disputaven.

— El Consell de la Mancomunitat ha aprovat el camí veinal de Solsona a Sant Llorenç de Morunys, tros primer.

— A Solsona s'ha incendiat el camí 9.600, de Barcelona, propietat de Pere Xifré Grau, el qual el duia ple de quincalla, que es dedicava a vendre pels pobles.

Ultra l'auto, ha quedat destruïda mercaderia per value de 9.000 pessetes i 900 en bitllets de banc.

Urgell

ALSINA D'ALINYA. — Caritat exemplar. — L'acabat i honorat comerciant i propietari de Solsona, N'Isidre Guitart i Sort (a) «Gaita Negra», el dia 15 d'agost fèu d'adiva d'un formós i artístic clzer i d'una safata per la comunitat d'argent, i els dos daurats; d'un ric missal i d'altres peces de roba blanca, tot pel culte diví de l'església de Sant Bernabé d'Alsinà, poble natal del caritatiu donador.

El senyor Guitart va rebre dels veïns del poble efectuosos felicitacions.

El mateix dia se celebrà a la mateixa església un solemne Ofici i comunió general implorant gràcies i benediccions del Cel per la família Guitart. A l'esmentat acte hi va assistir el senyor Guitart, acompanyat del seu fill primogènit En Joan, de la seva filla política Na Emilia Boix de Guitart, i els fills dels joves esposos Isidre, Rosend i Josep, que han passat una temporada a la finca i casa pairal dita «Gaita negra».

El mateix dia la família Guitart va donar un suculent dinar a la seva casa pairal, i al següent fèu una excursió a la muntanya de Guàrdiet, obsequiant amb abundant confort als parents i nombrosos amics (34 comensals), que assistiren als dits actes.

Serviren als invitats els joves i simpàtics esposos Joan i Emilia Boix de Guitart, amb aquella delicadesa i amabilitat que els caracteritza.

En destapar-se el xampany es va brindar per la salut i prosperitat de la família Guitart.

El poble d'Alsinà guardarà perpètua memòria de la generositat i desprendiment de la família Guitart.

Plana de Vich

VICH. — Els dissidents de La Barretina han acordat llogar el nou edifici-teatre que s'està bastint al carrer de Verdader per a instal·lar-hi una nova societat que es dirà «Casal Vigatà». La Barretina n'haurà rebut una ferida tan forta que no la resistirà.

Tindrem, doncs, a Vich, Casal Vigatà, Comercial Vicense, Catalunya Vella i Casino Vicense. No es podrien fusionar tantes societats i formar-ne una sola amb local propi? Si només fos per la qüestió de nom ens sembla que la cosa tindrà fàcil arranjament, ja que podria convenir-se en utilitzar el que hi ha de comú amb elles, les inicials, encara que molts, maliciósament lligirien «Seva» i ho atribuirien els catalanistes, que tenen fama de ficar-se per tot arreu.

— Ha mort el rector del Canme, el reverend mossèn Joan Costa, compatriota nostre, que havia estat arxiprest de Moyà, on, igual que a la parròquia del Canme de Vich, hi ha deixat molts records.

— S'ha inaugurat el telèfon a Cantonigrós i diuen si molt aviat arri-

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Acords de l'Ajuntament

A la darrera sessió de l'Ajuntament es van pendre els següents acords: Aprovar el pressupost de pavimentació de la plaça del Foro, posant altra barca de salvament a la plaça del Miracle, acceptar el traspass de concurs de neteja pública a Prudent Font, nomenar el tribunal per proveir la plaça d'oficial major de l'Ajuntament, autoritzar la representació del Tir Nacional per a variar el traçat del camí de Rabass. El regidor senyor Arana va observar que podria haver perill per als vianants responen-se-li que no.

Millora per al Priorat

Aviat circularà un altre tren directe entre Mora i Falset, sortint de Mora a les 7'45 i arribant a Reus a les 10'6, tornant a sortir a les 5'45 i arribant a Mora a les 8 del vespre.

Aquesta millora que interessa al Priorat l'ha aconseguida de la companyia M. S. A. el diputat senyor Recasens.

Desgràcia

Ha tingut la desgràcia de caure del tren al túnel de Barà el viatger Manuel Lorente Seron, natural d'Almoria, el qual anava amb la seva família a Barcelona.

Ha mort a l'Hospital civil de Tarragona.

Altres noves

Ahí a la tarda en sortir de Valltoparen l'automòbil d'Ignasi Esteve, l'omnibus de la companyia «Valencia» de Valls. Tots dos cotxes han quedat destrossats, però no han ocasionat regut desgràcies.

— Està vacant la plaça de metge de Batorella, dotada amb 1.500 pessetes anyals. Pot demanar-se durant 3 dies.

TERRASSA

Foc

Un violent incendi ha destruït complet el taller de serrar fusta que els senyors Picas i Sallés, tenien muntat al carrer de Montserrat, número 39.

Des de bell començament l'incendi prengué tals proporcions, que posà perill les cases veïnes, de les quals se'n van treure els mobles.

Als esforços realitzats pels bombers per a localitzar el foc, s'hi ajudaren els dels veïns i els de les forces de la guàrdia civil i municipal.

No hi hagué desgràcies, havent de lamentar solament les pèrdues materials, les quals puguen a unes 300 pessetes.

El taller i maquinària estava assegurat.

Accident

A l'encreuament de la línia de Nord i de la carretera de Matadepera, en terme de Sabadell, una màquina descendent, atrapa el carro número 4, de la matricula de Matadepera, guiat pel carreter Moliner, tant dues cavalleries i sofrint el vehicle importants desperfectes.

El carreter sortí il·lès de l'atropament. El carro i animals eren propietat de Simó, de Matadepera.

Segons manifestacions del guanyer, el pas estava lliure.

Prometatge

Ha estat demandada la mà de gentil senyoreta Na Assumpció Al·lò, per al jove En Baldomer Torrens, de Calella. Felicitats.

berà fins a Rupit. El telefonema remerciament que es dirigí al president de la Mancomunitat d'arribar a l'estiu de Cantonigrós amb motiu de la inauguració de la telefònica es complen a felicitat i regraciar-lo per l'acompliment d'aquest servei, i a reconèixer, tant, al Govern de la vostra diputació, la plena capacitat per regir amb la major eficàcia la telefònica catalana.

— En el mercat de dissabte passat els ous es feren a 4 pessetes la dotzena.

Els Esports:

Futbol, Regates, Automobilisme, Tennis, Atletisme, Excursionisme, Aviació, Ciclisme, Natació, Hípica, &c.

Motor

III GRAN PREMI PENYA RIN

Hem rebut el reglament d'aquesta prova que amb tan d'èxit ve organitzant la Penya un any darrera l'altre. Enguany es farà el dia 14 d'octubre al circuit de Vilafranca, com sempre (14.700 metres), amb caràcter internacional, essent el nombre de dies a fer el de 35, com en anys anteriors.

Les característiques dels cotxes que hi prenguin part, seran com fins a 1.500 de cilindrada màxima, pes mínim per cotxe buit 475 quilos, i carrosseria adequada per als passatgers.

Serà guanyador de la carrera el que cobrirà el recorregut en menys temps, concedint-se els premis que segueixen:

Primer, 25.000 pessetes i copa d'or.
Segon, 10.000 pessetes i copa d'argent.
Tercer, 5.000 pessetes i copa d'argent.

Quart, 2.000 pessetes i copa d'argent.
Cinquè, 1.000 pessetes i copa d'argent.

Hi haurà encara altres premis, s'annunciaran oportunament.

Les inscripcions hauran d'enviar-se fins al dia 10 de setembre, amb els senyals, i fins el dia 30 amb els dobles.

Les notícies que avui podem transmetre als nostres lectors sobre aquesta gran prova automobilística anunciada per la Penya Rin per al dia 14 d'octubre, són altament satisfactòries pel que a l'èxit de la dita carrera refereix.

Les gestions entaulades amb les importants marques nacionals i estrangeres, segueixen en la seva marxa un curs favorable, que permet esperar una inscripció més brillant que la de l'any passat.

Entre les primeres marques que de l'estranger s'han aplegat a anunciar oficialment l'ur inscripció, cal destacar la firma berlinesa «Aga».

La marca inscrita és una de les més conegudes i que majors triomfs assolit en l'autodrom alemany de Neuwald. Sembla que l'exemple d'aquesta marca serà seguit per altres al·tra també alemanya. La participació d'aquestes marques vindrà a augmentar aquest any la internacionalitat de la carrera, constituint un interessant novetat, com l'any passat ho fou la participació de marques angleses i italianes que, segons les probabilitats tampoc faltaran a aquesta vegada en la llista d'inscripció.

El que a details d'organització i altres ordres es refereix, el treball venen realitzant els directius de la Penya Rin, és intens. La carrosseria dels seus dos ramals de l'Estació de la Mancomunitat de Catalunya, està ja aplegant-se amb el i la pericia que caracteritzen enginyers de les tals reparacions carregats.

El III Gran Premi Penya Rin s'ha també aquest any honrat amb donació de la copa de S. M. el Rei, la qual s'adjudicarà al vencedor. Don Alfons XIII ha volgut demostrar novament el seu entusiasme per l'automobilisme, i la conquesta tan valuosa i honorífic trofeu no sens dubte, l'elicient menor per al pilot concursant.

AUTODROM

La setmana passada publicarem l'extracte del reglament del Gran Premi d'Espanya, carrera de cotxes de 14.700 metres, amb la qual s'inauguraran les carreres que ens promet la Penya de l'Autodrom.

Demés d'aquesta primera diada, es preparen altres importants carreres per als dies 1 i 4 de novembre, com segueix:

Autocicles

El dia primer es disputarà el I Gran Premi Internacional d'Espanya en pista per a autocicles, en la distància de 400 quilòmetres, equivalents a 200 voltes.

Podran pendre part en aquesta carrera els vehicles compresos en la categoria tercera del Reglament general de carreres del Reial Automòbil Club d'Espanya, les característiques del qual omplen els requisits que es detallen més endavant, remint en compte, demés, que es dividiran en les dues categories següents:

Categoria A

Vehicles la cilindrada màxima dels quals no excedeixi de 750 centímetres cúbics.

Categoria B

Vehicles la cilindrada màxima dels quals no excedeixi de 1.100 centímetres cúbics, entenent-se per cilindrada total la suma de volums engendrants pel desplaçament dels embols.

El pes mínim dels cotxes buits, serà de 250 quilos per totes dues categories, havent d'ésser amb carrosseria i les quatre rodes, sense omplir els dipòsits de benzina i oli, ni portar cap peça de recanvi ni eines per a reparació.

Seràn guanyadors de la carrera els vehicles de cada categoria que hagin efectuat el recorregut total invertint menys temps.

Per a aquesta carrera i per a cada una de les dues categories establertes per l'article novè es concediran:

Categoria A

Primer premi, 4.000 pessetes i una copa.
Segon premi, 2.500 pessetes i una copa.

Tercer premi, 2.000 pessetes i una copa.
Quart premi, 1.500 pessetes i una medalla.

Cinquè premi, 1.000 pessetes i una medalla.

Categoria B

Primer premi, 10.000 pessetes i una copa.
Segon premi, 4.000 pessetes i una copa.

Tercer premi, 3.000 pessetes i una copa.
Quart premi, 2.000 pessetes i una medalla.

Cinquè premi, 1.000 pessetes i una medalla.

Total, 31.000 pessetes en premis, ultra els especials, els quals s'annunciaran oportunament.

La inscripció serà de 300 pessetes per cotxe, tornant-les als que facin un recorregut mínim de deu voltes.

Volumetres

Per al dia 4 de novembre es prepara el I Gran Premi Internacional d'Espanya, per a cotxes, en la distància de 600 quilòmetres, o sigui 300 voltes de pista.

Podran pendre part en aquesta carrera els vehicles compresos en la categoria segona (Art. novè del Reglament general de carreres del Reial Automòbil Club d'Espanya), les característiques dels quals reunixin les condicions següents:

a) Cilindrada total màxima: 1.500 centímetres cúbics, entenent-se per cilindrada total la suma de volums engendrants pel desplaçament dels embols.

b) Pes mínim dels vehicles en buit: 475 quilograms, entenent-se per pes en buit, el del conjunt dels materials i peces que integren la construcció de cada vehicle, el pes del qual no podrà completar-se sota cap pretext amb lastre.

Serà guanyador de la carrera el vehicle que hagi efectuat el recorregut total invertint menys temps. Els llocs successius en la classificació s'adjudicaran per ordre de menys a més temps, invertit en efectuar el dit recorregut total.

Per a aquesta carrera es concediran els premis següents:

Primer premi, 25.000 pessetes i una copa.
Segon premi, 10.000 pessetes i una copa.

Tercer premi, 5.000 pessetes i una copa.
Quart premi, 3.000 pessetes i una medalla.

Cinquè premi, 2.000 pessetes i una medalla.

Total de premis en metalls, 45.000 pessetes.

Oportunament es donaran a conèixer details referents a l'adjudicació d'altres premis especials que s'atorgaran.

Els drets d'inscripció seran 500 pessetes per cotxe.

El cèlebre constructor dels Angels (California), Mr. Harry Miller, els motors del qual han guanyat totes les carreres que en la present temporada s'han corregut sobre les pistes americanes, ha estudiat detingudament els plans de l'Autodrom de Sitges abans d'inscriure els seus cotxes per a les Grans carreres inaugurals.

En unes declaracions que ha fet aquest cèlebre constructor parlant del la nostra pista ha dit:

«He estudiat amb gust l'excellent plani-proiecte i el pis d'aquesta meravellós pista i opino que els meus cotxes poden passar de 120 milles (193 quilòmetres), a 125 milles (201 quilòmetres), per hora. La meua opinió es fonamenta en que una marca de 119 milles (191 quilòmetres), fou obtinguda en alguna volta a l'Autodrom de Kansas City la qual pista no és tan ràpida com la de Barcelona».

Atenint-nos a aquestes declaracions fetes per un «as» de la construcció automobilística, i gran conecorador de totes les pistes americanes podem assegurar que els calculs fets pel iniciador i tècnics de l'Autodrom no seran defraudats i que veurem en ell la lluita més formidable entre els més grans constructors que s'haurà vist no solament a Europa, sinó a Amèrica.

Marítims

CAMPIONATS D'EUROPA

Diuen que a la tarda sortiran per anar a representar-nos en els campionats d'Europa d'enguany, que se celebraran a la ciutat de Como (Itàlia), l'equip de quatre, campió format per Boronat, Rigol, Subirana, Martí, timoner Baldriu, del C. de M.

C. D. Europa

El Club Deportivo Europa ha suprimit fins al 30 de setembre vinent la quota establerta per a l'ingrés de socis.

Al mateix temps, i davant la proximitat del partit que tindrà lloc diumenge, dia 2 de setembre, entre el C. D. Europa, primers equips, i essent indispensable la presentació del rebut de setembre per l'entrada al camp, poden els socis retirar-se a partir d'avui, tots els dies, de set a nou de la vetlla, a l'estatge social.

Automòbils OPEL

El cotxe ideal per a carreteres dolentes
TORPEDES DISPONIBLES 75 X 122

Bruch, 166

El «skiff» tripulat per En Serrallera, del R. C. M.

A aquests nostres vogadors els desitgem que en la lluita cim del rem europeu portin el nostre nom a un lloc honorós entre les nacions més expertes en aquest esport.

Junt amb els dits vogadors marxà també N'Enric Losantos el qual representarà la F. E. S. A. en el congrés de la F. I. S. A.

INTENT DE RECORD

Generosament cedida pel N. B., a la seva piscina es féu diumenge al matí l'intent per En Domingo, de l'Atlètic, de batre el record d'Espanya de 400 metres, havent emprat 6' 41", i, per consegüent, no aconseguint superar ni igualar el que posseeix En Cuadrada, en 6' 37" 4/5.

La seva falta d'èxit en la prova fou evidentment deguda a manca de tàctica, ja que sortí amb massa tren, com ho prova el que emprés 25" en fer 33 metres, 54 en els 68, 1'26" en els 100 i 3' 6" en els 200, temps poc adequats per a arribar amb èxit al final d'una prova de la distància de 400 metres.

Però fou aplaudit pels espectadors, sobretot en assabentar-se que té el ferm propòsit d'intentar batre el record en data propera.

CLUB ARNUS-GARI

Aquesta entitat disputà dissabte passat a la tarda, a la piscina del C. N. B. els seus campionats de natació, amb els següents resultats:

50 metres. Després de quatre eliminatòries es classificaren: Masip, 44" 2/5; Mas, 45"; Castellarnau, 47"; i Llebaria, 47" 4".

100 metres: Cuadrada, Sales, Mas i Ventura.

Exhibició d'estils: Cuadrada, Sales, Bruin i Farreres.

Acabà la festa amb un partit de polo entre l'equip del Club Bancari i el del B., resultant en conjunt una festa ben atractiva.

MARITIM

Diumenge fou botat a l'aigua un nou canot de passeig a un rem, esvelt i bonic de línies, que acaba de construir el reputat mestre En Francesc Cid, de la nostra ciutat.

També s'han rebut les noves embarcacions, encarregades darrerament pel Club a una important casa de Estrasburg, les quals permetran pendre part a tota mena de regates internacionals, ja que hi ha un outigger a quatre, dos a dos remers i un skiff.

L'excel·lència de llur construcció i adequades condicions tècniques han cridat fortament l'atenció dels intel·ligents, venint a completar l'important garatge de la nostra primera entitat nàutica.

AL GIMNAS GARCIA ALSINA

Classificats els punts guanyats amb les diferents proves de natació, gimnàstica i atlètica que s'han celebrat durant els mesos del curs d'estiu en els alumnes del Gimnas Garcia Alsina, que concorrin a són Solàrium de la Platja, han guanyat medalla del dit Institut Kinesiterapik i accésit els següents:

Primer: Salmurri, deu anys, 88'3 punts, medalla d'or.

Segon: Llorens, dotze anys, 90'2 punts, medalla d'or.

Tercer: Torner, catorze anys, 80'1 punts, medalla d'or.

Quart: Itols, catorze anys, 75'0 punts, medalla d'argent.

Cinquè: Cristalls, dotze anys, 75'0 punts, medalla d'argent.

Sisè: Iglesias, onze anys, 60'8 punts, medalla de coure.

Setè: Giménez, tretze anys, 60'0 punts, medalla de coure.

Vuitè: Farré, onze anys, 60'0 punts, medalla de coure.

Novè: Reig, onze anys, 51'2 punts, medalla de coure.

Dèu: Roca, tretze anys, 45'3 punts, medalla d'accessit.

Onze: Crespi, catorze anys, 44'1 punts, medalla d'accessit.

Dotze: Vilalta, catorze anys, 42'8 punts, medalla d'accessit.

Tretze: Rosell, quinze anys, 41'0 punts, medalla d'accessit.

Catorze: Fuentes, deu anys, 40'1 punts, medalla d'accessit.

EL CLUB DE NATACIO BARCELONA

Els resultats obtinguts en les proves celebrades diumenge a Santander, davant d'un públic nombros són els següents:

100 metres velocitat: Primer: Berdemas, del Club Natació Barcelona, 1 m. 15 s.

Segon: Rodolf, Franken, del Fortuna de San Sebastián.

Tercer: Peradejordi, del C. N. Barcelona.

Quart: Wallace Franken, del Fortuna de San Sebastián.

Cinquè: Pérez Hanse.

Es retiraren Edstrom i Fúnillo; aquest indisposat.

1.000 metres: Primer: Pere Mòndez, del Club Deportivo Fortuna, 23 metres, 10 s.

Segon: Puig, del C. N. Barcelona, 26 m. 32 s.

Tercer: Alvergonzález, 27 metres 33 segons.

Quart: Hille.

En el partit de water-polo, l'equip del C. N. Barcelona, ha vençut a tota la línia al nordeny, per vuit goals a zero, no resultant molt disputat donada la superioritat dels nostres.

Atlètiques

REUNIO INTERNACIONAL

Per a diumenge vinent, dia 2 de setembre, la Secció d'Atletisme del F. C. Barcelona organitza una reunió internacional que promet tenir gran importància, ja que hi pendran part equips pertanyents al Club Olímpic i Societat Générale de París.

En el programa hi figuren les principals proves de salts, carreres i llançaments, i s'ha convidat també a pendre-hi part els principals campions de Biscaia i Guipúscoa.

Serà una festa de gran importància.

CAMPIONATS DE MASNOU

Amb molt de públic es feren

CITROËN

L'automòbil més econòmic

cost i entreteniment

5.500 Pts.

AGENTS: Autolocomoción, S. A. - RAMBLA DE CATALUNYA, 90 - TELÉFON 422 G.

aquests campionats bellament organitzats pel C. D. Masnou, els resultats de les proves foren els següents:

100 metres llisos:
Primer, Pagès, 12".
Segon, Bierge, 12" 2/5.
Tercer, Estapé, 12" 1/5.
400 metres llisos:
Primer, Bierge, 62".
Segon, Arnau, 63" 1/5.
Tercer, Gargan, 63" 4/5.
150 metres llisos:
Primer, Arnau.
Segon, Prat.
Tercer, Pagès.
1.000 metres marxa:
Primer, Bierge.
Segon, Arnau.
Tercer, Gargan.
Llançament de pes:
Primer, Pagès.
Segon, Estapé.
Tercer, Bierge.
Llançament del disc:
Primer, Pagès.
Segon, Gargan.
Tercer, Estapé.
Llançament de javelina:
Primer, Pagès.
Segon, Gargan.
Tercer, Estapé.
Salt d'altura:
Primer, Bierge.
Segon, Gargan.
Tercer, Espinet.
Salt de llargada:
Primer, Bierge, 4' 53".
Segon, Espinet, 4' 25".
Tercer, Espinet, 4' 02".

El guanyador de la copa per al millor classificat ha estat el formidable atleta Bierge.

BOXA

Ha causat gran expectació entre els aficionats, la proxima vetllada del Parc, el programa de la qual acaba d'esser reforçat amb la substitució de Sales, per Guillem Arnau, puix veient els organitzadors que Sales no estava el suficientment entrenat, per a donar de si el que per a una revetlla fa falta donar, el duris-im welter Alberich en lloc d'esser posat novament davant d'en Sales, ho serà davant de Guillem Arnau, el millor pugil de la seva categoria, després del trió format pel campió i ex-campions.

Joan Castella, com ja ho feu davant d'en Saez l'any passat, quan aquest estava en la plenitud de la seva forma en ésser-li proposat un quatre rounds davant del campió d'Espanya Ricard Alt, acceptà sense vacil·lar la proposició, acte que si recordem l'excel·lent situació d'aquest pugil davant d'en Saez, en el Parc, en quatre rounds, cal convenir que no reflecteix irreflexió, sinó desigs de bojar davant dels millors, amb els quals alguna cosa pot aprendre.

En aquesta vetllada actuarà de director de combat el senyor Reyes, i de jutges el senyor Rizzo i don Amat Delqué, vice-president de la Federació Espanyola de Boxa.

CARRERES

Amb motiu de la festa major de Sans, la Unió Esportiva celebrà diumenge els anunciats campionats locals de marxa atlètica i carrera de mig fons.

El resultat de la marxa atlètica fou el següent:

Primer, Soler (U. E. S.).
Segon, Gibert (F. C. B.).
Tercer, Serra (U. E. S.).
Quart, Llobregat (Vida).
Cinquè, Castellfort (F. C. E.).
Sisè, Soriano (U. E. S.).
Setè, Ibar (V. C. B.).
Vuitè, Esteve (U. E. S.).
Novè, Overo (U. E. S.).
Desè, Peyrats (U. E. S.).
El recorregut era d'uns 8 quilòmetres.

El resultat de la carrera de mig fons fou el següent:

Primer, l'Arbú (F. C. B.).
Segon, Pallau (Independents).
Tercer, Belmont (F. C. B.).
Quart, Mas (F. C. B.).
Cinquè, Vinadé (F. C. E.).
Sisè, Navarro (F. C. E.).
Setè, Gràcia (R. C. D. E.).
Vuitè, Ramos (F. C. E.).
Novè, Soriano (U. E. S.).
Desè, Miret (F. C. E.).
El recorregut era d'un 5 quilòmetres.

En la classificació d'equips de quatre corredors quedà primer el F. C. B., i segon, el F. C. E. Totes dues proves foren presenciades per nombros públic, el qual aplaudí els vencedors.

GRAN FESTIVAL ATLETIC INTERNACIONAL

El magnífic terreny del F. C. Barcelona serà necessari on es desenvoluparan les més disputades lluites entre francesos, biscaïns i catalans, en un magnífic festival internacional primer que s'haurà celebrat a Espanya.

Venen de França res menys que deu atletes seleccionats, molts d'ells

internacionals que juntament amb la Selecció biscaïna i la catalana formaran un equip de més de quaranta homes, tots ells campions o especialistes en les proves en que participaran.

Serà la primera vegada que podrem aplaudir a un lot considerable de famoses figures que ens hauran de recordar les grans «performances» que continuament llegim de l'estranger.

Inítil és dir que la Secció d'Atletisme del F. C. Barcelona davant la presència dels asos francesos i biscaïns, voldrà demostrar els seus grans coneixements en matèria d'organització i ens oferirà un camp d'operacions magnífic i que res tingui d'envejar al millor que ha fet a Espanya, sinó inclús a l'estranger.

Els nostres aficionats poden preparar-se a ésser testimonis d'emocionants lluites sobretot en les carreres de velocitat perllongada: mig fons i fons, on la presència dels famosos Lorein, Wirliath, Brossard, Manhas, Corlet, Bernard, etc., etc., i tants d'altres, ens han meravellat quan havem llegit llurs proeses en la premsa nacional i estrangera.

En proximes edicions anirem donant l'ordre en que s'efectuaran les proves, participants en cada una d'elles i algunes pronóstics, puix encara que sembla que els grans primers seran per als estrangers, nosaltres guardem l'esperança que algun espanyol haurà de triomfar en alguna prova.

Ciclisme

BARCELONA-MANRESA I RETORN

Aquesta carrera, que ja anunciarem en una de les darreres Pàgines, es farà el dia 9 del vinent setembre, organitzada per la U. C. Bordeta, en el trajecte esmentat, d'un total de recorregut de 150 quilòmetres. El trajecte serà igual a l'anada i tornada, per causa del mal estat d'algunes carreteres, havent estat fixat definitivament, com segueix: Rabassada, Sant Guet, Rubí, Terrassa, Viladecavalls, La Bauma, Castellvell, Manresa.

24 HORES

El Sport Ciclista Badaloní organitza una carrera de 24 hores, al seu velòdrom, pels dies 29 i 30 de setembre.

Atesos els entusiasmes dels organitzadors i les condicions d'aquella pista, la carrera promet ésser un èxit.

CAMPIONAT MUNDIAL

Zürich, 27. — Campionat ciclista del món.

En les proves de fons de deu quilòmetres ha arribat en primer lloc el corredor Suter. — Havas.

Barreja

COMIAT

Ens comenteu el nostre bon amic i company en la premsa: Rakhion Caballé que s'ha separat voluntàriament de la redacció de «El Liberal», de la qual formava part des de fa més de quatre anys i en la qual ha vingut dirigint amb tant d'èxit la Pàgina Esportiva des de la seva reorganització el 16 de febrer de 1920.

TIR DE COLUM

Concurs de Tir al Colom organitzat per l'Associació de Caçadors de Penedès.

Dia 29 d'agost: tarda, a dos quarts de tres, Tir de prova. Coloms, 1. Entrada, 5 pessetes.

Handicap: el primer guanyarà el 50 per cent de les entrades. El segon, guanyarà el 20 per cent.

Primera tirada. Campionat de Penedès. Primer premi: Copa de la «Reial Associació de Caçadors de Barcelona» i 150 pessetes.

Segon premi: de l'Infanta Isabel de Borbó i 100 pessetes.

Tercer premi: Schilling i 50 pessetes.

Quart premi: Laplana i 25 pessetes.

Coloms, 5. Entrada, 20 pessetes. Distància, 24 metres. Dos zeros exclouen. Dret a igualar.

Segona tirada. Primer premi: Copa del Governador civil i el 50 per cent de les entrades.

Segon premi: Premi Vidal Ribas i el 20 per cent.

Coloms, 2. Entrada, 15 pessetes.

Handicap: Dos zeros exclouen. Dret a igualar.

Tercera tirada. Primer premi: Copa Mari i el 50 per cent de les entrades.

Segon premi: Premi Vidal Ribas i el 20 per cent.

Coloms, 2. Entrada, 15 pessetes.

Handicap: Dos zeros exclouen. Dret a igualar.

Quarta tirada. Exclusiva per als socis de l'Associació de Caçadors del

Penedès. Primer premi: Copa de l'Associació i 100 pessetes.

Segon premi: Copa Rafols i 75 pessetes.

Tercer premi: Beristain i 50 pessetes.

Quart premi: Monsarro i 25 pessetes.

Coloms, 3. Entrada, 10 pessetes.

Handicap.

Els premis en metàl·lic han estat oferts pels següents senyors: don Carles M. de Moy, exclusiu per la tirada d'aquesta Associació. N'Enric Vil·lar, En Josep Guanyabens, N'Emili Berger, i l'Ajuntament de la vila.

Notes. — Les tirades es regiran segons el Reglament de la «Reial Associació de Caçadors de Barcelona».

Els coloms seran «Zurites».

El Comitè especial per a entendre en les tirades, serà nomenat en el mateix camp de tir.

TIR — CONCURS DE SOMETENTS

Diumenge es veié l'Stand de Montjuich molt concorregut per a presenciar la tirada anunciada per a Sometents de Catalunya resultant un veritable èxit tant pel nombre d'inscrits, com per les bones puntuacions que es feren en conjunt.

Entre les diferents personalitats que presenciaran la tirada, figurava el zelós caporal del Sometent de Sant Gervasi don Jacint Tort, acompanyat d'un nudi important de sometentistes de la seva demarcació. Acudiren també diversos caporals i individus de diferents pobles de la comarca. Els tiradors foren 82.

El concurs s'efectuà a 100 metres, opció de peu, arma llarga de guerra, blanc amb diàmetre de 0'40 m. deu dispers i per categories de tiradors. El resultat fou el següent:

Primera categoria. Primer premi: don Francesc Masvidal; segon, don Emili de Cruz; tercer, don Camil Cots; quart, don Antonino Modollet; cinquè, don Eduard Laforet; sisè, don Oscar Capdevila; setè, don Francesc Martín; vuitè, don Inigo Mas; novè, don Josep Carreras; desè, don Josep Maria Marfà; onze, don Ezequiel Minguel·la.

Segona categoria. Primer premi: don Eduard Gimeno; segon, Badallí Puigengolas; tercer, don Miquel Ramada; quart, don Artur Solà; cinquè, don Vicens Queralt; sisè, don Josep Martínez; setè, don Joan Queralt Comas; vuitè, don Marian Fort; novè, don Manel Thos; desè, don Agustí Romagosa; onze, don Marian Tapia.

Tercera categoria. Primer premi: don Josep Magem; segon, don Higin Cots; tercer, don Carles Soldevila; quart, don Josep Tureu; cinquè, don Joaquim Plet; sisè, don Ramon Segura; setè, don Pere Gil; vuitè, don Manuel Rotllan; novè, don Pere Tuset; desè, don Antoni Bou; onze, don Pere Martí; dotze, Josep Maria Font; tretze, don Marcell Gurgui; catorze, don Carles Escudero; quinze, Antoni Moliné i setze don Joan Vacarissas.

Actuà de jutge de camp don Lluís Almarocha i de jurat els senyors don Antoni Mas i don Josep Esquena.

CORREDISSES

Anuncis Oficials

COOPERATIVA DE FLUID ELECTRIC

Convocatòria

Per acord del Comitè Administratiu i de conformitat a ço que es disposa en l'article 38 dels Estatuts socials, es convoca als senyors socis d'aquesta Cooperativa, a la Junta general extraordinària que se celebrarà el dia 3 de setembre propiament, a dos quarts de quatre de la tarda, a la sala d'actes del Foment del Treball Nacional, Plaça Santa Anna, 4, per a deliberar i resoldre els següents assumptes:

I. — Contractes industrial-financier i de Tresoreria.

II. — Augment de capital social, emissió d'obligacions i modificació dels Estatuts.

III. — Gestions del Comitè Administratiu i de la Comissió Executiva.

IV. — Estat dels treballs.

Segons l'article 32 dels esmentats Estatuts, podran concorrer a la Junta tots els accionistes fundadors i cooperadors, disposant a la caixa socials llurs accions o el resguard acreditatiu d'haver-les dipositades en un establiment bancari d'aquesta ciutat o amb sucursal a Barcelona, amb tres dies d'anticipació a l'assumpte per a la Junta i recollint un resguard o papereta de remesa.

De no assistir nombre suficient de socis per a la celebració de la Junta a l'hora assenyalada, se celebrarà la de segona convocatorià una hora més tard, o sigui a dos quarts de cinc de la tarda del mateix dia 3 de setembre.

Barcelona, 27 d'agost de 1923. — El president del Comitè Administratiu, el comte de Caralt.

La situació a Barcelona

COACCIONS

Per haver exercit coaccions han estat detinguts els obrers calderers Francesc Magranes, Sabado i Hilari Fernández Calasara, el primer solter, de 24 anys.

PENYORES

Pel governador han estat imposades les següents penyores:

Cinc centes pessetes a l'amo de «Bar Cinera», carrer de l'Olivo, 47, per infracció del disposit sobre esbarjos. Dues centes cinquanta a l'amo de «Bar Esteve», carrer del Portal Nou, 50, per la mateixa causa, i cent a l'amo de «Bar Monumental», Avinguda de l'11 de Novembre, 41 i 43, per semblants causes.

Cinc centes pessetes a l'amo de «La Mina», barriada de Peguin, per exercir-se en la mateixa clandestinament la prostitució. Cinquanta a la mestressa de la casa del carrer de l'Arc del Teatre, 8, baixos, per escàndols. Cinquanta a l'amo de «La Madrilena», del carrer de Comte de l'Asalto, 38, per estar tocant fins a les quatre de la matinada una pianola a l'establiment.

Cinc pessetes a Josep Carbonell i altres cinc a Umbert Cagnassi, per infracció del reglament de banys.

REPRESENT EL TREBALL

Avui han reprès el treball a la fabrica de vidre dels senyors Rabel i Valls, Indústria, 365, 100 homes i 100 nois.

A la fabrica de vidre dels senyors Planell i Ribas han reprès el treball tots els operaris.

MITING SINDICALISTA

Es celebrà diumenge al matí al teatre del Bosc un miting organitzat pels elements sindicalistes demanant una amnistia pels delictes coneguts per socis, protestant de la conducta que es segueix amb els grups avançats i protestant finalment de les incidències del Marroc.

Presidí en Sanmartí i feren ús de la paraula els senyors Rued, Novells, Sanchez, senyora Santiago i els senyors Ortega i Amador.

Els oradors comentaren l'actualitat pública en relació al sindicalisme revolucionari. L'orador últim s'adherí, com particular a la campanya que En Marcell Domingo inicia contra la guerra actual del Rif.

Assistí al miting bastanta concurrència.

AL·LOCUCIO DEL CAPITA GENERAL

Es objecte de comentar l'allocució que el general Primo de Rivera ha dictat amb motiu de les circumstàncies militars actuals.

«En la defensa i alliberació de la posició de Tifarautin, del territori de Melilla, el nostre exercit en totes les seves classes i categories ha mostrat el més alt esperit i la més denodada bisarria, fent-se creditor als èlogis que el país sencer li dedica. Aquesta ensenyança viva, del dia, és més eficaç i al·liconadora, que la de fets que ja pertnyen a la història, per la qual cosa ha d'ésser utilitzada en la instrucció moral que les tropes reben i en les conferències periòdiques disposades, fent ressaltar bé com una obstinada defensa i un valeros atac no sols proporcionen el triomf i la glòria, sinó que salven la vida dels més, que en fugida o rendició, queda a mercè de l'enemic.

També és precís parlar a la tropa de l'esdevingut a Màlaga. Soldats ofuscats o seduits han realitzat el més greu dels delictes: el de sedició armada fent foc contra els seus caps, en el moment de dirigir-se a un territori en estat de guerra. No pot servir de disculpa per a tal conducta la necessària llibertat amb què en el país es discuteix l'empresa del Marroc, precisament perquè l'opinió pública arriba al Govern i aquest pren guí els acords més convenients. Però aquests són fermes i obligatoris d'obeir per tots, i més pels militars, d'enganyen als soldats, conduint-los a la més abominable traïció a la bandera jurada, els que fonamentant-se en els distints punts de vista polítics de l'assumpte, els indueixen a la resistència a obeir, a la resistència a marxar on els companys i compatriotes sofreixen penalitats i es baten, el que ha d'ésser per a tot home, per la seva sola qualitat de tal, al·licent suficient per a acudir presuros a compartir perills màxim si obrant així es proporcionen llors al reglament i a la seva bandera que és la de la pàtria.

Encara en la seguretat que es tracta d'un cas isolat sense possible repercussió en successius embarcos, que han d'ésser els que demanin les necessitats de l'exercit a l'Àfrica i disposi

el govern, ho és prevenir a la tropa que per aquest cas, com per a tots, no escolti més consells ni accepti més ensenyances que les dels seus superiors geràrquics que sempre els marcaran el camí de l'honor i del deure, que seguir-lo, proporcionar majors satisfaccions que pugui donar la conservació de la vida.

Barcelona, 26 d'agost de 1923. — El capità general, Miquel Primo de Rivera.

EN WEYLER A MADRID

Cridat pel Govern, segons es diu, arriba de Palma el cap de l'Estat Major Central, duc del Rubí, acompanyat del seu fill, el capità de cavalleria En Valerià Weyler.

Des del vapor que el condueix, es dirigeix a l'estació de França, sortint cap a Madrid en el ràpid.

El reberen i acomiadaren el capità general i el governador militar.

Abans de sortir el tren, el general Weyler parlà amb el marquès de la tella.

LA FORMA D'EMBARCAR

El capità general ha rebut el següent telegrama del ministre de Guerra:

«Disposi V. E. que els contingents del territori del seu manament que han de marxar a Àfrica per a cobrir baixes vagin en grups de 20 homes sense armament ni municions i conduïts per un oficial i una classe que podrà ésser a judici de V. E. dels Cossos actius de les zones i demarcacions de reserva.

L'armament i correatge el reburan els dits individus a l'Àfrica dels Cossos als quals vagin destinats.

VAGA ACABADA A SANT FELIU DE GUIXOLS

Ha quedat solucionada la vaga de la secció de capsuliers de la indústria suera de Sant Feliu de Guixols.

LA VIGILANCIA DELS SOLDATS

Des d'ahir va quedar suprimit el servei extraordinari que prestaven els carrers d'aquesta capital les forces d'infanteria de la guarnició.

ALLIBERATS

El jutjat especial ha decretat l'alliberat de Joan Peiró Bell, Eduard Calpe Pérez, Pere Valero Arto, Guis Simon Sanmartí (a) «Marro de la Pinya», Francesc Sabater Soler, Jaume Martorell Companys Placidí dió Iglesias, Josep Garrigó Giner, Ramon Garcia Mateu, detinguts com a suposats complicats en l'atemptat del qual fou víctima el senyor Planell.

Tots ells han quedat a disposició governativa, a excepció del Pere Valero, que ha estat processat pel jutjat de la Universitat, com a coautor de robatori frustrat a una sabateria del carrer de Consell de Cent, 113 i 115 el dia 4 del corrent.

ELS ESTRANGERS DETINGUTS

A la «Jefatura» de policia ens fem tren anit passada les següents notícies: «En el dia d'avui i a petició propi foren remesos al bander d'enganyament del Terc d'estrangers, l'alemany Guillem Schellner, el búlgar Ismael Bejmal i l'argentí Josep Dís. Ruz, havent quedat admesos en el mateix. De tots ells estava decretada l'expulsió del país, havent obtingut passar la Legió Estrangera.

«Per estar acordada l'expulsió del país amb aquesta data i acompanyats fins a la frontera per un agent de vigilància, sortí el subdit francès Charles Vincent.»

«Francesc Foyo, al qual es refereix un solt publicat per un periòdic el matí fou posat en llibertat el dia d'agost després de sofrir un arrest supletori a multa imposada pel governador el dia 11 del corrent.»

EL QUE DIU EL GOVERNADOR

En rebre anit passada els periòdics el senyor Portela, els manifestava que havia rebut la visita d'un comissió del partit radical per a pregar-li que transmissis al govern la petició de clemència per als soldats encartats amb els successos de Màlaga.

Va dir després que els obrers de la casa Girona s'havien declarat en vaga de braços caiguts i denegar-los la petició d'augment jornal i que després d'una conferència amb l'encarregat deposaren la seva actitud fins l'arribada de la premsa que està estudejant.

Referint-se a l'elecció de Grallers va dir que mancava encara dades completes.

Acabà la seva conversa elogiant nostre malhaurat company Burxas tenint frases per al camarada diu que sentia com el que més li molestava d'aquest gran reporter.

L'escola d'Estiu

Les tasques de la setmana final

VISITES

Durant el divendres i el dissabte, inscrites a la setmana final de l'escola d'Estiu visitaren els principals centres de cultura de la Mancomunitat de Catalunya, entre ells l'escola Professional per la Dona, l'Institut d'Electricitat i Mecànica, l'Escola Industrial, essent rebuts en cada una d'elles pels seus professors respectius, els quals mostraren procediments pedagògics emprats llurs ensenyaments.

RECEPCIONS ACADEMIQUES

Una de les innovacions de la setmana final d'enguany ha estat la repartició dels mestres per altes corresponsabilitats científiques i d'ensenyament de Barcelona. A h'ora foren rebuts per l'Institut d'Estudis Catalans, on els dirigí la paraula el president de la Secció Històrico-Artística senyor Josep Puig i Cadafalch. La importància de l'acte fou a deixar aquesta ressenya pròxim número en la que hom començarà a parlar. L'altra recepció tingué lloc el passat divendres a l'Institut Industrial, on, en representació de la mateixa, parlà el mestre el professor de política de l'Escola d'Alts Estudis Científics senyor Manuel Raventos, desenvolupant el tema «El que és el que és mort del liberalisme i el socialisme després de la guerra». La sala de conferències de la Universitat Industrial estava plena de gent avida de seguir la cursa de la dissertació del conferenciant, en acabar el seu treball, fou entusiasmada aplaudint i felicitant l'actiu i el secretari del Patronat de l'Escola Industrial, senyor Agust de Rull, essent acompanyats pels senyors Rahola i Pau Vila. En els assistents recordem els senyors Barceló, Emili Soler, J. Pelegrí, senyora Bertrán de Galdà, J. Poch, Macau, etc.

QUARTA SESSIO

El dissabte al matí es celebrà la quarta sessió, sota la presidència de senyor Delcós, president electe de la Federació de Mestres Nacionals de Catalunya. Oberta la sessió, senyor Figarola, professor de l'Escola de Teixits de punt de la Mancomunitat, de Canet de Mar, preparà la lliçó pràctica de botànica que desenvolupà ahir. De primer antuvi posà l'orientació que creu ha de donar a les ciències naturals, essent dels éssers acompanyats en col·leccions naturals, fent després algunes consideracions molt importants sobre la preparació de les lliçons, que calia advertir els infants del resultat, que ens proposem obtenir per tal que els interessos es dispersin i es fixin en coses útils o de poca importància. Començà l'exploració dels infants, que es comparassin dues totes de la terra, tendria l'una, marçala, l'altra, com per etzar, es trobaven sobre la tala presidencial. S'arribà a la conclusió que les plantes necessaven alguna per mantenir-se fresques. Però quina quantitat? Per on venien aquesta aigua? I què feien per mantenir-se rígides? No dogmatitzant res, no donant res fet, no donant segurs de res, creient sempre en el senyor Figarola porta els infants al camp de les proves, al camp de l'experimentació. Els nens que en primer terme, l'activitat del mestre es reduïa a una tasca de laboració. Mireu que passarà a tres maneres de monogètera puoses de diversa manera en tres vasos d'aigua. Observant bé el que passa, determinem per on beuen les plantes. Els talls de remoltxa posats en cristallitzadors dels que, un no pot menjar res, un altre una dissolució d'aigua i sal, i l'altre, d'aigua i sucre, podran explicar-nos el treball de les plantes per mantenir-se rígides. Aquests són en síntesi els punts escoltats com centre d'interès, que a provocació dels fenòmens que ens servir de base per la lliçó pràctica de demà. És el treball dels infants i de la imaginació, preparació del treball de raonament i judicis es farà en una segona sessió, recorrent encara d'una tercera sessió que comportaria l'aprofitament dels exercicis de llenguatge i les conseqüències pràctiques de tot l'estudi.

Una observació curiosa que poc després d'acabar l'engany el senyor Figarola, davant les dificultats que havia tingut per trobar una reme-

laxa, i el desconeixement que els infants tenen d'alguns fets naturals, és la de demanar-se si en les grans ciutats en lloc de construir uns edificis escolars que costen milions, no seria millor esmerçar part d'aquests diners adjuntant a l'escola tota una illa de cases en les quals s'hí fessin jardins i cultius i es pogués treballar a l'aire lliure, fent que als infants observessin més del natural? Seguidament el senyor Capella començà la lliçó pràctica de «Ciències Naturals» sobre la «Telegrafia elèctrica», fent arribar els infants, un breu repàs del que havien estudiat el dia abans. Davant d'un telègraf construït per un alumne de la seva escola, observaren un altre les aplicacions que es feien dels aparells que havien vist i construït electroimans, piles, etc.). Amb l'ajuda de dibuixos esquemàtics i sortint sempre de la presència dels objectes que estudiaven, experimentant i raonant continuament i sempre d'una manera clara, intel·ligible, parlaren de la direcció, conducció, interrupció i aplicació dels corrents elèctrics, de l'al·fabet Morse i finalment del telègraf elèctric. Analitzaren les parts principals de tot telègraf elèctric i les precisaren amb els noms corresponents, piles, conductors o cables, manipulador, receptor. Per donar l'idea de l'activitat desplegada en el desenvolupament de la lliçó, cal consignar el fet de dividir els nens en dos grups, encarregats un, de transmetre un telegrama a l'altre. La lliçó acabà amb un dibuix esquemàtic que permeté veure el perfeccionament de les parts del telègraf elèctric demanant per fi als infants una definició del telègraf elèctric. Aquesta definició, control final, brollà pura i espontània, palesant el treball intens que el senyor Capella havia fet realitzar als esperits dels infants que pocs hores abans havia conegut.

Iniciada la intervenció de consuetud, els senyors Barceló i Vallespir i la senyora Sensat feren unes atnades i interessants observacions sobre la llengua materna, el llibre, l'escola que acolliren tota els assistents amb molt d'entusiasme. Les dues lliçons d'aquest dia foren indubtablement dos models de lliçons dels que tothom en quedà admirat. La conferència del dissabte anà a càrrec del senyor Joan Capó Valls de Padriñas, inspector de primera ensenyança de Mallorca, sobre el tema «Observacions a fer als mestres: Assaigs escolars». El senyor Capó començà dient que una de les tasques importants que es podria proposar a l'Escola d'Estiu fóra planear uns programes mínims escolars a fi de que els nens de les escoles rurals, l'assistència dels quals a classe és relativament curta i interrompuda, tinguin un mínim de cultura bàsica que els permeti donar el major rendiment de eficiència que se li pugui exigir. Cal per això concentrar l'ensenyament en les realitats que envolten el noi i que poden constituir un punt d'interès per la seva vida futura.

Coordina l'ensenyament de la lectura amb l'escriptura i el dibuix, donant a aquesta disciplina tota la valor actual que li reconeixen les noves orientacions pedagògiques. El llenguatge i la matemàtica són les utilitats immediates que deuen reportar aquests interessos centrals. Ve explicar el procediment que ha emprat en algunes escoles i presenta en forma de llibre uns reculls de treballs executats durant un trimestre pels nens d'una escola de parvuls. Diu que mai amb millor propietat podrà anomenar-se aquest llibre «el meu llibre», car és el noi qui l'ha pastat i li ha donat forma. Fa remarcar l'entusiasme que l'infant posa en la formació del seu llibre, el qual serà fruit exclusiu de la seva activitat. Va demanar, finalment, la cooperació de tots els mestres i mestresses, rentant-los algunes mol tantes observacions i indicacions per a la millor manera de pràcticar a cap la finalitat que persegueix.

La visió exacta d'aquests problemes escolars que té el conferenciant i la manera de solucionar-los motivaren l'esclat d'entusiasme dels assistents amb que es cloqué l'esmentada sessió.

DIADA DE GERMANOR

Per celebrar l'èxit de la present setmana final, i trobar-se agradablement reunits unes estones els inscrits a l'Escola d'Estiu, organitzaren

un àpat de germanor, que es va celebrar al restaurant de la Universitat Industrial, arribant gairebé a un centenar els assistents al mateix.

Va cupar el lloc central de la taula presidencial el president de la Comissió de la Setmana final, senyor Francesc Martorell, membre de l'Institut d'Estudis Catalans, el qual, en destapar-se el xampany, digué unes finíssimes paraules sobre la tasca cultural dels mestres a Catalunya, que mereixerien llargs aplaudiments.

Eren al llevant de taula quan sonaren les primeres notes de la sardana d'una audició que s'havia organitzat en els mateixos jardins de la Universitat Industrial, la qual va anar a càrrec de la cobla lluro, de Mataró. Feia bo de veure l'alegria i entusiasme de la gent dansant la nostra dansa nacional.

A continuació fou inaugurada l'Exposició de l'Escola d'Estiu, en la qual es veia la gran quantitat de treball realitzat en aquesta mesura pels abnegats mestres i mestresses que han vingut a aprofitar-se dels ensenyaments donats.

Sobressortiren uns estudis sobre la història dels Comtats catalans i uns exercicis sobre les desinències del català antic, com també els treballs de la classe de Realitzacions (vidrieria, repojats, etc.), entre els quals hi figuraven uns formosos joells executats per dues alumnes del segon curs.

També tenien especial importància els treballs de la classe de Fotografia, la qual terminaren amb un concurs amb importants premis en metatllic, cedits per les cases fotogràfiques barcelonines.

El Jurat, constituït pels senyors Francesc Martorell, Alexandre Gali, Josep Barceló, Narcís Masó i Jaume Ribera, va dictar el següent veredicte:

Fotografia plana: Primer premi, 75 pessetes, de la casa Enric Ribà, a l'alumne Francesc Mir; segon, 50 pessetes, de la casa Fernández i Carbonell, a Paulina Macià; tercer, 50 pessetes, de la mateixa casa, a Josep Vallespir; quart, 25 pessetes, de la casa Casellas, a Evarist Roca; cinquè, 25 pessetes, de la casa Pérez Isbat, Maria Sans; sisè, 25 pessetes, de la mateixa casa, a Maria Angels Garriga.

Fotografia Estereoscòpica: Primer premi, 100 pessetes, de la casa Balà i Ribà, partides entre Mercè Villamur i Miquel Albareda; segon premi, 25 pessetes, de la casa Enric Ribà, a Matilde Orduña.

A continuació els assistents es traslladaren al hall de l'edifici del rellotge, on, en un teatre construït ad hoc, els alumnes de l'Escola Catalana d'Art Dramàtic, dirigits pel senyor Adrià ual, representaren amb la perfecció a que ens tenen acostumats «El malalt imaginari», de Molière, que satisfé el públic a bastament.

Canvis facilitats pel Banc de Catalunya

Barcelona, 27 d'agost de 1923
DIVISES XECS NO COTITZADES OFICIALMENT

Portugal	0'34	ptes. escut
Argentina	2'40	» pes
Holanda	2'935	» florí
Suecia	1'935	» corona
Noruega	1'22	» »
Txecoslovàquia	22'20	» 100 cnes.
Polònia	0'01	» 100 marcs

Alfons	40'00
Unces	38'50
Isabel	43'50
Quarts	39'50
Petit	39'50
Dòlars	7'20
Lliures esterlines	35'50
Francs	39'50

Francs	42'20
Lires	32'00
Lliures esterlines	33'70
Marcs	0'0007
Corones	0'01

BORSA DE PARIS

4 per 100 Interior Espanyol	00'00
» 100 Exterior	000'00
Accions Nord d'Espanya	000'00
» Alacant	000'00
» Andalusos	0'0000
Renda russa 5 per 100	00'00
» 4 1/2 per 100	000'00
Brasil 4 per 100	000'00
Banc Espanyol Rio Plata	548'00
Renda francesa 3 per 100	57'50
Accions Rio Tinto	2,898

Les colònies escolars

La tornada dels nens

El dia 19 de juliol varen sortir de Barcelona les 45 colònies escolars municipals, i abans d'ahir, diumenge, varen retornar. Les 1250 criatures que les formaven han gaudit de 37 dies d'esbarjo o a la vora de la mar en la costa plana, o en les caletes de la costa brava, o en planes santoses i fresques en les vernedes de prop dels rius o en poblets o casals alterosos emboscats dalt de les muntanyes, vivint constantment en plena Natura, «fent salut», regenerant llurs empobrits organismes.

Tots els Ajuntaments i tots els pobles on s'han instal·lat les colònies, han cooperat amb la més lloable bona voluntat a l'obra altament humanitària de l'Ajuntament de Barcelona, semblava que gentessin un cert orgull en poder pagar el deute moral que tot, creuen tenir amb la ciutat cap-i-casal de la terra catalana, en acollir afectuosament als petits representants de la ciutat, tractant-los amorosament, filialment, demostrant així com és un fet la unitat de sentiments de tots els catalans, fent de tot Catalunya una sola família.

Els contractistes que han tingut cura de l'alimentació de les criatures, han complert llur deure, segons ha pogut comprovar la Comissió en les visites d'inspecció que s'han fet sense avis previ. Les colònies novament instal·lades, enguany venen molt satisfetes de la manera com han estat tractades. Però sempre hi ha una excepció; es varen trobar deficiències en la forma de tractar a la colònia instal·lada en una població balnearia que segurament la Comissió tindrà en compte per a l'esdevenidor.

Els Ajuntaments han posat a disposició dels mestres o de les mestres, directors de les colònies, una dependència del Municipi i que a més els ha acompanyat gulant-los, cada dia, en les excursions; han invitat les colònies a les festes i tots els actes públics que s'han celebrat, alguns organitzats especialment a llur obsequi.

Les colònies estiuadores, les famílies barcelonines i distingides famílies dels pobles, els feien en llurs torres i les obsequiaven amb berenades i les criatures hi corresponien cantant cançons catalanes o bé donant una lliçó de gimnàsia sueca, etc., petites festes que contribuïen a donar més animació a la vida d'estiu.

Al moment del retorn gairebé arreu els han fet presents que les criatures mostraven amb joia i satisfacció quan arribaven a ciutat.

Les colònies varen anar arribant segons l'ordre que ja varem publicar. Als jardins del Palau de Belles Arts s'hi havia fet amb barres una cleda per a cada colònia i en elles s'esperaven les mares de les criatures.

Des de primera hora hi havia allí el president de la Comissió de Cultura, tinent d'alcalde En Joaquim M. Nadal; el regidor En Josep Rovira, els vocals de la Comissió especial de colònies escolars senyors Bracons, Turro i Rodríguez Codola, els metges doctors Raduà i Fuster, el secretari senyor Palau i el personal auxiliar senyors Suárez, Mestres, Castells i Amba i les senyores Flora González i Matilde Lagua. Hi havia també el segon cap de la Guàrdia Urbana senyor Merino i una nombrosa secció de guàrdies urbans. Tots, sollicitament tenien cura de l'organització de la recepció a l'estació, acompanyant-los al Palau de Belles Arts, on deixaven les motxilles que aniran a recollir els dies que els han assignat i aleshores seran observats

pels metges anotant les millores que hagin obtingut.

Els primers en arribar foren les colònies de noies d'Abdera, de La Pobla de Claramunt, de Sant Feliu de Codines i de Centelles, avançant-se d'un tren els nens de Sant Hipolit de Voltregà.

Després els de Torredembarra; les noies d'Arbúcies, els xicots que venien de L'Escola i de Bagur amb el present d'un pot d'anxoves; els de Palamós; les noies de Sant Feliu de Guixols; els nens de Llagostera, portant cada u un pollastret; els de Cruïlles, de Tortellà; les noies de Banyoles que entraren cantant la Marxa de les banderes volejant-ne de tots colors i per damunt de totes la catalana i la de la colònia; les de Sant Celoni, amb tortells; els nens de Vidreres; els de Cardener, amb paperines de borregos; les noies d'Hostalric; les de Breda, amb cantinets de terrissa, ofrena de la casa Begués, cassolletes de la casa Bruixell i penjatovallies de can Guilleumes; les de Caldes de Malavella; les noies de Sant Pere de Premià, amb roba de teixits per a fer-se una brusa-davant; les noies de Malgrat amb ampolles d'aigua de colònia i altres essències; les noies de Santpedor, amb coques; les de Sallent i Cervera; les noies de Tona, amb joguines; els nens de Campdevànol, amb coques; els de Vallfogona de Ripoll que a l'estació de Ripoll un senyor els va fer el present d'una gran capsa de bombons; els de Ripoll, amb capses de bombons; els de Poble de Lillet, amb coques; els de Perafita, amb un pollastret viu cada u; les noies de Santa Maria de l'Estany, amb un picador de fusta per a rentar la roba; les noies de Sant Joan de les Abadesses, amb una mantellina de punt, una capella, una capsa de bombons i l'esmorzar; les de Borredà; les noies de Montblanch, amb coques.

Totes les criatures portaven feixos d'herbes aromàtiques. Un dels nens portava un gatet, l'altre un gosset, etcètera etcètera.

Les mestres també foren obsequiades, les unes amb roba de llaneta per a un vestit, les altres amb pulseres, amb capses de bombons, etc.

Mestres i criatures venien jotosos i satisfetes. Les criatures visiblement millorades; algunes havien augmentat el pes en dos quilos.

Com pot suposar-se les mares les rebien amb efusives manifestacions d'afecte i regreïaven als senyors Nadal i Rovira l'acció benèfica de l'Ajuntament. Les nenes es penjaven al coll de llurs mestres i s'acomodaven efusivament petonejant-les; els nens, menys expansius, s'apropaven a llurs mestres i els estrenyien les mans.

Era un espectacle aconhortador. Hi sobreixia la joia i l'animació de la infantesa; l'agraïment i la satisfacció de les famílies envers l'Ajuntament, per aquella acció humanitària, enrobustint la salut de llurs fillats.

L'inspector de primera ensenyança de Mallorca, el distingit pedagog senyor Capó, que ha vingut a Barcelona amb motiu de l'Escola d'Estiu va aprofitar l'arribada i al costat dels senyors Nadal i Rovira va estar al Palau de Belles Arts presenciant l'arribada de les colònies; interessant-lo fortament. Restà encisat de l'espectacle, de l'ordre i la perfecta organització; i en assabentar-se'n de l'economia amb què s'obtenen tan bons resultats, el qual suposa un entesa i honrada administració. Dedicà lloances a l'obra de cultura física dels infants que realitza l'Ajuntament de Barcelona. — P.

D'espectacles

PARÍS, adquirida per l'amant del teatre català senyor Drets.

Seguidament s'estrenarà «Gelosià», drama en quatre actes de Artzibachev, del teatre modern rus, traduït de J. M. Jorda; «Cants d'Orient», drama en tres actes, del vigorós dramaturg Juli Vallmitjana, obra de la qual n'hi ha una excel·lent impressió per la nota de color i per la força dramàtica que conté; «La Muller de Claudi», drama en tres actes de A. Dumas (fill), i «Elena», obra en tres actes i en vers del poeta Josep Maria de Sagarra.

L'empresa artística del teatre del Bosé, agrada del favor que li dispensa el públic ha contractat l'eminent tenor Antoni Sallés per a 3 úniques funcions, el qual de butxaca amb «Aida» aquesta nit.

Ha quedat fixat per al dia 7 del proper setembre començar les sessions de Teatre d'Art que l'empresa del Teatre Barcelona organitza d'acord amb la distingida primera actriu Mercè Nicolau, amb la cooperació del primer actor i director Enric Giménez.

Per al debut s'estrenarà «La Flama», de Charles Méré, traducció de Joan Marquet, drama en quatre actes que ha obtingut un gran èxit a

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

MOVIMENT DEL PORT

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Mabón», de Mahó, amb càrrega general i 38 passatgers.
Vapor alemany «Thesus», de Cartagena, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Luis», de la mar, amb peix.
Vapor espanyol «V. La Roda», de València, amb càrrega general i 572 passatgers.
Balandra espanyola «Anita», de Mahó, amb càrrega general.
Vapor anglès «Volcans», de Medalla, amb gasolina.
Vapor espanyol «Almazora», de Castelló, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Key Jaime II», de Palma, amb càrrega general i 118 passatgers.
Vapor espanyol «Cabo Santa Pola», de Santander, amb càrrega general i 1 passatger.
Vapor alemany «Tarragona», de Catània, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Santa Anna», de la mar, amb peix.
Lloquet espanyol «Terena», de Sant Carles, amb càrrega general.
VAIXELLS DESPATCATS:
Veler italià «San Cennaro», en llit, cap a Alghero.
Vapor espanyol «Infanta Isabel», amb càrrega general, cap a Havana i escales.
VAIXELLS SORTITS:
Vapor espanyol «Tintoret», amb càrrega general, cap a Alacant.
Vapor espanyol «Canalicja», amb càrrega general, cap a València.
Vapor belga «Portugal», amb càrrega general, cap a Tarragona.
Vapor anglès «Lucerna», amb oli, cap a Oran i Bndolona.
Vapor anglès «Pineau», amb càrrega general, cap a Tarragona.
Vapor espanyol «Oullera», amb càrrega general, cap a Gandia i escales.
Vapor espanyol «Key Jaime II», amb càrrega general, cap a Palma.

MERCAT DE BARCELONA

Dia 25 d'agost de 1923.

Cotització oficial dels preus corrents de cereals i altres articles fàctada per la Junta Sindical del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa de la Plaça de Barcelona:

Blat canel de Castella, de 43'50 a 45'50 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Blat de la Manxa negra, a 43 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Blat de la Manxa canel, de 43 a 44 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Blat de la comarca, a 45 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Blat d'Extremadura blanquet, de 39 a 39'50 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Blat de Lleida, a 43'50 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.

Promedi del preu del blat de Castella, a 44'83 pessetes els 100 quilos.

Farines: Elaboració per cilindres: Extra blanca número 1, de 64 a 67 pessetes els 100 quilos; superfina blanca número 2, a 60; entera, de 62 a 62'50; segones, a 36'50; tercers, a 31'50; quarts, a 30; extra força número 1, de 80 a 135; segones, de 35'80 a 36; tercers, de 30 a 30'25; quarts, de 29'50 a 30.

Arros: Benlloch zero, de 56 a 57 pessetes els 100 quilos; Benlloch flor, de 60 a 61; Benlloch selecte, de 61 a 62; Benlloch matissat, de 61 a 62; bomba pur corrent, de 96 a 106; bomba pur superior, de 113 a 121.

Garrofes: de Vinaró, de 19'64 (velles), a 21'42 (noves) pessetes els 100 quilos; roges, de 17'36 (velles) a 18'45 (noves); roges, de 17'36 a 18'45; de Mallorca, a 15'47; d'Elvissa, a 15'47; de Tarragona, a 21'42 (velles) a 30'83 (noves); de València, de 19'04 a 19'84; de Xipre, a 21'72; de Gandia, a 21'42.

Despulls: de segon, a 6'60 pessetes els 100 quilos; de segon, a 6'92; de segon menut, a 7'14.

Escalola: de Sevilla, a 65 pessetes els 100 quilos; estrangera, de 53 a 57 pessetes.

Civada d'Extremadura nova, de 51 a 51'50 pessetes els 100 quilos; de la Manxa nova, de 51 a 51'50; de l'Argentina disponible, de 30 a 31; de Husi-va roja nova, de 30'50 a 31.

Veces: de Bulgària, de 44 a 45 pessetes els 100 quilos; de Navarra, a 70; de Calar, de 51 a 53; de Màlaga rodones velles, a 45, noves, a 40'50; de Màlaga cantellades, a 52.

Ordi d'Extremadura nou, de 29 a 30 pessetes els 100 quilos; dels Estats Units, de 27 a 28; d'Alacant nou, de 29 a 30.

Faves d'Extremadura noves, a 41'50 pessetes els 100 quilos; del Marroc, de 50 a 50'50; de Mallorca, de 52 a 54 pessetes.

Favons de evilla nous, de 40 a 45 pessetes els 100 quilos; de Xereç, de 41 a 43.

Moresc: del Plata disponible vell, a 29'50 pessetes els 100 quilos; del Plata disponible nou, de 30 a 30'50; Yellow American 2, disponible, de 32 a 32'50.

Mil·li de la comarca, de 46 a 48 pessetes els 100 quilos.

Erps del país, de 46 a 47 pessetes els 100 quilos.

Flavor de canem de l'estranger, a 58 pessetes els 100 quilos.

Cigrons: d'Andalusia blancs, de 46

BORSA DE BARCELONA

27 d'agost de 1923

COTITZACIO UNICA DEL COL·LEGI D'AGENTS DE CANVI I BORSA I EL MERCAT LLIBRE DE VALORS

VALORS A TERME. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: S'opera de Nords de 68'10 a 68'15 i a 65'10, Alacants a 67'60, Filipines a 235'00, i Transversal de 170'00 a 171'50 i a 171'25.
A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords entre 68'20 i 68'15, Alacants a 67'75 i a 67'80, Orenses a 18'50, obligacions Cáceres a 35'10 i queden ofertes a 35'00, Gran Metropolita de 153'00 a 152'25, Transversal de 171'00 a 170'00, Autònibus de 68'00 a 67'50, i Madrilena de Tramvies a 95'25.
Darrera sessió. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: S'ha fet de Nords de 68'35 a 68'25, i Alacants a 67'85.

DIFERENCIES DE LES OPERACIONS A TERME

De la tanca de dissabte al matí a la d'aquest matí, es puja 0'05 de Nords, i d'Alacants no hi ha variació.
De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, es puja 0'15 de Nords i 0'25 d'Alacants.

COTITZACIO DE MONEDES ESTRANGERES

Francs, 42'55; suïssos, 131'70; belgues, 34'90; lliures, 33'95; liras, 32'30; dolars, 0'0002, i coronas 0'015.

AL COMPTAT. COTITZACIO DE VALORS NO INSCRITS EN EL BUTLLETÍ OFICIAL

Barcelona Traction and Light Power 7'10, «1921», a 102'00.
Barcelona Traction and Light Power 7'10, pref., a 114'00.
Ferrocarrils de Catalunya 6'10, a 102'50.
Companya Espanyola de Colonització 6'10, a 94'50.
F. C. Cremallera de Montserrat 6'10, a 101'50.
Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 99'35.
S. A. Colònia Güell 6'10, a 94'35.
Societat Gallega d'Electricitat 6'10, a 98'00.

(Reproducció del Butlletí Oficial)

Deutes Estal		Ajuntaments i Diputacions		Alacant 1. ^a hipoteca		Energia Eléctrica 5'10	
Interior		Municipi semestre.		2. ^a		5'10	
A	71-60	1906 B		3. ^a		78-50	
B	71-55	1906 C		4. ^a		74-75	
C	71-50	1907 D		5. ^a		84-25	
D	71-40	1910 D		6. ^a		79-75	
E	71-30	1912 E		7. ^a		71-15	
F	71-20	1912 F		8. ^a		70-85	
G	70-75	1913 B		9. ^a		78-25	
H	68-00	1913 C		10. ^a		83-25	
A	68-10	1913 D		11. ^a		102-00	
B	67-85	1913 E		12. ^a		58-25	
C	67-80	1913 F		13. ^a		59-25	
D	67-60	1913 G		14. ^a		55-53	
E	67-70	1913 H		15. ^a		58-50	
F	67-60	1913 I		16. ^a		77-80	
G	67-70	1913 J		17. ^a		36-00	
H	67-60	1913 K		18. ^a		61-50	
I	67-60	1913 L		19. ^a		67-00	
J	67-60	1913 M		20. ^a		35-00	
K	67-60	1913 N		21. ^a		53-75	
L	67-60	1913 O		22. ^a		52-75	
M	67-60	1913 P		23. ^a		99-00	
N	67-60	1913 Q		24. ^a		80-00	
O	67-60	1913 R		25. ^a		95-50	
P	67-60	1913 S		26. ^a		72-50	
Q	67-60	1913 T		27. ^a		102-00	
R	67-60	1913 U		28. ^a		92-00	
S	67-60	1913 V		29. ^a		84-00	
T	67-60	1913 W		30. ^a		99-25	
U	67-60	1913 X		31. ^a		98-25	
V	67-60	1913 Y		32. ^a		98-25	
W	67-60	1913 Z		33. ^a		98-25	
X	67-60	1913 A		34. ^a		98-25	
Y	67-60	1913 B		35. ^a		98-25	
Z	67-60	1913 C		36. ^a		98-25	
A	67-60	1913 D		37. ^a		98-25	
B	67-60	1913 E		38. ^a		98-25	
C	67-60	1913 F		39. ^a		98-25	
D	67-60	1913 G		40. ^a		98-25	
E	67-60	1913 H		41. ^a		98-25	
F	67-60	1913 I		42. ^a		98-25	
G	67-60	1913 J		43. ^a		98-25	
H	67-60	1913 K		44. ^a		98-25	
I	67-60	1913 L		45. ^a		98-25	
J	67-60	1913 M		46. ^a		98-25	
K	67-60	1913 N		47. ^a		98-25	
L	67-60	1913 O		48. ^a		98-25	
M	67-60	1913 P		49. ^a		98-25	
N	67-60	1913 Q		50. ^a		98-25	
O	67-60	1913 R		51. ^a		98-25	
P	67-60	1913 S		52. ^a		98-25	
Q	67-60	1913 T		53. ^a		98-25	
R	67-60	1913 U		54. ^a		98-25	
S	67-60	1913 V		55. ^a		98-25	
T	67-60	1913 W		56. ^a		98-25	
U	67-60	1913 X		57. ^a		98-25	
V	67-60	1913 Y		58. ^a		98-25	
W	67-60	1913 Z		59. ^a		98-25	
X	67-60	1913 A		60. ^a		98-25	
Y	67-60	1913 B		61. ^a		98-25	
Z	67-60	1913 C		62. ^a		98-25	
A	67-60	1913 D		63. ^a		98-25	
B	67-60	1913 E		64. ^a		98-25	
C	67-60	1913 F		65. ^a		98-25	
D	67-60	1913 G		66. ^a		98-25	
E	67-60	1913 H		67. ^a		98-25	
F	67-60	1913 I		68. ^a		98-25	
G	67-60	1913 J		69. ^a		98-25	
H	67-60	1913 K		70. ^a		98-25	
I	67-60	1913 L		71. ^a		98-25	
J	67-60	1913 M		72. ^a		98-25	
K	67-60	1913 N		73. ^a		98-25	
L	67-60	1913 O		74. ^a		98-25	
M	67-60	1913 P		75. ^a		98-25	
N	67-60	1913 Q		76. ^a		98-25	
O	67-60	1913 R		77. ^a		98-25	
P	67-60	1913 S		78. ^a		98-25	
Q	67-60	1913 T		79. ^a		98-25	
R	67-60	1913 U		80. ^a		98-25	
S	67-60	1913 V		81. ^a		98-25	
T	67-60	1913 W		82. ^a		98-25	
U	67-60	1913 X		83. ^a		98-25	
V	67-60	1913 Y		84. ^a		98-25	
W	67-60	1913 Z		85. ^a		98-25	
X	67-60	1913 A		86. ^a		98-25	
Y	67-60	1913 B		87. ^a		98-25	
Z	67-60	1913 C		88. ^a		98-25	
A	67-60	1913 D		89. ^a		98-25	
B	67-60	1913 E		90. ^a		98-25	
C	67-60	1913 F		91. ^a		98-25	
D	67-60	1913 G		92. ^a		98-25	
E	67-60	1913 H		93. ^a		98-25	
F	67-60	1913 I		94. ^a		98-25	
G	67-60	1913 J		95. ^a		98-25	
H	67-60	1913 K		96. ^a		98-25	
I	67-60	1913 L		97. ^a		98-25	
J	67-60	1913 M		98. ^a		98-25	
K	67-60	1913 N		99. ^a		98-25	
L	67-60	1913 O		100. ^a		98-25	
M	67-60	1913 P		101. ^a		98-25	
N	67-60	1913 Q		102. ^a		98-25	
O	67-60	1913 R		103. ^a		98-25	
P	67-60	1913 S		104. ^a		98-25	
Q	67-60	1913 T		105. ^a		98-25	
R	67-60	1913 U		106. ^a		98-25	
S	67-60	1913 V		107. ^a		98-25	
T	67-60	1913 W		108. ^a		98-25	
U	67-60	1913 X		109. ^a		98-25	
V	67-60	1913 Y		110. ^a		98-25	
W	67-60	1913 Z		111. ^a		98-25	
X	67-60	1913 A		112. ^a		98-25	
Y	67-60	1913 B		113. ^a		98-25	
Z	67-60	1913 C		114. ^a		98-25	
A	67-60	1913 D		115. ^a		98-25	
B	67-60	1913 E		116. ^a		98-25	
C	67-60	1913 F		117. ^a		98-25	
D	67-60	1913 G		118. ^a		98-25	
E	67-60	1913 H		119. ^a		98-25	
F	67-60	1913 I		120. ^a		98-25	
G	67-60	1913 J		121. ^a		98-25	
H	67-60	1913 K		122. ^a		98-25	
I	67-60	1913 L		123. ^a		98-25	
J	67-60	1913 M		124. ^a		98-25	
K	67-60	1913 N		125. ^a		98-25	
L	67-60	1913 O		126. ^a		98-25	
M	67-60	1913 P		127. ^a		98-25	
N	67-60	1913 Q		128. ^a		98-25	
O	67-60	1913 R		129. ^a		98-25	
P	67-60	1913 S		130. ^a		98-25	
Q	67-60	1913 T		131. ^a		98-25	
R	67-60	1913 U		132. ^a		98-25	
S	67-60	1913 V		133. ^a		98-25	
T	67-60	1913 W		134. ^a		98-25	
U	67-60	1913 X		135. ^a		98-25	
V	67-60	1913 Y		136. ^a		98-25	
W	67-60	1913 Z		137. ^a		98-25	
X	67-60	1913 A		138. ^a		98-25	
Y	67-60	1913 B		139. ^a		98-25	
Z	67-60	1913 C		140. ^a		98-25	
A	67-60	1913 D		141. ^a		98-25	
B	67-60	1913 E		142. ^a		98-25	
C	67-60	1913 F		143. ^a		98-25	
D	67-60	1913 G		144. ^a		98-25	
E	67-60	1913 H		145. ^a		98-25	
F	67-60	1913 I		146. ^a		98-25	
G	67-60	1913 J		147. ^a		98-25	
H	67-60	1913 K		148. ^a		98-25	
I	67-60	1913 L		149. ^a		98-25	
J	67-60	1913 M		150. ^a		98-25	
K	67-60	1913 N		151. ^a		98-25	
L	67-60	1913 O		152. ^a		98-25	
M	67-60	1913 P		153. ^a		98-25	
N	67-60	1913 Q		154. ^a		98-25	
O	67-60	1913 R		155. ^a		98-25	
P	67-60	1913 S		156. ^a		98-25	
Q	67-60	1913 T		157. ^a		98-25	
R	67-60	1913 U		158. ^a		98-25	
S	67-60	1913 V		159. ^a		98-25	
T	67-60	1913 W		160. ^a		98-25	
U	67-60	1913 X		161. ^a		98-25	
V	67-60	1913 Y		162. ^a		98-25	
W	67-60	1913 Z		163. ^a		98-25	
X	67-60	1913 A		164. ^a		98-25	
Y	67-60	1913 B		165. ^a		98-25	
Z	67-60	1913 C		166. ^a		98-25	
A	67-60	1913 D		167. ^a		98-25	
B	67-60	1913 E		168. ^a		98-25	
C	67-60	1913 F		169. ^a		98-25	
D	67-60	1913 G		170. ^a		98-25	
E	67-60	1913 H		171. ^a		98-25	
F	67-60	1913 I		172. ^a		98-25	
G	67-60	1913 J		173. ^a		98-25	
H	67-60	1913 K		174. ^a		98-25	
I	67-60	1913 L		175. ^a		98-25	
J	67-60	1913 M		176. ^a		98-25	
K	67-60	1913 N		177. ^a		98-25	
L	67-60	1913 O		178. ^a		98-25	
M	67-60	1913 P		179. ^a		98-25	
N	67-60	1913 Q		180. ^a		98-25	
O	67-60	1913 R		181. ^a		98-25	
P	67-60	1913 S		182. ^a		98-25	
Q	67-60	1913 T		183. ^a		98-25	
R	67-60	1913 U		184. ^a		98-25	
S	67-60	1913 V		185. ^a		98-25	
T	67-60	1913 W		186. ^a		98-25	
U	67-60	1913 X		187. ^a		98-25	
V	67-60	1913 Y		188. ^a		98-25	
W	67-60	1913 Z		189. ^a		98-25	
X	67-60	1913 A		190. ^a		98-25	
Y	67-60	1913 B		191. ^a		98-25	
Z	67-60	1913 C		192. ^a		98-25	
A	67-60	1913 D		193. ^a		98-25	
B	67-60	1913 E		194. ^a		98-25	
C	67-60	1913 F		195. ^a		98-25	
D	67-60	1913 G		196. ^a		98-25	
E	67-60	1913 H		197. ^a		98-25	
F	67-60	1913 I		198. ^a		98-25	
G	67-60	1913 J		199. ^a		98-25	
H	67-60	1913 K		200. ^a		98-25	
I	67-60	1913 L		201. ^a		98-25	
J	67-60	1913 M		202. ^a		98-25	
K	67-60	1913 N		203. ^a		98-25	
L	67-60	1913 O		204. ^a		98-25	
M	67						

Palla del país, a 12 pessetes els 100 quilos.
Palla curta d'Aragó, a 11 pessetes, els 100 quilos.
Palla per a embalatge, a 11 pessetes, els 100 quilos.
Palla per a omplir màrtagues, a 11 pessetes els 100 quilos.
Tot per l'estació de Barcelona.

Espectacles

Teatre Novetats

Circ Equestre
Gran companyia internacional acrobàtica-equestre, còmica i musical. Director: Mr. Ventura Cannan. Dimarts, 28. Nit, a les deu en nit. Grandiosos èxits. Exit definitiu de STRAKAY, jòglers; LES ARQUES, equestres; LES 3 BERETTES, jòglers; Mr. RAPIDET, equestre; NAMOTO KOYOSCHY, japonesos; LES 4 MARYLAND, saltadors a la escola.

60 galls comedians, 60 presentats per Torcat i Miss D'Aliza
Fred Silvester i C.
Meravellosos, originals, únics

Les 4 Uessens
Novena meravellosa del món
Entrades còmiques pels inimitables reis de la gràcia
Pompof, Thedy i Emij
NAVAS I GEROME
1 els augurs de soirée
SILVA I KODAK
Demà, dimecres, nit, a les deu. Grandiosa funció. — Dijous, a la tarda, matinée infantil. Nit, primera funció de gran moda. — Cada diumenge, dijous i dissabtes, matinées especials a preus econòmics. — Aviat, noves atraccions. Grans debuts. Es despatxa a Comptaduria.

ELDORADO

Coliseu de varietats
Avui, dimarts, tarda, a dos quarts de cinc, i nit, a les deu. Programes extraordinaris. Projectió de notables pel·lícules. Gran quadro d'atraccions. Exit de PILAR IVON, formosa ballarina; EXITAS dels graciosos excèntrics LOS PETERS. Succés JACK KAMA i els seus JAZZ-GIRLS, cant i balls anglesos i americans. Grans ovacions als famosos equilibristes BARTROS. Grandiosos èxits de la gentilíssima cançonetista CANDI-

DA SUAREZ. Repertori selecte. Riquíssima presentació.

TEATRE COMIC

Avui, dimarts, tarda, a dos quarts de cinc. Primer: EL DOCTOR MAXIMO; segon: LA CARA DEL MINISTRO; tercer: BARCELONA EN RODOLINS VISTA PER FORA I PER DINS. Nit, a dos quarts de deu. Primer: TOREAR POR LO FINO; segon: LAS GOLONDRINAS, pel colossal bariton senyor LLEDO.

Teatre Bosc

Temporada popular d'òpera
Avui, dimarts, funció extraordinària a tres quarts de deu de la nit. Solemnitat teatral. Presentació de l'eminent tenor ANTONI SALUDAS, procedent dels teatres Reial, Liceu, Sant Carles, Colón i els més importants d'Itàlia, amb la grandiosa òpera en quatre actes, de Verdi, AIDA. Conjunt insuperable: Carme Guitart, Elda Rossés, Antoni Saludas Joan Valls, Franco Fioriti, Josep Fernández, Màrius Serretti. Chor general. Cos de ball. Sastreria (Paris). Presentació estupefent.

Preus. — Llotges, 13 pessetes. Butaques de primera, 5. Butaques de segona, 4. Davanteres, 4. Laterals, 4. Seients fixes platea, Davanteres segon pis, 2.50. Entrada general, 1. Els impostos del 25 per 100, a càrrec de l'empresa.
Demà, dimecres: BARBIERI DI SIVIGLIA.

Saló Catalunya

El local més fresc de Barcelona
Avui, dimarts, dues estrenes: EL JURAMENT, per Lina Cavallieri. HOS-TE INAMOVIBLE, comèdia Paramount GAT PER LLEBRE, còmica, i la grandiosa creació de Mabel Normand: SOMNIS JOVENIVOLS, Artistes Associats. — Demà, dimecres, estrena del Programa Ajúria: MONEDA FALSA, per Elsie Ferguson. — Dijous, una altra estrena: EL LLOP NEGRE, i la reestrena: DUES SETMANES DE VACANCES, per Constance Talmadge.

Cine Princesa

Granvia Layetana. — Telèfon 1371
Tocant a la Plaça de l'Angel
Avui, dimarts. Exits. CARREGUE-

HO AL MEU COMPTE. LA ROSA DEL RASTRE. L'ENGANY DE LA IL·LUSIO. UNA CARRERA DE POBLE. — Dijous tot estrenes, projectant-se LA REINA DELS GITANOS, dividida en deu episodis.

PARC
Esports i atraccions, PISTA DE GEL. Reobriments el propi setembre. Sopars a l'esplèndida Terrassa. Acurat servei. Tziganes Verdura. Especialitat en banquets. — El vinent dijous BOXA: R. Alís (Campió d'Espanya).

TURÓ PARK
PARC DE MODA
Deliciosos jardins
Grans atraccions.
Totes les nits, concert per la BANDA CAÇADORS DE PLASENCIA
Cafè-Restaurant de primer ordre.

MAS i ROCA

Camiseria - Corbateria - Gèneres de punt - Mitgeria
24 - 26 - PORTAFERRISSA - 24 - 26 - Telèfon 1574 A

Camises «batista francesa» obertes, amb colls i punys. 12 ptes. Tres, 35 ptes.
Camises «Esport moda», zèfir fi, amb coll i punys, cosits 12 » Tres, 35 ptes.

CONFECICIO i MIDA, ESPECIALITAT

Lligacames «Paris» assortides amb tots els colors 2'50 ptes. Tres, 7'00 ptes.
Elàstics «Guyot» amb dibuixos i colors variats. 3'00 » Tres, 8'50 »

Vendes

Opies d'ocasió
Mates i serveis de plata, a Compro or, plata, platí, diamants i perles.
Jewelry de J. Hódges
Cassa de les Flors, 8 A
Cardenal Casañas, 8.

Terrenys

a preus
rentatjoses
per a vendre
Lloc o en parcel·les, formant total uns 14 solars, situats davant la Sagrada Família. «Federación de la Propiedad». Escudillers, 4, 7 i 9, primer, segona.

CASETA

Traca feta tota d'obra a Mont- es ven per 1.500 ptes. Raó: Empresa Ideal d'Informació. Rambla Flors, 16 (anunci).

Pèl i pèl

moixí

INTERPACIO RADICAL

(Per l'electricitat)
Absolutament garantit
Els avantatges del procedi- ment electric que us en el mou- liment, consisteix en:
Primer: Destruir per sem- ple l'arrel.
Segon: No reapareixerà al mes.
Tercer: No deixa cap se- qual.
Quart: No ésser dolorós.
Desconfieu d'intrusos!
Consulteu d'informació de franc De deu a dotze
DR. M. POUS I BONET
Llúria, 36, pis tercer (tocant a Corta)

Rentat anglès

Obre, moble i neguera, ven- cendrell Cent, 225, primer, 1.

Gramola

amb 14 peces veu barata. An- nua, 1.ª, 1.ª, segona.

Piano crusat

per a vendre. Carrer Uni- versitat, 96, entresol.

El 50 % del Èxito lo cons- tituye la **Personalidad**

Con la famosa

Gillette

obtendrá un afeitado perfecto, la máxima pulcritud

- 77 - S. A. Gillette - Apartado 682 - Barcelona

TORRE

es ven prop Passeig Bonanova, molt ben situada per 12 mil du- ros. Raó: Empresa Ideal d'In- formació. Rambla de les Flors, núm. 16, baixos. De 3 a 5.

Cartes

Circulars
reproduïdes en l'aparell MULTIGRAPH, inconfusi- bles d'originals mecànico- gràfics.

Mobles

Fitxes
Carpets
Guies i tot el material per als sistemes moderns d'or- ganització d'oficines.

COPIES

originals a màquina

HAMMOND

per a escriure, de tipus canviabls

Casa Garcia Suárez

88 - Rambla de Catalunya
Telèfon 4335 A

TORRE

es ven peu tranvia, aigua, gas, electricitat, confort modern, baratíssim, 15.000 ptes. Raó: Empresa Ideal d'Informació. Rbla. Flors, 16, baixos. De 3 a 5

L. C. Smit & Bros

la marca dels que saben esco- llir i reconèixer els incompa- rables avenços tècnics d'a- questa primera marca ameri- cana amb coixinets a boles.

JAON FREY

Barcelona, Rda. Sant Pere, 25
Secció especial de Vendes
Plaassos

Automòbil Buick

els cilindres molt ben equipat. Portaferrissa, 13, porteria.

Casa torre

gran en poble pròxim Barcelo- na amb jardí i hort, es ven per 4.500 duros. Raó: Empresa Ideal d'Informació. Rambla Flors, 16 baixos. De 3 a 5.

Auto americana

esport arrancada elèctrica, cinc seients, a tota prova, es ven per 9.000 pessetes.

David

motor mag 2 baquets en per- fecte estat, es ven per 2.500 pes- setes.

Auto «Martini»

18/23 7 seients, estat nou, venç a tota prova, per pessetes 11.500, molt bon estat.

Ford Sedan

en molt bon estat, venç per 4.000 pessetes. Arrancada elèc- trica i a tota prova.

Raó: Empresa Ideal d'Infor- mació. Rambla Flors, 16, bai- xos. De 3 a 5.

Comandes

Comissionista

jove, desitja vendre articles a comissió. Esc. 5215, Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16 (anunci).

Impresos

jove de moltes relacions desitja comissió en aquest article. Es- criure 5215, Empresa Ideal d'In- formació, Rambla Flors, 16, (anunci).

Tenedor de llibres

prac. treb. of. corres. i mecan. s'ofereix per hores. Consell de Cent, 225, primer, primera.

Jove de 28 anys

sabent francès, desitja col·lo- cació de cambra o cosa anàlo- ga, bones referències. Escriure 5214, Empresa Ideal d'Informa- ció, Rambla Flors, 16 (anunci).

Barcelona-París

Recader, sortida dia 27 matí. Duc Victòria, 14.

Dispeses

Habitació

Suis busca habitació, sols dor- mir. Indicar preu. Esc. 5212, Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16 (anunci).

Habitació

moblada, amb roba neta i des- de juny; 10 duros més, Borrell, 116, pral.

Habitació

cedeix casa particular, bany. Claris, 24, segon, 11 a 5.

Habitació

per 1 o 2 persones, tot estar. Corta, 473, segon, primera.

Lloguers

Torre a Sant Boy

140 duros any, moblada 100. R. Boters, 6, entresol.

Pis gran

sense traspàs, lloguer 40 duros tocant Rambles. Raó: Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16, Anunci.

Piset en torre

4 habitacions, menjador, cuina, water, safareig, aigua i elec- tricitat, lloguer 20 duros, tras- pàs pel valor dels seus mobles. Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16

TORRE

a Sant Gervasi, lloguer 35 du- ros sense traspàs. Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16. De 3 a 5 tarda.

Pis-Torre

amb jardí, cèntric, traspas- so amb o sense mobles, tracte di- recte. Duran i Bas, 6 bis, segon, de 10 a 13 i de 5 a 7.

Traspasso local

punt cèntric. Esc. 3230, Em- presa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16 (anunci).

TORRE

per a llogar sense traspàs, peu tranvia, set habitacions, bany, water, jardí per 45 duros. Raó: Empresa Ideal d'Informació, Rbla. Flors, 16, baixos. De 3 a 5

Torre a Horta

con jardí, aigua i electricitat, es lloga per 50 duros.

Torre a Gaàcia

peu tranvia amb tot confort, lloguer 50 duros.

Anuncis

Botiga

comestibles tocant al Mercat, Sant Antoni.

Botiga

amb habitació, llo- guer 12 ds. Traspas- so.

Espardenyeria

trica gran vivanda, poc lloguer, 6.000 pes- setes de traspàs.

Botiga

amb gran vivanda, tocant carrer de Sant Pau, lloguer 15 duros, se tras- passa.

Dos

pisos carrer Aragó dre- ta Aixampla. Lloguer 50 duros.

Pis tric

prop tranvia, elec- tricitat, terrat, lavabo, molt elegant. Lloguer 65 duros.

Auto

marca Doby, roda re- canvi, venç per 3.500 pessetes. Raó: Empresa Ideal d'Infor- mació, Rambla Flors, 16, baixos. De 3 a 5

Traspassos

Pis moblat

amb disposes, traspas- so per 15 mil pessetes, 10 habitacions. Lloguer 45 duros en punt cèn- tric. Empresa Ideal d'Infor- mació, Rambla Flors, 16 (anunci)

Traspasso

pis moblat al carrer Comte de l'Asalto, molt ben situat, set habitacions, per absentar-me, per 500 pessetes.

PER A ANUNCIAR

en els periòdics ser- vint-se de l'EMPRESA IDEAL d'INFORMA- CIO estalviareu temps molèsties i diner. 16, Rambla de les Flors, 16 baixos. Telèfon 4883 A

ELECTROMOTORS I DINAMOS

ELECTROQUIMICA

Bobinats - Instal·lacions
Reparacions

Maquinària Elèctrica, S. A.

(Antics tallers Balcells)
Corts Catalanes, 416. T. 558 H.

Impressors, editors

Màquines de compondre, de gran rendiment, podem vendre a empresa editorial que vulgui multiplicar la seva producció a preus baratíssims. N'hi ha tres en bastant bon estat que cedi- riem a preus baratíssims ad- quirint-les totes. Escriure a LA VEU, núm. 2657.

Tapissos pintats

La casa més important d'Es- panya. Especialitat en tapis- sos religiosos. Exposició per- manent de quadros a l'oli, gra- vats, oleogràfics, etc. Fabrica- ció de marcs. Encomiures. No compreu sense visitar aquestes casa.

F. MONTFALCON

Boters, 4, final Portaferrissa.

MEDICAMENTS

químicament purs, específics farmacèutics i al·liges minerals, es reben directament dels punts d'origen. Farmàcia de Botta i Batta, Rambla de Catalunya, núm. 1, cantonada Ronda de la Universitat.

DARRERES INFORMACIONS

Es considera perdut el cuirassat «Espana»

EN WEYLER A MADRID

Madrid, 28, 12'30 matinalada. Procedent de Barcelona ha arribat aquesta nit, en el ràpid, el capità general Weyler.

L'esperaven a l'estació els generals Benedicto i Ardanaz, els individus de la Comissió de l'Estat Major Central i diversos caps i oficials.

Parlant el general Ardanaz amb el general Weyler, aquest li ha dit que havia rebut avís del Govern perquè estés a Madrid dissabte, però el va rebre tard, i per aquesta causa no havia pogut arribar fins avui.

Ha afegit que havia rebut un telegrama anunciant-li el trametiment d'un plec que no ha arribat a son poder.

El general Ardanaz li ha dit que no es preocupés, perquè d'aquest plec se n'havien fet diverses còpies. El general Weyler, després de saludar els alts presents, ha pres un automòbil i s'ha dirigit al seu domicili.

LA SITUACIÓ A CEUTA

Ceuta. — S'ha publicat un ban signat pel comandant general de Ceuta en virtut del qual s'exigeix l'adquisició d'una targeta d'identitat o de documents a tot aquell que vulgui entrar a la plaça.

El ban ha estat mal acollit per la població.

NOTES DE TETUAN

Tetuan. — L'aviació ha bombardejat avui els pobles rebels de Gomar i diverses concentracions rebels que es trobaven en aquells contorns.

Ha tornat a aquesta plaça, sobtadament, l'Alt Comissari, senyor Silveira. Sembla que la seva arribada es relaciona amb l'actitud de protesta adoptada per les forces vives de la població contra la política d'indolència seguida pel Govern.

Amb l'Alt Comissari han arribat també el general Castro Girona i la seva comitiva.

El viatge l'han efectuat a bord del «Bonifaz».

Continuen prestant servei de vigilància forces d'aquesta guarnició.

NOTÍCIES DE MELILLA

Melilla. — Ha arribat el nou comandant general d'aquesta plaça, general Marzo.

Ha estat rebut al moll pel comandant general interí, l'alt personal de la Comandància i les autoritats.

Des del moll s'ha traslladat a la Comandància, on s'ha celebrat l'acostumada recepció oficial.

A la tarda ha visitat els hospitals, sortint satisfet de l'estat d'higiene en què es troben.

En tornar de bombardejar eficaçment diversos pobles rebels, aterren anit passada dos hidro-avions, pilotats un pel capità Franco i un tinent, i l'altre pel capità Cafete i el tinent Martín. Els quatre tripulants sortiren ferides de pronòstic reservat.

S'ha rebut una comunicació concedint la Medalla Militar als coronels Pardo, Salcedo i Vera i al tinent coronel Guedea.

Les bateries de Tàfersit han fet nodrit foc de canó damunt grups rebels.

Des de la posició de Benítez també han estat tirotejats alguns grups de moros.

DETALLS DE L'EMBARRANCAMENT DE L'«ESPAÑA»

Melilla. — Les notícies rebudes en aquesta plaça donen els següents detalls de l'embarrancament del cuirassat «Espana».

Aquest vaixell tornava de Màlaga, on havia anat amb motiu de la sublevació dels soldats esdevinguda dijous passat.

A les tres de la matinalada d'ahir el vaixell es va veure enrotllat en una espessa boira que li impedia seguir amb rumb fix. La boira era tan espessa, que el vaixell navegava amb grans dificultats.

L'embarrancament esdevingué aproximadament a les onze del matí, quedant el vaixell varat en un arrecif.

L'arrecif té per un costat una altura de dos metres per sota la superfície de l'aigua, i per l'altre sis.

Un xic després de varar el cuirassat, s'aclarí l'horitzó.

L'avaria abraça 140 quadernes que cobreixen els departaments de màquines i calderes.

Els caps, oficials i marineria començaren de seguida els treballs de salvament, però llurs esforços resultaven impossibles per la gran via d'aigua que es precipitava a l'interior del vaixell.

L'estació radiotelegràfica va demanar auxili immediatament, comunicant amb el ministeri i amb els ports d'Alger, Gibraltar i Lisboa, perquè trametessin trens de salvament.

De Gibraltar contestaren que era impossible el trametiment perquè mitja hora abans havia sortit l'esmentat tren amb direcció a l'Estret per a auxiliar un transatlàntic alemany que també havia embarrancat a causa de la boira.

Afegien que es disposava a sortir per a socórrer l'«Espana» un vaixell bomba.

D'Alger i Lisboa comunicaren la sortida dels respectius trens de salvament.

Mentre el vaixell segueix inundant-se, sense que siguin prous per a impedir-ho la bomba que a bord porta el cuirassat.

Aquest matí l'aigua arribava a la coberta protectora del vaixell.

La situació d'aquest és molt compromesa, puix si es desencadenés el temporal que amenaça corre imminent perill d'estrellar-se contra les roques.

Comanda l'«Espana» el capità de navili don Pere Sainz i com a segon d'abord va el capità de fragata don Eduard Vela.

L'ALT COMISSARI A MADRID

Tetuan. — L'Alt Comissari marxà dimarts cap a Madrid, per a conferenciar amb el Govern.

LA SITUACIÓ A MELILLA

Melilla. — Avui han sortit forces per a rellevar la posició del sector de Tizzi Azza.

Personal d'enginyers una secció de sanitat es dedicaren ahi, al mateix temps que proveïen la posició de Tifarautin, a enterrar cadàvers moros que es trobaven sobre el terreny de lluita del darrer combat.

Són objecte de grans festes els defensors de la posició de Tifarautin.

Anit passada assistiren a una funció que en son honor se celebrà al Teatre Rei Alfons XIII.

S'ha suspès el trametiment de ferits a Màlaga.

Ha estat embalsamat el cadàver del tinent d'enginyers don Innocenci García.

Ha mort el tinent aviador senyor Vila a conseqüència de les ferides rebudes en l'accident del dia 26.

Al moll de Villanueva ha començat el desembarcament del transport «Almirante Lobo», que porta una important quantitat de material de guerra.

Ha arribat el nou cap del batalló expedicionari de Toledo, tinent coronel don Carlos Duñás.

Avui ha pres possessió del seu destí. És un fet que el general Echagüe va remetre, dissabte, el comandament de la Comandància al general Aldave, sense esperar l'arribada del nou comandant general Marzo.

Amb motiu de la seva immediata tornada a la península, el general Echagüe està rebent moltes visites i felicitacions.

Al migdia d'ahir es notà una concentració enemiga prop de Sidi-Driss. Els avions tiraren algunes bombes, fent fugir els rebels.

La situació al camp enemic no ha variat.

A la nit hi ha alguns «paquets» contra les posicions avançades, sobretot a la part de Tizzi Azza, on sembla que hi ha ara el nucli més gran enemic, però aquest es manté lluny de les bateries.

A l'esquerra, per la part de Midar, per on les confidències indígenes atribueixen als harkanyes el propòsit d'iniciar un moviment enrotllador en ocasió pòpica, també es veuen fets grups enemics.

A la dreta de Tizzi Azza, o sigui a Yebel Augur i Yebel Uddia, també es divisen patrulles enemigues de vigilància, que sens dubta temen un moviment nostre per l'antic camí d'Annual; però així que es posen a tret, són batuts per l'artilleria.

També hi ha guàrdies moros a la Muela de Tananda, el qual constitueix una excel·lent aspillera enemiga sobre la vall de Tàfersit.

Totes les posicions de Tizzi-Azza han estat proveïdes d'aigua, queviures i municions. Els combats es feren sense novetat.

L'enemic, en vista de la nostra quietut, ha tornat a fer acte de presència a Beni-Said, on s'han presentat alguns grups de moros.

Des de Sidi-Messaud, foren batuts per l'artilleria.

El tinent coronel del batalló de Garelano, ha tramès un telegrama al comandant general dient que assabentat dels successos de Màlaga, el dit cos, el qual ha combatut a vanguardia, protesta enèrgicament contra el succés i promet seguir servint en holocaust d'Espanya amb esperit entusiasta.

Forces del batalló de Guipúzcoa, d'enginyers i de la brigada d'higiene, sortiren de Dar Quebdani, arribant fins a Farja, on donaren sepultura a alguns cadàvers i cremaren les caverelles.

A primera hora de la nit, les esquadres de hidroavions han volat sobre Ardir i tot el territori de Beniurriaguel ha estat bombardejat.

Els rebels, els quals descansaven després dels últims combats, s'han vist sorpresos per les bombes incendiàries que quelen, corrent, presos d'un terror enorme, en busca de refugi més segur.

Els avions han sembrat el camp enemic de bombes, i han sorprès als rebels en llurs amagatells, segurs de que l'aviació no havia d'anar en busca d'ells.

UN AVIO

Melilla. — L'avió en el qual ha arribat a aquesta plaça el capità Hidalgo Cisneros, és el més gran que posseeix Espanya.

Té 33 metres d'embargadura i un radi d'acció de 9 hores de vol.

Porta tres motors de 300 H. P., i porta bombes de diverses dimensions, entre elles dues de 200 quilos cada una, i cinc de 100 quilos.

Formen la tripulació dos pilots, dos observadors amb ametralladores i un radiotelegrafista per a l'estació de a bord.

EL COMANDANT DE L'«ESPAÑA»

Melilla. — Alguns periodistes d'aquesta plaça, han conferenciat amb el comandant de l'«Espana», embarcancat, senyor Sanz.

Està consternat i atribueix l'accident a la gran boira de la nit anterior.

Comandant el vaixell-escola «Nautilus» tingué també la desgràcia de sofrir un altre accident de la mateixa índole.

Segons opinió dels tècnics, serà precis desmuntar l'artilleria per a salvar el casc, el qual està apuntalat sobre les roques.

Als voltants del cuirassat, hi ha el «Dédalo», el torpediner núm. 22 i altres vaixells petits, fins a set.

DELS FETS DE MALAGA

Màlaga. — Procedent de Melilla, han arribat un caporal i diversos del regiment de Vengara, per estar complicats en la causa per sedició. Venen conduïts per la guàrdia civil.

El jutge senyor Mena, continua incensurable la seva tasca, assessorat per l'auditor senyor Ferrer.

En el correu de evilla, arribà l'auditor-vocal don Valeria Torres.

Continuen arribant a Màlaga forces de la guàrdia civil.

Avui feren una demostració de forces, no obstant la tranquil·litat existent.

Hi ha gran expectació per conèixer el veredict de l'autoritat militar les quals es mostren molt reservades.

La guàrdia civil continua les seves investigacions per a detenir alguns desapareguts.

Es creu que aquests no passen de tres.

Ha arribat en el vapor correu procedent de Melilla el cadàver del tinent d'enginyers senyor García Ortiz, mort en el combat del dia 17, quan es trobava reparant la línia telefònica.

Al moll li han tributat honors militars una secció del regiment de Borbon.

Se l'ha traslladat a l'estació dels andalusos assistint a l'acte comissions civils i militars.

En l'express sortí cap a Lugo.

ELS FETS DE BILBAO

Bilbao. — Ahir es redoblaron les precaucions escoltant forces de la guàrdia civil i de seguretat els tramvies.

Als voltants de la plaça de braus hi havia algunes parelles de la guàrdia civil.

No es registrà cap incident. La policia continua els registres, efectuant algunes detencions.

Dos inspectors de policia detingueren a Elbar el president dels comunistes Francesc Acha i el secretari Macari López.

Els ferits milloren. Al senyor Pérez Solís se li féu la radiografia per a extreure-li la bala. El comitè minaire socialista de l'Arboleda ha negat que intervingui en les negociacions.

LA VAGA DE MURCIA

Múrcia. — Ha començat la vaga general en tots els oficis per 24 hores.

Aquesta té per objecte demanar la solució de la vaga del ram de la seda així com també la destitució del governador civil de la «provincia» per la seva parcialitat contra els obrers.

AL CONSELL

San Sebastián. — El senyor Alba ha dit que aquesta nit surt cap a Madrid el senyor Gasset i demà el senyor Salatella.

El dimecres hi haurà Consell de Ministres a Madrid.

La conferència de Tànger es celebrarà el dia 28 de setembre.

Ha arribat el senyor Martínez Anido.

INCENDI

Cádiz. — A les onze del matí un incendi ha destruït el taller d'embarcacions menors de la factoria de Matagorda.

No hi ha hagut desgràcies personals. Les pèrdues són grans.

PETARD

San Sebastián. — Ahir explotà un petard al Gran Casino, produint una lleugera alarma.

S'ha fet una detenció.

EL CADÀVER D'EN MONTERO VILLEGAS

San Sebastián. — El cadàver de don Avel·l Montero Villegas fou rebut pel marquès d'Alhucemas, el comte de Romanones i el senyor Gasset, que canviaren impressions passejant per l'estació.

EL REI

Santander. — Aquest matí el rei i el seu seguit han estat a la plaça de la Magdalena presenciant el bany de cinc elefants que treballen al Circ Palisse.

Després el rei visità la caserna de l'escolta reial, convertint amb els caps.

ROBATORI

Granada. — En la matinalada última uns desconeguts penetraren en tres farmàcies robant les caixes registradores respectives i emportant-se'n 340 pessetes de la primera, 400 de la segona i 600 de la tercera.

No han estat detinguts.

SINDICALISME

Saragossa. — El sindicat de camperols s'ha reunit i ha acordat no pagar l'arrendament de les terres i crear una organització en unió amb el Sindicat únic.

LES SENTÈNCIES

Sevilla. — A la capitania general es guarda absoluta reserva sobre els successos ocorreguts a Màlaga.

No obstant l'extrema reserva es creu que les sentències han estat aprovades pel capità general i que ja han estat tramessos a Madrid per a l'aprovació del Consell Superior de Guerra i Marina.

LA PROBLEMA PERDUA DEL «ESPAÑA»

Les últimes notícies sobre la situació del cuirassat «Espana» reflexen la impressió de que no hi ha esperança de que el vaixell pugui salvar-se.

Considerant el marge del vaixell i el seu calat i relacionant tot això amb les informacions ja comunicades pot donar-se compte que el vaixell està a una fondària molt pronunciada i encara que en el cas que el salvament arribés a temps és precis ee

les dificultats que oferiria posar el vaixell a flor d'aigua.

El tren de salvament està manat de pals per a desmuntar els canons i sense alleugerir el pas de l'obstacle es presenta sempre la possibilitat de volcar.

MITING SOCIALISTA

Cartagea. — A la Casa del Poble s'ha celebrat un miting socialista contra la guerra del Marroc.

Assistiren uns 1.500 obrers. Els oradors s'expressaren en termes molt vius.

L'acte acabà sense incidents.

ESTRANGER

Protesta dels separatistes renans

Dusseldorf, 27. — Amb motiu dels incidents que es produïren ahir a Munchengladbach, la direcció del partit separatista renà ha dirigit a les autoritats d'ocupació una carta en la qual protesta contra l'actitud de la policia alemanya, la qual, diu, no féu cap esforç per a impedir les rialles. — Havas.

Arxius, Museus i Biblioteca

Provincial Arqueològic. — Obert les onze del matí a la una de la tarda: Capella de Santa Agata Plaça del Rei.

Municipal: Obert de les deu del matí a la una de la tarda i de les quatre a les set de la tarda: Casa de la Ciutat.

D'arquitectura: Escola d'Arquitectura. — Segon pla de la Universitat.

Museu Pedagògic de Ciències Naturals de L. Soler Pujol. — Plaça Real número 10.

— Del Consell de Foment (Aragó, número 287, principal). Agricultura, Indústria, Comerç i Patologia vegetal. Pública. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis del a tarda els diumenges.

Especial de Mineralogia, Petrografia, Paleontologia i Conquillologia. — La Societat de Ciències Naturals «Club Muntanyenc», Princesa, 14, primer. — Obert d'onze a una i de deu a onze de la vetlla.

D'Història Natural de la Universitat: Edifici de la Universitat.

De la Catedral: Plaça de la Catedral.

Artístic i Arqueològic de Barcelona. — Obert de les nou del matí a la una de la tarda.

— Especial de Patologia Vegetal del Consell de Foment (Aragó, número 287, principal). Pública. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a vuit del matí.

De la Corona d'Aragó: Carrer dels Comtes de Barcelona.

Provincial Universitaria. — Obert de dos quarts de deu del matí a dos quarts de dues de la tarda: Edifici de la Universitat.

Biblioteca de l'Institut de Fisiologia (Facultat de Medicina), especialitzada en Fisiologia i Biologia. Biquímica, tots els dies feiners, de deu a una. Dies festius, de dos quarts d'onze a dos quarts d'una.

De l'Associació de la Premsa d'Arts (Canada, 13): De sis a nou del vespre.

Biblioteca de l'Escola Elemental de Treball (Urgell, 187, Casa Batlló). — Especialitat en obres d'ensenyament tècnic per a obrers. Oberta tots els dies feiners, de sis a vuit del vespre.

Biblioteca especialitzada en materials tèxtils. Escola d'Indústries Tèxtils de la Universitat Industrial (Urgell, 187), oberta, de deu a dotze del vespre.

Arús. — Oberta de deu a una del matí, i de set a nou del vespre. Pauleig de Sant Joan, 26, principal.

Biblioteca de la Cambra de Comerç i Navegació. — Oberta els dies feiners, de dos quarts de deu a una, i de dos quarts de quatre a vuit; els diumenges, de deu a una.

Deis Museus Artístics (especial de Art): Oberta de les deu del matí a la una de la tarda. Museu Arqueològic; Palau Reial del Part.